

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ)

ปริญญา

เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ

เศรษฐศาสตร์ ศิริราชา

สาขา

คณะ

เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนโดยตรงจากอินเดีย ภายใต้ข้อตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดีย

Factors Affecting Foreign Direct Investment from India Under Asean-India
Free Trade Agreement

นามผู้วิจัย นางสาวอาวีณา ช่างประดิษฐ์

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(อาจารย์พัฒน์ พัฒนรังสรรค์, Ph.D.)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

(รองศาสตราจารย์ศรีอร สมบูรณ์ทรัพย์, วท.ม.)

ประธานสาขาวิชา

(อาจารย์พิษณุวัฒน์ ทวีวัฒน์, D.A.)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับรองแล้ว

(รองศาสตราจารย์กัญญา ธีระกุล, D.Agr.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ เดือน พ.ศ.

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

ปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนโดยตรงจากอินเดีย ภายใต้ข้อตกลง
การค้าเสรีอาเซียน-อินเดีย

Factors Affecting Foreign Direct Investment from India
Under Asean-India Free Trade Agreement

โดย

นางสาวอาวีนาฏ ช่างประดิษฐ์

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ)

พ.ศ. 2556

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

อาวีนาฏ ช่างประดิษฐ์ 2556: ปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนโดยตรงจากอินเดีย ภายใต้ข้อตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดีย ปริญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ) สาขาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ คณะเศรษฐศาสตร์ ศรีราชา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: อาจารย์พัฒน พัทธรังสรรค์, Ph.D. 81 หน้า

การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อเศรษฐกิจโลก อาเซียนเป็นภูมิภาคหนึ่งที่มีความสนใจจากต่างชาติในการเข้ามาลงทุนอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่ปี 2523 เป็นต้นมา เนื่องจากอาเซียนมีปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อการลงทุนในหลายประการ ประกอบกับเศรษฐกิจที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง ทำให้อาเซียนสามารถดึงดูดเม็ดเงินจากนักลงทุนต่างชาติได้เป็นจำนวนมากเมื่อเทียบกับประเทศกำลังพัฒนาอื่นๆ อาเซียนต้องดึงดูดความสนใจของนักลงทุนต่างชาติด้วยการรวมตัวทางเศรษฐกิจกับประเทศต่างๆ รวมไปถึงอินเดีย เนื่องจากอินเดียมีศักยภาพหลากหลายด้านจนกลายเป็นหนึ่งในมหาอำนาจทางเศรษฐกิจของโลก ปัจจุบัน ในขณะที่เดียวกันอินเดียก็ให้ความสำคัญกับอาเซียนจากนโยบายมองตะวันออก (Look East Policy) จากแนวคิดในการเชื่อมความสัมพันธ์ของทั้งสองฝ่ายจึงเกิดเป็นความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดีย (Asean-India Free Trade Agreement: AIFTA) ไทยหนึ่งในสมาชิกของอาเซียนที่อินเดียให้ความสนใจเข้ามาลงทุนอย่างต่อเนื่องย่อมได้รับผลกระทบจากความตกลงฯ ดังกล่าวที่จะมีผลต่อการลงทุนโดยตรงจากอินเดียในอนาคต จึงเป็นที่มาของการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนโดยตรงจากอินเดีย ภายใต้ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดีย การศึกษาในครั้งนี้ทำการวิเคราะห์ด้วยสมการถดถอยเชิงซ้อน (Multiple Regression) วิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Square: OLS) และนำมาเปรียบเทียบกับการลงทุนโดยตรงจากทุกประเทศที่เข้ามาลงทุนในไทย เพื่อหาว่าปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนโดยตรงจากอินเดียมีความเหมือนหรือแตกต่างจากประเทศอื่นๆ หรือไม่ ภายใต้ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดีย

จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนโดยตรงจากอินเดีย ภายใต้ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดีย มีด้วยกัน 2 ปัจจัย ได้แก่ ระดับผลผลิตมวลรวมภายในประเทศ และอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศระหว่างเงินบาทกับเงินดอลลาร์สหรัฐฯ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในภาพรวม พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการเข้ามาลงทุนแตกต่างกัน ทำให้สามารถสรุปได้ว่านักลงทุนอินเดียจะพิจารณาระดับผลผลิตมวลรวมภายในประเทศและอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศระหว่างเงินบาทกับเงินดอลลาร์สหรัฐฯ ก่อนตัดสินใจเข้ามาลงทุนในไทย ซึ่งผลที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้สามารถนำมาใช้กำหนดนโยบายของภาครัฐที่มีต่อปัจจัยทั้งสองเพื่อส่งเสริมการเข้ามาลงทุนโดยตรงจากอินเดียในไทยต่อไป

ลายมือชื่อนิติ

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

Awinart Changpradit 2013: Factors Affecting Foreign Direct Investment From India under Asean-India Free Trade Agreement. Master of Economics (Business Economics), Major Field: Business Economics, Faculty of Economics at Si Racha. Thesis Advisor: Mr. Pat Pattanarangsun, Ph.D. 81 pages.

The Foreign Direct Investment is a very significant role of world's economics. ASEAN is one region which has been getting interest from foreigners for continuous investment since 1980. Since ASEAN has many supporting factors for investment as well as the continuous growth of economics, ASEAN can attract a great amount of money from foreign investors when comparing to other developing countries. Hence, ASEAN needs to attract the foreign investment by having an economic integration among countries with Republic of India. As India has many potentialities until become one of the great power of world's economics at present. In the mean time, India gives ASEAN as important from Look East Policy, the concept of building relationship between mutual parties to be ASEAN-India Free Trade Agreement: AIFTA. Thailand, as a member of ASEAN which India has an interest to have an investment, will definitely have effects from this Agreement which will effect to the foreign Direct Investment (FDI) from India in the future. Consequently the study to find the Factors affecting FDI from India under AIFTA. The study analyze by Multiple Regression, using the method Ordinary Least Square: OLS and compare with the FDI from every countries invested in Thailand. In order to find the factors effect to the FDI from India whether they are like or unlike from other countries, under AIFTA.

The study found that there are 2 factors effect to the FDI from India under AIFTA which are the Gross Domestic Products: GDP and Foreign Exchange Rate between Thai Baht with US Dollar at 0.05 significance level. When comparing with the FDI from every countries to Thailand, found not same factors. As a result, can summarize the Indian investors have been interested to the GDP and Foreign Exchange Rate between Thai Baht with US Dollar before making a decision to invest in Thailand. The result of this study can apply to direct the government policy to the both factors in order to promote the coming of FDI from India onwards.

Student's signature

Thesis Advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่องการศึกษาผลกระทบของความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดียต่อการลงทุนโดยตรงจากอินเดีย: กรณีศึกษาผลกระทบที่มีต่อภาคอุตสาหกรรมของไทยฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์จากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ระพีพร ศรีจำปา ดร.พัฒน์ พัฒนรังสรรค์ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และรองศาสตราจารย์ศรีอร สมบูรณ์ทรัพย์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่สละเวลาอันมีค่าให้คำแนะนำด้านวิชาการและข้อคิดเห็นต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ด้านวิชาการ

นอกจากนี้ ขอขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านที่ได้เปิดโลกทัศน์ในทางเศรษฐศาสตร์ตลอดระยะเวลาของการศึกษา และบุคลากรประจำคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชาที่อำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ ขอขอบคุณพี่ไอ้ะ ที่คอยเป็นที่ปรึกษาตลอดระยะเวลาที่จัดทำวิทยานิพนธ์ ขอขอบคุณลุง ที่คอยเป็นกำลังใจให้เสมอไม่ว่าจะพบปัญหาอุปสรรคเพียงใด ตลอดจนช่วยแก้ไขขัดเกลารายงานในบทคัดย่อให้สละสลวยและถูกต้อง ขอขอบคุณจ๊อบ และบีม ที่คอยไต่ถามความคืบหน้าของงานและให้กำลังใจเพื่อนเสมอ ขอขอบคุณนิสิตปริญญาโทคณะเศรษฐศาสตร์รุ่นที่ 8 และรุ่นที่ 9 ที่ได้แบ่งปันความรู้เกี่ยวกับการศึกษามาโดยตลอด และที่สำคัญที่สุด คือ คุณพ่อ คุณแม่ที่เป็นกำลังใจอย่างดีเยี่ยมและอยู่เคียงข้างเสมอมา ตลอดระยะเวลาจนการศึกษาครั้งนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

ท้ายสุดนี้ขอขอบคุณทุกประสบการณ์ที่ผ่านเข้ามา และหล่อหลอมให้แข็งแกร่ง และเข้าใจความเป็นมนุษย์มากยิ่งขึ้น คุณประโยชน์และความสำเร็จทั้งหลายอันพึงได้จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ทั้งในปัจจุบัน และอนาคต ขอมอบความดีให้กับเจ้าของหนังสือ งานวิจัย เอกสาร และข้อเขียนต่างๆ ที่ได้ใช้ค้นคว้าในการศึกษาครั้งนี้ และคณาจารย์ทุกท่าน คณะเศรษฐศาสตร์ ศรีราชาและมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ที่ได้ประสิทธิ์ ประสาทวิชาความรู้อันมีค่ายิ่งให้แก่ข้าพเจ้า

อาวีนาฏ ช่างประดิษฐ์

กันยายน 2556

สารบัญ

หน้า

สารบัญตาราง	(3)
สารบัญภาพ	(8)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
วิธีการศึกษา	4
นิยามศัพท์	5
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	6
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	6
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	14
แบบจำลองที่ใช้ในการศึกษา	16
บทที่ 3 ความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน-อินเดีย สภาพทั่วไปและ ปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนโดยตรงจากอินเดีย	20
ความสำคัญของ FTA	20
ความเป็นมาของเขตการค้าเสรีอาเซียน-อินเดีย	21
สรุปสาระสำคัญของกรอบความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจ ระหว่างอาเซียนและอินเดีย	22
สภาพทั่วไปและปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนโดยตรงจากอินเดีย	26
บทที่ 4 ผลการศึกษา	34

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ	42
สรุป	42
ข้อเสนอแนะ	43
เอกสารและสิ่งอ้างอิง	45
ภาคผนวก	48
ภาคผนวก ก Printout แสดงผลการประมาณสมการถดถอย สำหรับแบบจำลองการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศใน ภาพรวมและการลงทุนโดยตรงจากอินเดียภายใต้ ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดีย	49
ภาคผนวก ข ผลการทดสอบสมมติฐานหลักตามเงื่อนไข การใช้วิธีกำลังสองน้อยที่สุด	54
ภาคผนวก ค สำระสำคัญความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดีย ภาคการค้าสินค้า สรุปผลประชุมคณะทำงานด้านการลงทุน อาเซียน-อินเดีย และผลกระทบจากความตกลงการค้าเสรี อาเซียน-อินเดีย	61
ประวัติการศึกษาและการทำงาน	81

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
3.1	ปริมาณการลงทุนโดยตรงจากอินเดียในไทยปี พ.ศ.2546 – 2555	27
3.2	ปริมาณการลงทุนโดยตรงจากอินเดียที่เข้าสู่ไทยโดยจำแนกตามประเภทกิจการที่สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนให้การส่งเสริมปี พ.ศ. 2546 – 2554	28
3.3	สัดส่วนการลงทุนโดยตรงจากอินเดียที่เข้าสู่ไทยจำแนกตามประเภทกิจการที่สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนให้การส่งเสริมปี พ.ศ. 2546 – 2554	29
4.1	การทดสอบ Wald Coefficient Restrictions สำหรับการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในภาพรวม	36
4.2	การทดสอบ Wald Coefficient Restrictions สำหรับการลงทุนโดยตรงจากอินเดีย	39
4.3	ตารางสรุปการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในภาพรวมและการลงทุนโดยตรงจากอินเดีย	41
ตารางผนวกที่		หน้า
ก 1	Printout แสดงผลการประมาณสมการถดถอยสำหรับแบบจำลองการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในภาพรวมภายใต้ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดีย	50

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางผนวกที่		หน้า
ก 2	Printout แสดงผลการประมาณสมการถดถอยสำหรับแบบจำลองการลงทุนโดยตรงจากอินเดียภายใต้ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดีย	51
ก 3	Printout แสดงผลการประมาณสมการถดถอยสำหรับแบบจำลองการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ	52
ก 4	Printout แสดงผลการประมาณสมการถดถอยสำหรับแบบจำลองการลงทุนโดยตรงจากอินเดีย	53
ข 1	การทดสอบปัญหา Autocorrelation โดยวิธี Breusch-Godfrey Serial Correlation ของแบบจำลองการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในภาพรวมภายใต้ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดีย (FDITOTAL_AIFTA)	55
ข 2	การทดสอบปัญหา Heteroscedasticity โดยวิธี White Heteroskedasticity ของแบบจำลองการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในภาพรวมภายใต้ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดีย (FDITOTAL_AIFTA)	55
ข 3	การทดสอบปัญหา Multicollinearity โดยประเมินจาก Correlation Matrix ของแบบจำลองการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในภาพรวมภายใต้ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดีย (FDITOTAL_AIFTA)	56

สารบัญตาราง (ต่อ)

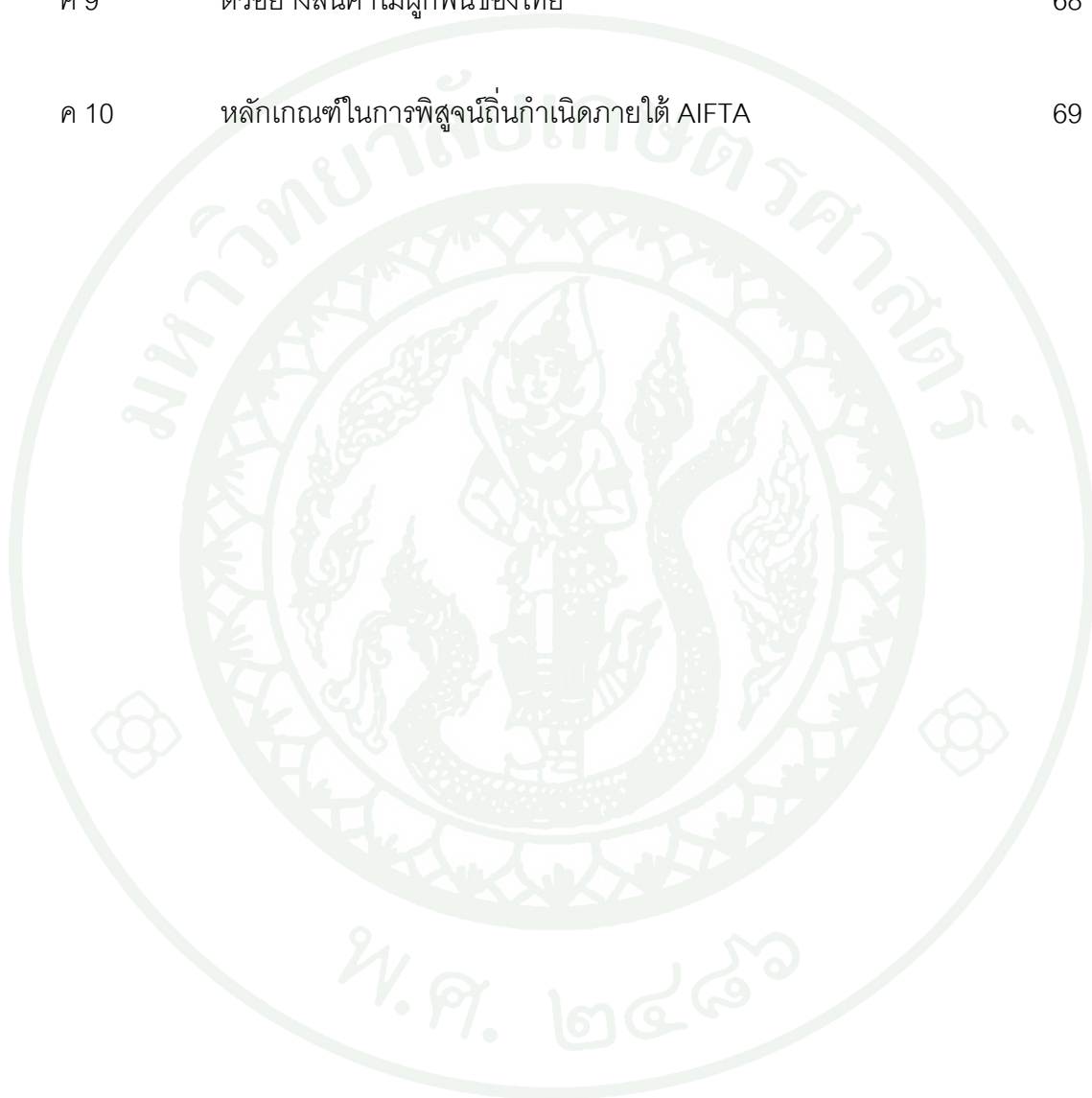
ตารางผนวกที่		หน้า
ข 4	การทดสอบปัญหา Autocorrelation โดยวิธี Breusch-Godfrey Serial Correlation ของแบบจำลองการลงทุนโดยตรงจากอินเดีย ภายใต้ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดีย (FDIINDIA_AIFTA)	57
ข 5	การทดสอบปัญหา Heteroscedasticity โดยวิธี White Heteroskedasticity ของแบบจำลองการลงทุนโดยตรงจากอินเดียภายใต้ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดีย (FDIINDIA_AIFTA)	57
ข 6	การทดสอบปัญหา Multicollinearity โดยวิธี Correlation Matrix ของแบบจำลองการลงทุนโดยตรงจากอินเดียภายใต้ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดีย (FDIINDIA_AIFTA)	57
ข 7	การทดสอบปัญหา Autocorrelation โดยวิธี Breusch-Godfrey Serial Correlation ของแบบจำลองการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในภาพรวม (FDITOTAL)	58
ข 8	การทดสอบปัญหา Heteroscedasticity โดยวิธี White Heteroskedasticity ของแบบจำลองการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในภาพรวม (FDITOTAL)	58
ข 9	การทดสอบปัญหา Multicollinearity โดยวิธี Correlation Matrix ของแบบจำลองการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในภาพรวม (FDITOTAL)	59

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางผนวกที่		หน้า
ข 10	การทดสอบปัญหา Autocorrelation โดยวิธี Breusch-Godfrey Serial Correlation ของแบบจำลองการลงทุนโดยตรงจากอินเดีย (FDI/DIA)	59
ข 11	การทดสอบปัญหา Heteroscedasticity โดยวิธี White Heteroskedasticity ของแบบจำลองการลงทุนโดยตรงจากอินเดีย (FDI/DIA)	60
ข 12	การทดสอบปัญหา Multicollinearity โดยวิธี Correlation Matrix ของแบบจำลองการลงทุนโดยตรงจากอินเดีย (FDI/DIA)	60
ค 1	ข้อมูลพื้นฐานทางภาษีศุลกากรของอินเดียและไทย	64
ค 2	ตัวอย่างสินค้าที่อินเดียยกเลิกภาษีศุลกากร	65
ค 3	ตัวอย่างสินค้าที่อินเดียยกเลิกภาษีศุลกากรให้เหลือ 5% ในปี 2559	65
ค 4	ตัวอย่างสินค้าพิเศษของอินเดีย	66
ค 5	ตัวอย่างสินค้าไม่ผูกพันของอินเดีย	66
ค 6	ตัวอย่างสินค้าที่ยกเลิกภาษีของไทย	67
ค 7	ตัวอย่างสินค้าอ่อนไหวของไทยที่ลดอัตราภาษีเหลือ 5% ในปี 2559	67
ค 8	ตัวอย่างสินค้าอ่อนไหวของไทยที่คงอัตราภาษีไว้ที่ 5%	68

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางผนวกที่		หน้า
ค 9	ตัวอย่างสินค้าไม่ผูกพันของไทย	68
ค 10	หลักเกณฑ์ในการพิสูจน์ถิ่นกำเนิดภายใต้ AFTA	69

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
2.1	รูปแบบของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ	12
3.1	แผนผังโครงสร้างกลไกการเจรจาภายใต้ความตกลงการค้าเสรี อาเซียน-อินเดีย	25
3.2	ระดับผลผลิตมวลรวมภายในประเทศของไทยระหว่างปี 2546-2555	30
3.3	อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศระหว่างเงินบาทกับ เงินดอลลาร์สหรัฐฯ ระหว่าง ปี 2546-2555	31
3.4	อัตราดอกเบี้ยเงินกู้รายเดือนธนาคารพาณิชย์ระหว่างปี 2546-2555	32
3.5	ช่วงเวลาของความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดียมีผลบังคับใช้	33
ภาพผนวกที่		หน้า
ข 1	การทดสอบ Normality Test ของแบบจำลองการลงทุนโดยตรงจาก ต่างประเทศในภาพรวมภายใต้ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดีย (FDITOTAL_AIFTA)	55
ข 2	การทดสอบ Normality Test ของแบบจำลองการลงทุนโดยตรงจากอินเดีย ภายใต้ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดีย (FDIINDIA_AIFTA)	56
ข 3	การทดสอบ Normality Test ของแบบจำลองการลงทุนโดยตรงจาก ต่างประเทศในภาพรวม (FDITOTAL)	58

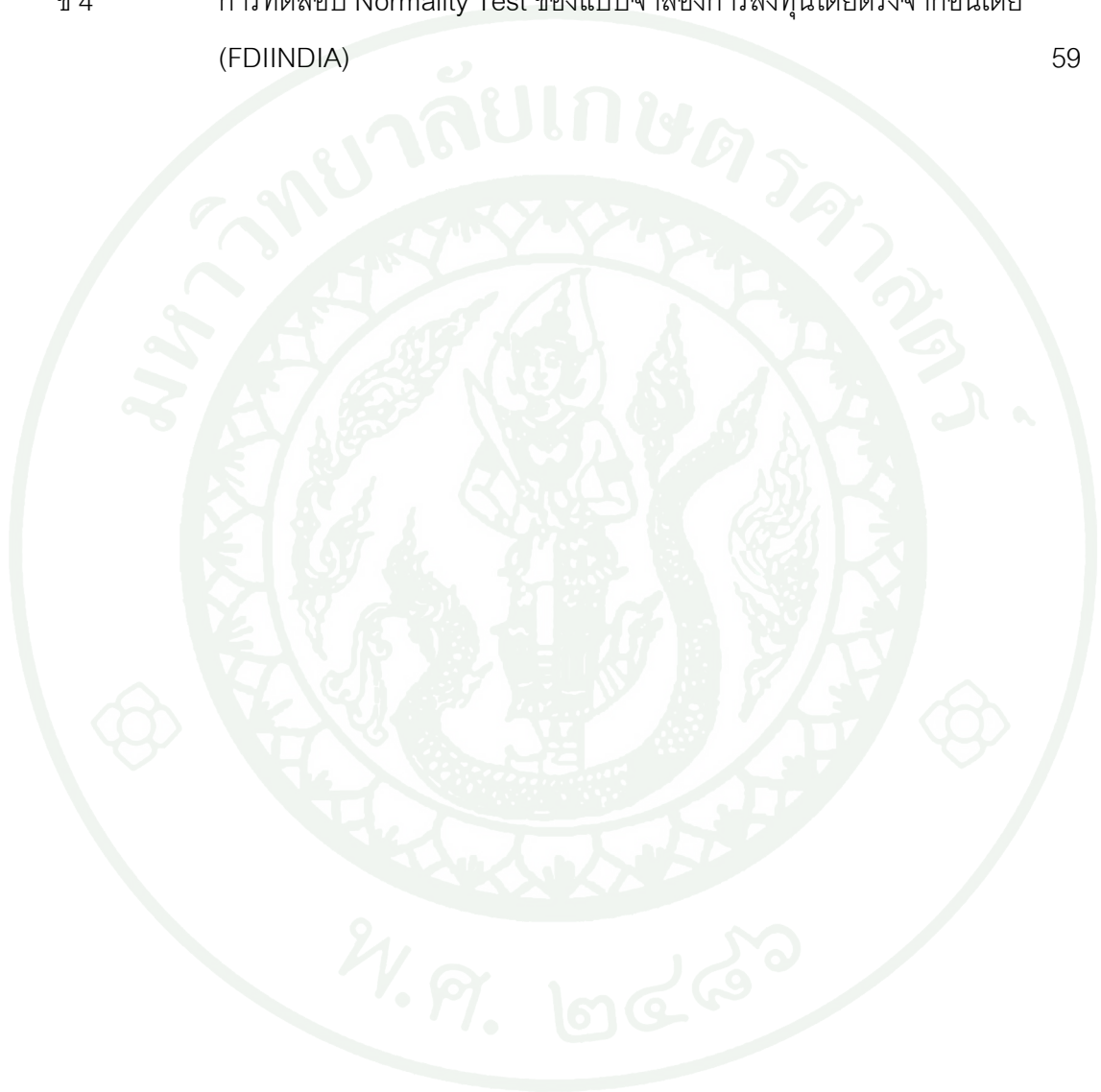
สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพผนวกที่

หน้า

- ข 4 การทดสอบ Normality Test ของแบบจำลองการลงทุนโดยตรงจากอินเดีย (FDIINDIA)

59

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (Foreign Direct Investment: FDI) มีบทบาทสำคัญอย่างมากในเศรษฐกิจโลกปัจจุบัน จากการแข่งขันที่ทวีความรุนแรงส่งผลให้หลายๆ ประเทศพยายามที่จะดึงดูดเม็ดเงินจากนักลงทุนต่างชาติ โดยเฉพาะประเทศกำลังพัฒนา เนื่องจากการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศเป็นเงินทุนระยะยาวที่มาพร้อมกับผลดีหลายประการ อาทิเช่น ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีที่ได้รับการถ่ายทอดจากประเทศผู้ลงทุน เป็นการช่วยเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน อัตราการจ้างงานที่เพิ่มสูงขึ้น รวมไปถึงการส่งออกในประเทศผู้รับการลงทุน ดังนั้น อาเซียน (Association of South East Asian Nations: ASEAN) จึงให้ความสำคัญกับการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ ที่เป็นส่วนสำคัญที่ช่วยให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจทั้งทางตรงและทางอ้อม ไม่ว่าจะเป็น โครงสร้างพื้นฐาน แหล่งทรัพยากรเพื่อเป็นปัจจัยการผลิต ศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ เป็นต้น นับตั้งแต่ปี 2523 เป็นต้นมา อาเซียนสามารถดึงดูดเม็ดเงินจากการลงทุนได้เป็นจำนวนมากเมื่อเทียบกับประเทศกำลังพัฒนาอื่นๆ เนื่องจากอาเซียนมีปัจจัยเอื้ออำนวยในการลงทุนหลายประการไม่ว่าจะเป็น ความได้เปรียบในด้านราคาค่าจ้างแรงงาน เสถียรภาพทางการเมือง ปัจจัยพื้นฐานที่เหมาะสม และอัตราการเจริญทางเศรษฐกิจที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง

ภายหลังปี 2533 เป็นต้นมา สัดส่วนการเข้ามาลงทุนกลับลดลง เนื่องมาจากมีประเทศกำลังพัฒนาอื่นๆ ที่น่าสนใจเพิ่มมากขึ้น ได้แก่ จีน ยุโรปตะวันออก เป็นต้น ซึ่งมีปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อการเข้ามาลงทุนไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าอาเซียน ดังนั้นอาเซียนจึงจำเป็นต้องปรับตัวด้วยการรวมตัวกันทางเศรษฐกิจเพื่อจูงใจการลงทุนของนักลงทุนต่างชาติให้มากยิ่งขึ้น นอกจากการรวมตัวกันภายในภูมิภาคแล้ว อาเซียนยังให้ความสำคัญกับการทำความตกลงการค้าเสรี (Free Trade Agreement) ด้วยการจัดหาพันธมิตรทางการค้าที่เป็นการค้าเสรีทั้งในรูปแบบของหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจและความตกลงการค้าเสรีกับประเทศคู่เจรจาเพื่อตอบสนองสมาชิกของกลุ่มต่อสภาพการณ์แข่งขันในด้านการค้าสินค้า การบริการและการลงทุน โดยอาเซียนได้เริ่มเปิดเจรจาความตกลงการค้าเสรีกับประเทศนอกกลุ่มนับตั้งแต่ปี 2546 และดำเนินการจัดทำความตกลงการค้าเสรีกับ 6 ประเทศที่สำคัญต่อเศรษฐกิจของอาเซียนอันได้แก่ จีน ญี่ปุ่น เกาหลี สหภาพยุโรป

ออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ เพื่อที่จะกระตุ้นการค้าระหว่างประเทศ ด้วยการลดหรือขจัดข้อจำกัดและอุปสรรคทางการค้าที่มีระหว่างกัน อีกทั้งยังสามารถเสริมสร้างภูมิคุ้มกันและส่งเสริมความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจให้มีการแข่งขันที่ทัดเทียมกันมากยิ่งขึ้น

นอกจากประเทศที่กล่าวมาข้างต้นแล้ว อาเซียนยังได้เล็งเห็นถึงศักยภาพของประเทศมหาอำนาจทางเศรษฐกิจใหม่อย่างอินเดียที่ได้เข้ามามีบทบาทในเวทีการค้าของโลกนับตั้งแต่การเข้าร่วมเป็นสมาชิกองค์การการค้าโลก (World Trade Organization : WTO) ในปี 2538 เป็นต้นมา ประกอบกับความได้เปรียบในทางสังคมศาสตร์ ด้วยประชากรที่มีมากถึง 1.2 ล้านคน ซึ่งมีจำนวนมากเป็นอันดับ 2 ของโลก และการเติบโตอย่างรวดเร็วของชนชั้นกลางทำให้กำลังซื้อเพิ่มสูงขึ้น ส่งผลให้อินเดียมีอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจที่สูงอีกประเทศหนึ่งโดยเป็นรองเพียงแต่จีนเท่านั้น ซึ่งในช่วงระยะเวลา 5 ปีที่ผ่านมา (ปี 2546-2550) อินเดียมีอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเฉลี่ยสูงขึ้นร้อยละ 7.1 ต่อปี และในปี 2553 อินเดียมีผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (Gross Domestic Product: GDP) ที่มีมูลค่าถึง 1.84 ล้านล้านเหรียญสหรัฐฯ (The World Bank, 2011) ซึ่งคาดการณ์กันว่าเศรษฐกิจของอินเดียในอีก 10 ปีข้างหน้าจะมีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้นถึง 3.5 – 4.0 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ คิดเป็นลำดับที่ 6 ของโลก ในปี 2563 จากที่เคยอยู่ลำดับที่ 10 ในปี 2547 นับได้ว่าอินเดียเป็นมหาอำนาจทางเศรษฐกิจ อีกประเทศหนึ่งของเอเชียก็ว่าได้ ดังนั้นอาเซียนจึงให้ความสำคัญในการเชื่อมสัมพันธ์ภาพกับอินเดียเพื่อความก้าวหน้าร่วมกันทางเศรษฐกิจในระยะยาว จึงเป็นที่มาของแนวคิดการเปิดเจรจาความตกลงการค้าเสรีระหว่างอาเซียนและอินเดียในปี 2539 และได้ลงนามกรอบความตกลงในการจัดตั้งเขตการค้าเสรีร่วมกันเมื่อวันที่ 8 ตุลาคม 2546 โดยความตกลงฯ ครอบคลุมการลดและยกเลิกภาษีศุลกากร การลดอุปสรรคทางการค้าที่ไม่ได้เกิดจากภาษี การเปิดเสรีการค้าในด้านบริการและการลงทุน การระงับข้อพิพาท ตลอดจนส่งเสริมความร่วมมือในด้านการค้าและด้านอื่นๆ

การจัดทำความตกลงฯ ได้แยกออกเป็น 3 ฉบับได้แก่ ภาคการค้าสินค้า ภาคบริการ และภาคการลงทุน โดยเริ่มจากภาคสินค้าเป็นลำดับแรก ซึ่งความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดียในภาคสินค้าได้แล้วเสร็จเมื่อเดือนพฤศจิกายน 2551 รวมระยะเวลาในการเปิดเจรจาภาคสินค้าทั้งสิ้น 4 ปี 6 เดือน และมีผลบังคับใช้อย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2553 ใน 4 ประเทศ ได้แก่ อินเดีย สิงคโปร์ มาเลเซีย และไทย ส่วนประเทศสมาชิกที่เหลือในภูมิภาคอาเซียนมีผลบังคับใช้วันที่ 1 มิถุนายน 2553 เป็นต้นไป ในส่วนของภาคการลงทุนได้เริ่มเปิดเจรจาอย่างเป็นทางการพร้อมกันกับภาคบริการเมื่อวันที่ 22 ตุลาคม ปี 2551 โดยมีวัตถุประสงค์เน้นการลงทุนและระบบที่

มีความเสรี มีการอำนวยความสะดวก และการพัฒนาระบบร่วมกันเพื่อให้เกิดความโปร่งใสในการดำเนินการ อีกทั้งสามารถแข่งขันและได้รับความคุ้มครองในการลงทุนอันจะนำไปสู่ความก้าวหน้าในอนาคต (กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ, 2551)

ไทยในฐานะสมาชิกประเทศหนึ่งของอาเซียนซึ่งมีปริมาณการลงทุนโดยตรงจากอินเดียเข้ามาอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2546 ซึ่งเป็นปีที่ลงนามกรอบความตกลงการค้าเสรีมีปริมาณการลงทุนอยู่ที่ 3,444.5 ล้านบาท ซึ่งในช่วงครึ่งปีแรกอินเดียยังคงเข้ามาลงทุนไม่มากนักแต่ในครึ่งปีหลังมีการลงทุนเพิ่มมากขึ้นโดยมีปริมาณการลงทุนอยู่ที่ 3,085.2 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปี 2545 ที่มีปริมาณการลงทุนเพียงแค่ว่า 11 ล้านบาทเท่านั้น (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน, 2547) และในปี 2547 และ 2548 มีปริมาณการลงทุนลดลงถึงร้อยละ 39 และ 59 ของปริมาณการลงทุนทั้งหมดของปี โดยมีปริมาณการลงทุนมีความผันผวนในแต่ละปี ซึ่งมีสาเหตุมาจากอินเดียให้ความสนใจเข้ามาลงทุนในอุตสาหกรรมขนาดเล็กที่มีปริมาณการลงทุนน้อยกว่า 50 ล้านบาทและเป็นการเริ่มลงทุนในโครงการใหม่ๆ

ดังนั้นการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนโดยตรงจากอินเดีย ภายใต้ข้อตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดีย เพื่อให้ภาครัฐ ภาคเอกชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ทราบถึงปัจจัยที่นักลงทุนอินเดียให้ความสำคัญในการพิจารณาตัดสินใจเข้ามาลงทุนในไทย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายและมาตรการต่างๆ เพื่อดึงดูดความสนใจและกระตุ้นให้เกิดการลงทุนภายหลังความตกลงฯ ภาคการลงทุนมีผลบังคับใช้ ซึ่งปัจจุบันความตกลงดังกล่าวยังคงอยู่ในระหว่างการหารือข้อบริบทต่างๆ ร่วมกัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการเข้ามาลงทุนโดยตรงจากอินเดีย ภายใต้ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดีย โดยนำมาเปรียบเทียบกับการลงทุนโดยตรงจากทุกประเทศที่เข้ามาลงทุนในไทย เพื่อหาว่าปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนโดยตรงจากอินเดียมีความเหมือน/แตกต่างจากประเทศอื่นๆ หรือไม่ ภายใต้ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดีย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ และเอกชน ได้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักลงทุนอินเดียในการเข้ามาลงทุนในไทย ภายใต้ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดีย อันจะนำไปสู่การกำหนดนโยบายและมาตรการต่างๆ เพื่อดึงดูดและกระตุ้นการลงทุนจากอินเดีย ภายใต้ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดีย ภาคการลงทุนที่จะมีผลบังคับใช้ในอนาคต

ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาถึงปัจจัยที่ผลต่อการลงทุนโดยตรงจากอินเดียภายใต้ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดีย ทำการศึกษาระหว่างปี 2546-2555 เป็นระยะเวลา 10 ปี โดยข้อมูลเป็นแบบรายไตรมาส รวมทั้งสิ้น 40 ไตรมาส

วิธีการศึกษา

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษานี้ใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) แบบอนุกรมเวลาในรายไตรมาสระหว่างปี 2546-2555 รวมทั้งสิ้น 40 ไตรมาส โดยใช้แหล่งข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือทั้งหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ได้แก่ สำนักคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ธนาคารแห่งประเทศไทย ฯลฯ ตลอดจนหนังสือ บทความ วารสาร งานวิจัยต่างๆ และข้อมูลที่มีการเผยแพร่ทางอินเทอร์เน็ตที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลในเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) และเชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการลงทุนโดยตรงจากอินเดีย ภายใต้ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดีย มาเปรียบเทียบกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้ามาลงทุนโดยตรงจากทุกประเทศที่เข้ามาลงทุนในไทย ว่ามีความเหมือน/แตกต่างกันอย่างไรกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้ามาลงทุนโดยตรงจากอินเดีย โดยนำเอาปัจจัยที่คาดว่าจะมีผลกับปริมาณการลงทุนโดยตรงจากทุกประเทศและอินเดีย ได้แก่ ระดับผลผลิตมวลรวมภายในประเทศ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา

ต่างประเทศเงินบาทต่อเงินดอลลาร์สหรัฐ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้รายเดือนของธนาคารพาณิชย์แห่งประเทศไทย การใช้จ่ายรวมของรัฐบาล ดัชนีต้นทุนแรงงานต่อหนึ่งหน่วยการผลิต และความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดีย มาวิเคราะห์ด้วยสมการถดถอยเชิงซ้อน (Multiple Regression) ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Square: OLS)

นิยามศัพท์

การศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนโดยตรงจากอินเดียภายใต้ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดีย มีนิยามศัพท์เฉพาะที่สำคัญดังต่อไปนี้

ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดีย หมายถึง ความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างอาเซียนและอินเดียในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการค้าสินค้า การบริการและการลงทุน ที่ช่วยส่งเสริมให้เกิดการค้า การบริการและการลงทุนร่วมกัน เป็นการดำเนินการที่มีความเสรี ปราศจากความเหลื่อมล้ำที่เป็นอุปสรรคทางการค้าภายใต้กฎเกณฑ์เดียวกัน

การลงทุนโดยตรงจากอินเดีย หมายถึง การที่พลเมืองของประเทศอินเดียเข้าไปประกอบกิจการในอาเซียนและไทยเพื่อการผลิต การส่งออก การจำหน่ายสินค้าและบริการในอาเซียนและไทย

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ

การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (Foreign Direct Investment: FDI) คือ การที่นักลงทุนหรือกิจการหนึ่งๆ ได้เข้าไปลงทุนในสินทรัพย์ถาวรหรือกิจการที่อยู่ในต่างประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการควบคุมและบริหารสินทรัพย์หรือกิจการนั้นๆ อันเป็นประโยชน์กับกิจการในภาพรวม โดยอาจเป็นการลงทุนด้วยการร่วมหุ้นกับนักลงทุนท้องถิ่น หรือจากประเทศที่สาม หรืออาจเป็นการลงทุนเองทั้งหมด 100% ก็ได้ แต่ต้องมีอย่างน้อย 1 รายการโดยจะถูกเรียกว่าเป็นบริษัทข้ามชาติ (Multinational Company: MNC) (เยาเวศ ทับพันธุ์, 2551: 68)

เหตุผลในเชิงกลยุทธ์ของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศตามที่ จอห์น เอช ดันนิง (John H. Dunning) ได้กล่าวไว้มี 4 ประการด้วยกัน (เยาเวศ ทับพันธุ์, 2551 อ้างถึง John H. Dunning, 1993)

1. แสวงหาทรัพยากร (Resource-seeking foreign direct investment) หรือปัจจัยการผลิตทางกายภาพ โดยส่วนใหญ่จะเกิดขึ้นในประเทศที่กำลังพัฒนา เนื่องจากประเทศกำลังพัฒนา มีแหล่งทรัพยากรที่ยังสมบูรณ์ มีแรงงานที่มีราคาถูก อีกทั้งการขาดแคลนเทคโนโลยีทำให้ประเทศกำลังพัฒนาต้องแสวงหาด้วยการร่วมทุนกับประเทศที่พัฒนาแล้ว ที่มีความได้เปรียบในเรื่องของเทคโนโลยีและทักษะในการบริหารระหว่างประเทศ

2. แสวงหาตลาด (Market-seeking foreign direct investment) เป็นการขยายตลาดประเทศใดมีจำนวนประชากรมาก อัตราการเจริญเติบโตสูง ก็จะเป็นประเทศเป้าหมายที่นักลงทุนให้ความสนใจ เหตุผลอื่นในการแสวงหาตลาดอาจเป็นการติดตามกิจการของลูกค้าที่ได้ขยายกิจการเข้าไปยังต่างประเทศหรือคู่แข่งมีการขยายฐานอำนาจในตลาดต่างประเทศ ซึ่งกิจการจำเป็นที่จะต้องเข้าไปสร้างฐานอำนาจ ไม่เช่นนั้นอาจสูญเสียส่วนแบ่งทางการตลาดให้กับคู่แข่ง

3. แสวงหาความมีประสิทธิภาพ (Efficiency-seeking foreign direct investment) เป็นเหตุผลในเชิงกลยุทธ์ที่ควบคู่ไปกับการแสวงหาทรัพยากรและตลาด โดยได้รับประโยชน์ที่แตกต่างกันออกไปในแต่ละประเทศที่มีปัจจัยการผลิต ระบบเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองที่แตกต่างกัน เพื่อความมีประสิทธิภาพสูงสุดในกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง เช่น การผลิตโทรทัศน์ ประเทศ X เป็นผู้ผลิตจอภาพ ในขณะที่ประเทศ Y เป็นผู้ผลิตตัวเครื่องและประกอบ การลงทุนในต่างประเทศเพื่อแสวงหาประสิทธิภาพมักเกิดในประเทศกำลังพัฒนาซึ่งมีความคล้ายคลึงกันกับการแสวงหาทรัพยากรเนื่องจากมีแรงงานที่มีต้นทุนถูกกว่า

4. แสวงหาสินทรัพย์เชิงกลยุทธ์ (Strategic asset-seeking foreign direct investment) เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันในต่างประเทศ ซึ่งจะเกิดขึ้นในประเทศที่พัฒนาแล้ว

การเข้าไปลงทุนในต่างประเทศของกิจการต่างๆ อาจไม่ได้มีเพียงเหตุผลใดเหตุผลหนึ่งเท่านั้น แต่มักมีเหตุผลหลายประการเป็นข้อประกอบกัน

สำหรับรายละเอียดของทฤษฎีการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ ประกอบไปด้วย 4 ทฤษฎีที่สำคัญ คือ

1. ทฤษฎีวงจรชีวิตผลิตภัณฑ์ (Product Life Cycle Theory) ใช้ในการอธิบายในเรื่องการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ ผู้คิดค้นทฤษฎีนี้ได้แก่ เรย์มอนด์ เวอร์นอน (Raymond Vernon) กล่าวว่า “แหล่งผลิตและขายผลิตภัณฑ์หนึ่งๆ จะเปลี่ยนไป เมื่อผลิตภัณฑ์นั้นๆ เข้าสู่วงจรชีวิตที่อิ่มตัวหรือเติบโตขึ้นเรื่อยๆ” (เยาเวศ ทับพันธุ์, 2551 อ้างถึง Raymond, 1966) ทฤษฎีนี้ให้ความสำคัญกับตัวของผลิตภัณฑ์มากกว่าเทคโนโลยีหรือปัจจัยการผลิต โดยได้เน้นให้เห็นถึงคุณค่าของข้อมูล ความรู้ ต้นทุนและอำนาจที่ควบคู่ไปกับความรู้ โดยมีปัจจัยพื้นฐานทางเทคโนโลยีที่สนับสนุนสมมุติฐานเกี่ยวกับปัจจัยด้านต้นทุนดังนี้ (สุปนา ฉันทไพศาล, 2549)

1.1 การสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ต้องอาศัยนวัตกรรมและเทคโนโลยีต่างๆ ด้วยเงินทุนจำนวนมากและแรงงานที่มีประสิทธิภาพสูงเพื่อผลกำไรที่น่าพอใจ โดยพบได้ในประเทศอุตสาหกรรมที่มีเงินลงทุนจำนวนมาก

1.2 นวัตกรรมและกระบวนการผลิตที่มีความสำคัญสามารถทำให้สินค้ามีการพัฒนาไปสู่ขั้นที่ 3 ของวงจรชีวิตผลิตภัณฑ์และทำให้การค้าขายมีจำนวนเพิ่มขึ้น

ทฤษฎีวงจรชีวิตผลิตภัณฑ์เน้นความสอดคล้องกันระหว่างอุปสงค์ ได้แก่ ระดับรายได้ของผู้บริโภคและอุปทานในแง่ของต้นทุนการผลิต ซึ่งประกอบไปด้วย 3 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 ช่วงผลิตภัณฑ์ใหม่ ต้องการแรงงานที่มีความเชี่ยวชาญและชำนาญสูง ใช้เงินลงทุนเป็นจำนวนมากเพื่อใช้ในการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ในการพัฒนาระยะแรกผลิตภัณฑ์ยังไม่ได้มาตรฐานตามที่ต้องการ ซึ่งการพัฒนาในขั้นนี้จะเป็นลักษณะของการผูกขาดและได้รับผลกำไรสูง ดังนั้นความยืดหยุ่นของอุปสงค์ในด้านราคาในขั้นตอนนี้จะต่ำ ผู้บริโภคที่มีรายได้สูงจะซื้อสินค้าที่มีราคาแพง

ขั้นที่ 2 ขั้นการเจริญเติบโตอย่างเต็มที่ ทำกระบวนการผลิตให้มีมาตรฐานและขยายการผลิต เป็นช่วงที่ต้องการความคล่องตัวในการออกแบบผลิตภัณฑ์ ลดการผลิตและแรงงานที่มีความชำนาญ

ขั้นที่ 3 ขั้นผลิตภัณฑ์มีมาตรฐาน การผลิตสินค้าในช่วงนี้จะมีมาตรฐานที่สมบูรณ์ เป็นช่องทางไหลของเงินทุนที่เข้าสู่ตลาดทุนโลก ใช้แรงงานราคาถูกไร้ความชำนาญ และเกิดการแข่งขันที่รุนแรงมากขึ้น ระบบการผลิตเป็นแบบขนาดใหญ่เพื่อผลกำไรในการผลิตสินค้าใหม่ๆ

ทฤษฎีวงจรชีวิตผลิตภัณฑ์นี้สามารถใช้อธิบายในอุตสาหกรรมที่มีการใช้เทคโนโลยีและมีนวัตกรรมได้เป็นอย่างดี แต่ยังมีข้อจำกัดสำหรับการอธิบายรูปแบบการค้าระหว่างประเทศในปัจจุบันที่เป็นกระแสโลกาภิวัตน์ ที่อำนาจซื้อของประชากรในโลกไม่มีความแตกต่างกันมากนัก เพราะผู้บริโภคที่มีกำลังในการซื้อสูงไม่ได้อยู่ที่ประเทศใดประเทศหนึ่งในโลก แต่กระจายอยู่ในทุกมุมโลกด้วยการสื่อสารที่ทันสมัย ทำให้ผู้คนสามารถเรียนรู้นวัตกรรมได้อย่างรวดเร็วและง่ายขึ้น จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้ความแตกต่างในขั้นต่างๆ ของวงจรผลิตภัณฑ์ลดลง ประกอบกับความนิยมในการที่จะผลิตชิ้นส่วนหรือแหล่งประกอบแยกกันในหลายประเทศ ที่เรียกว่า Location Economies มีมากขึ้น ซึ่งทฤษฎีนี้ไม่สามารถอธิบายปรากฏการณ์นี้ได้

2. ทฤษฎีความได้เปรียบแบบผูกขาด (Monopolistic Advantage Theory) พัฒนาโดย ฮัมเมอร์ (Hymer) และ คินเดิลเบอร์เกอร์ (Kindleberger) กล่าวว่า “การที่กิจการตัดสินใจลงทุนในต่างประเทศเป็นเพราะต้องการใช้ความได้เปรียบที่ตนมีเมื่อเปรียบเทียบกับคู่แข่งในท้องถิ่น เพื่อให้เกิดประโยชน์คุ้มค่ามากที่สุด แทนที่จะใช้ความได้เปรียบนั้นแต่ในประเทศแม่เพียงอย่างเดียว” (เยาเวศ ทับพันธุ์, 2551 อ้างถึง Hymer และ Kindleberger, 1970) ความได้เปรียบดังกล่าวอาจอยู่ในรูปของความแตกต่างในตัวผลิตภัณฑ์ ราคาสินค้า ความสามารถทางการตลาดและเทคโนโลยีการผลิตซึ่งเป็นสิ่งที่อยู่กับกิจการ ทำให้การโอนถ่ายความรู้ทำได้ง่ายกว่าการที่จะให้บุคคลที่สามเข้ามาดำเนินการแทนในรูปแบบของการอนุญาตให้ใช้สิทธิ หรือ Licensing อีกทั้งความรู้เหล่านี้ไม่สามารถถ่ายทอดออกมาในรูปของตัวหนังสือหรือคำพูดได้อย่างที่เรียกว่า Tacit Knowledge ทำให้กิจการไม่มั่นใจว่าบุคคลที่สามจะสามารถดำเนินการได้เหมือนกับที่เจ้าของกิจการทำหรือไม่จึงเลือกที่จะรักษาความรู้ที่ได้เปรียบนี้ไว้กับตนเอง ความได้เปรียบของกิจการนี้ก่อให้เกิดการประหยัดจากขนาด (Economies of Scale) ถือเป็นความช่วยเหลือต้นทุนต่อขนาดลงในการที่กิจการจะขยายการลงทุนไปยังต่างประเทศ อีกทั้งยังช่วยลดความผันผวนของยอดขายโดยรวมจากการมีวงจรธุรกิจที่แตกต่างกันออกไป

3. ทฤษฎีว่าด้วยความไม่สมบูรณ์ของตลาด (Market imperfections) ความไม่สมบูรณ์ของตลาดเป็นปัจจัยที่ทำให้กิจการเลือกที่จะทำกิจกรรมทางธุรกิจด้วยตนเอง เรียกว่า Internalization เกิดขึ้นจาก 2 ปัจจัยที่สำคัญ คือ

3.1 การกีดกันทางการค้า เป็นที่มาสำคัญของความไม่สมบูรณ์ของตลาด และเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ธุรกิจตัดสินใจที่จะเข้าไปลงทุนในต่างประเทศแทนการส่งออก เพื่อหลีกเลี่ยงการกีดกันทางการค้าในประเทศนั้นๆ เพราะการเข้าไปลงทุนในต่างประเทศถือว่าสินค้านั้นๆ มีแหล่งกำเนิดในประเทศนั้นๆ แล้ว

3.2 อุปสรรคในการขายความรู้ ความสามารถ ของกิจการ สามารถแบ่งออกเป็นประเภทใหญ่ๆ ได้ด้วยกันทั้งหมด 3 ประเภท ได้แก่ ด้านการผลิต ด้านการจัดการและด้านการตลาด ซึ่งหากกิจการจะตัดสินใจเข้าไปลงทุนในต่างประเทศนั้น จะต้องมีความเข้าใจที่ต้องพิจารณาเพิ่มเติมในเรื่องของค่าขนส่งและกำแพงภาษีต่างๆ ที่ดึงดูดความสนใจได้ดีกว่าการส่งออก และเหตุผลที่จะไม่นำความรู้ที่สั่งสมมาเป็นระยะเวลาอันยาวนานของกิจการในทั้ง 3 ประเภท

ข้างต้นไปขายให้กับบุคคลที่สาม อันจะเป็นการสร้างคู่แข่งขึ้นในอนาคตและการควบคุมดูแลไม่ทั่วถึงหากขายสิทธิให้ผู้อื่นผลิตแทน

4. ทฤษฎีการลงทุนโดยตรงต่างประเทศอย่างสมบูรณ (Eclectic Paradigm) นำเสนอโดยจอห์น เฮซ ดันนิง (John H. Dunning) ดันนิงกล่าวว่า การลงทุนโดยตรงต่างประเทศเกิดขึ้นเมื่อกิจการมีความได้เปรียบครบทั้งสามประการ (เขาวเรศ ทับพันธุ, 2551 อ้างถึง Dunning, 1980) สามารถเขียนในรูปของสมการได้ดังนี้

$$FDI = O + L + I$$

4.1 ข้อได้เปรียบจากการเป็นเจ้าของ (Ownership Advantage: O) กิจการที่เลือกที่ลงทุนในต่างประเทศต้องมีข้อได้เปรียบจากสิ่งที่เป็นเจ้าของอยู่และมูลค่าของสินทรัพย์มีจำนวนมาก ไม่ว่าจะอยู่ในรูปที่มีตัวตน เช่น ฐานเงินทุน และสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตน เช่น เทคโนโลยี ตราสินค้าที่มีชื่อเสียง เป็นต้น ข้อได้เปรียบเหล่านี้จะเป็นการชดเชยข้อเสียเปรียบต่อกิจการในท้องถิ่นที่มีความเชี่ยวชาญในตลาดต่างประเทศที่ดีกว่ากิจการ (Liability of Foreignness)

4.2 ข้อได้เปรียบจากสถานที่ตั้ง (Location-Specific Advantages: L) สามารถอธิบายลักษณะและทิศทางของการลงทุนในต่างประเทศได้เนื่องจาก ความสามารถในการใช้ทรัพยากรหรือทรัพย์สินที่มีความสัมพันธ์กับสถานที่ตั้ง กิจการสามารถสร้างคุณค่าจากการรวมสิ่งต่างๆ เข้าด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็น เทคโนโลยี ตลาด และความชำนาญในการจัดการ ซึ่งทฤษฎีของ Dunning มิได้จำกัดอยู่แค่ทรัพยากรธรรมชาติขั้นพื้นฐานเท่านั้น แต่ยังรวมไปถึงโครงสร้างพื้นฐานที่ดี สภาพแวดล้อมทางการเมือง วัฒนธรรม กฎหมาย สังคม หรือแม้กระทั่งการทำการวิจัยเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ เป็นต้น

4.3 ข้อได้เปรียบจากการทำภายในบริษัทเอง (Internalization Advantages: I) คือ ความสามารถในการผลิตและการตลาดซึ่งความได้เปรียบนี้จะเกิดขึ้นต่อเมื่อกิจการไม่สามารถตั้งราคาที่เหมาะสมกับบุคคลที่สามในการที่อนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์ โดยกิจการได้ทำการพิจารณาแล้วว่าหากให้ดำเนินงานโดยบุคคลที่สามอาจทำให้กิจการเกิดความเสียเปรียบในการแข่งขันได้

จากทฤษฎีการลงทุนโดยตรงต่างประเทศอย่างสมบูรณ์ การลงทุนโดยตรงต่างประเทศจะเกิดขึ้นเมื่อกิจการสังเกตเห็นถึงความได้เปรียบทั้งสามประการที่กล่าวมาแล้วข้างต้น เพราะหากกิจการมีความได้เปรียบเพียงประการใดประการหนึ่งอาจจะใช้วิธีอื่นในการสู่ตลาดต่างประเทศได้ ตัวอย่างเช่น หากกิจการมีความได้เปรียบเฉพาะ O กิจการก็มักจะเลือกใช้วิธีการอนุญาตให้ใช้สิทธิ (Licensing) เป็นต้น

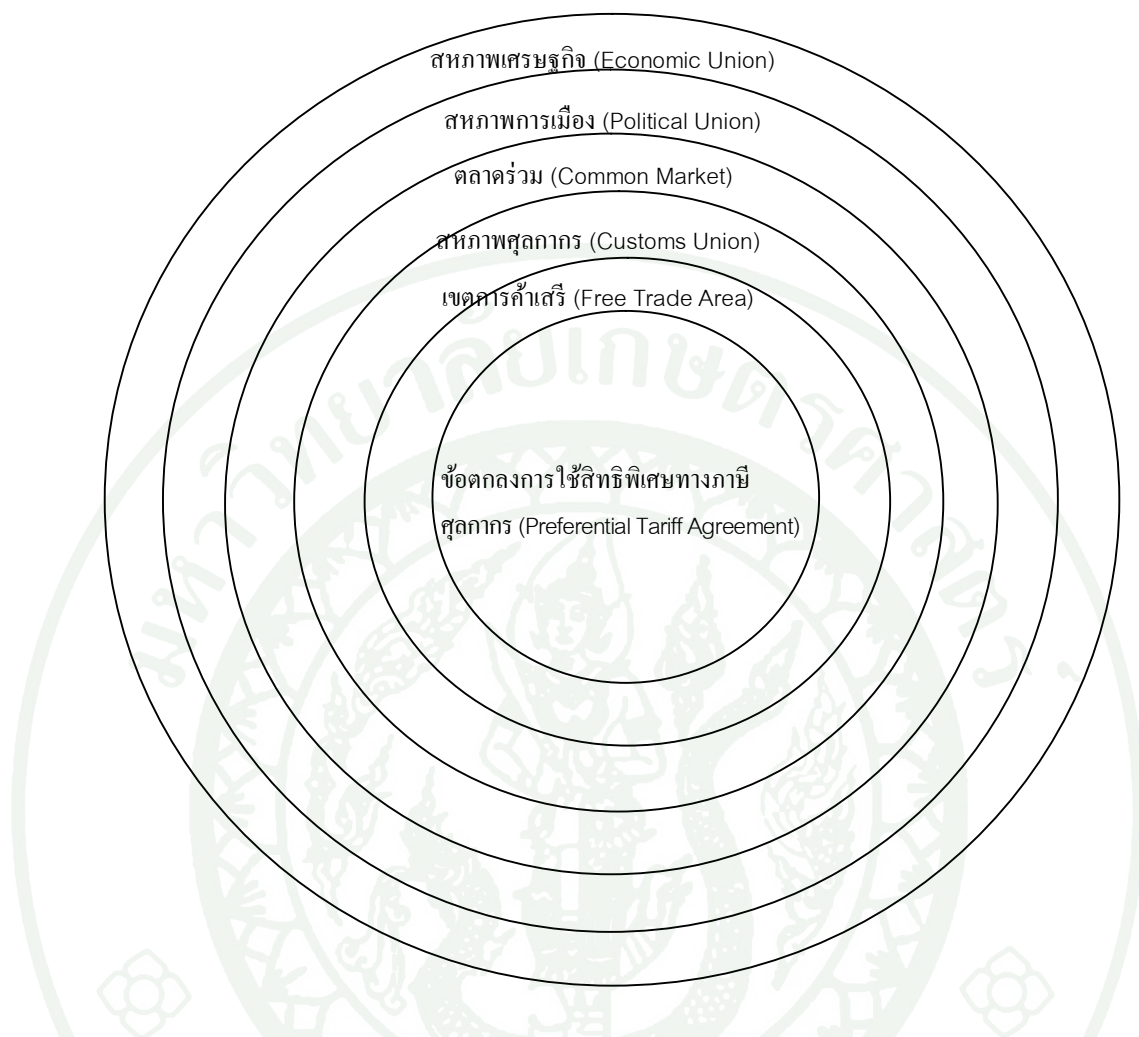
การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศสามารถแบ่งรูปแบบได้เป็น 2 รูปแบบ ดังนี้ (ฐาปนา ฉินไพศาล, 2549: 6-3)

1. การลงทุนด้วยการเข้าไปบุกเบิกใหม่ (A Green Field Investment) เป็นการเข้าไปปฏิบัติการใหม่ทั้งหมดในต่างประเทศ รูปแบบนี้ต้องใช้ระยะเวลาและอาจไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของตลาด

2. การเข้าซื้อหรือควบรวมกิจการในต่างประเทศ (Cross-border Mergers & Acquisitions) เป็นการซื้อกิจการของบริษัทอื่นกระทำการโดยเข้าไปซื้อหุ้นเพียงเล็กน้อยหรือซื้อทั้งหมดของกิจการอื่น ซึ่งเป็นรูปแบบการลงทุนที่นักลงทุนนิยม เนื่องจากเป็นวิธีการดำเนินงานที่ให้ผลรวดเร็วทันต่อการเปลี่ยนแปลงของตลาด อีกทั้งธุรกิจที่ถูกซื้อหรือควบรวมกิจการมีสถานภาพที่ดี ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของความภักดีของตราสินค้า มีรูปแบบหรือเครื่องหมายการค้า ระบบการผลิตและสัมพันธภาพที่ดีกับลูกค้า เป็นต้น เพียงแค่ผู้ซื้อกิจการเพิ่มประสิทธิภาพให้กับบริษัทที่ถูกซื้อด้วยการเคลื่อนย้ายเงินทุน เทคโนโลยี และทักษะในการบริหารเท่านั้น ก็สามารถสนองความต้องการของตลาดได้เป็นอย่างดี

ทฤษฎีการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ

การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ หมายถึงข้อตกลงระหว่างประเทศที่รวมประเทศเข้าด้วยกัน เป็นการขจัดอุปสรรคทางภาษีศุลกากรเพื่อให้เกิดการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ และปัจจัยการผลิตกันอย่างเสรี การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในทางทฤษฎีสามารถจำแนกได้หลายระดับ (ฐาปนา ฉินไพศาล, 2549: 5-2) ที่สามารถพบเห็นได้ในปัจจุบันมีอยู่ด้วยกัน 6 ระดับ ดังภาพที่ 2.1 โดยความสัมพันธ์จะเพิ่มมากขึ้นจากวงกลมด้านในสุดออกไปข้างนอก ดังนี้

ภาพที่ 2.1 รูปแบบของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ

ที่มา: เยาวเรศ ทับพันธุ์ (2551)

1. ข้อตกลงการใช้สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากร (Preferential Tariff Agreement) เป็นการรวมกลุ่มที่ง่ายที่สุด คือการตกลงลดภาษีระหว่างกัน โดยอัตราภาษีที่เรียกเก็บจะอยู่ในอัตราที่ต่ำกว่าประเทศที่สาม เช่น การรวมตัวกันของกลุ่มอาเซียน (Association of Southeast Asian Nations: ASEAN)

2. เขตการค้าเสรี (Free Trade Area) ประเทศที่ทำการตกลงทำเขตการค้าเสรีนั้น สามารถซื้อขายสินค้าและบริการระหว่างกันได้อย่างเสรี ซึ่งเป็นการขจัดอุปสรรคทางการค้าทั้งหมดของสินค้าและบริการระหว่างกลุ่มประชาคมทางเศรษฐกิจ ไม่ว่าจะในรูปแบบพิกัดอัตราภาษีศุลกากร

หรือไม่ใช้พิกัดอัตราภาษีศุลกากร การเคลื่อนย้ายและแลกเปลี่ยนอย่างเสรี ซึ่งแต่ละประเทศที่เป็นสมาชิกสามารถกำหนดนโยบายการค้าของตนเองได้สำหรับประเทศนอกกลุ่ม

3. สหภาพศุลกากร (Custom Union) เป็นการรวมกลุ่มในรูปแบบของสหภาพศุลกากร ซึ่งมีลักษณะเดียวกันกับเขตการค้าเสรี โดยจะไม่มีภาษีใดๆ ต่อกันสำหรับประเทศในกลุ่มแต่จะมีการกำหนดอัตราภาษีศุลกากรสำหรับประเทศนอกกลุ่มร่วมกัน (Common External Tariff) สหภาพศุลกากรเป็นอีกหนึ่งความร่วมมือที่ดำเนินไปถึงการรวมตัวทางด้านเศรษฐกิจและการเมือง

4. ตลาดร่วม (Common Market) เหมือนกับสหภาพศุลกากรแต่จะมีการรวมตัวที่สูงกว่า โดยไม่มีอุปสรรคใดๆ สำหรับประเทศสมาชิกและใช้นโยบายร่วมกันสำหรับประเทศที่อยู่นอกกลุ่ม อีกทั้งยังมีการเคลื่อนย้ายปัจจัยการผลิต แรงงาน ทุน วัตถุดิบ และเทคโนโลยีแบบไม่มีข้อจำกัดในเรื่องของพรมแดน เน้นความสำคัญในด้านพิธีการ การประสานงานระหว่างประเทศสมาชิกในการกำหนดนโยบายการเงิน การคลัง และการจ้างงาน

5. สหภาพเศรษฐกิจ (Economic Union) มีลักษณะเดียวกับตลาดร่วม แต่แตกต่างกันตรงที่มีการใช้เงินตราสกุลเดียวกัน ระบบภาษี รายได้ และนโยบายการเงินการคลังจะกำหนดร่วมกัน

6. สหภาพทางการเมือง (Political Union) เป็นการรวมกลุ่มที่มากกว่าเหตุผลทางเศรษฐกิจ จากสหภาพเศรษฐกิจจะนำไปสู่วิธีการทำให้มีการประสานงานอย่างเป็นทางการระหว่างพลเมืองและประเทศสมาชิก

องค์การการค้าโลก (World Trade Organization: WTO) อนุญาตให้มีการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในระดับย่อยๆ ได้ ซึ่งการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจนี้จะตั้งเพื่อการลดภาษีศุลกากร รวมไปถึงสิทธิประโยชน์อื่นๆ ระหว่างกัน ด้วยวัตถุประสงค์เพื่อการขยายการค้าไม่ใช่การเบี่ยงเบนทางการค้า (Trade creation, not trade diversion) มีการยกเว้นไม่ต้องขยายสิทธิ ที่ตกลงกันระหว่างภาคีสมาชิกไปยังประเทศอื่นๆ ตามหลักปฏิบัติอย่างชาติที่ได้รับอนุเคราะห์ยิ่ง (Most-Favored Nation Treatment: MFN) แต่ต้องไม่มีวัตถุประสงค์เพื่อกีดกันการนำเข้าสินค้าจากประเทศนอกกลุ่ม เนื่องจากการเจรจาในองค์การการค้าโลกเป็นการเจรจาในระดับพหุภาคี (Multilateral) ซึ่งการเจรจาเป็นไปด้วยความยากลำบากเนื่องจากต้องได้รับความเห็นชอบจากทุกฝ่ายจึงใช้ระยะ

เวลานาน จึงทำให้เกิดการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในระดับภูมิภาคมากขึ้นเรื่อยๆ ซึ่งเป็นระดับทวิภาคี (Bilateral) หรือการเจรจาระหว่างประเทศต่อประเทศ ซึ่งองค์การการค้าโลกหวังว่าการรวมกลุ่มในระดับย่อยนี้จะทำให้การค้าเสรีขยายวงกว้างออกไปอันจะช่วยให้ระบบการค้าเสรีในโลกเกิดขึ้นจริง

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ

ธีระชัย วงศ์ศรีพิสันต์ (2538) ศึกษาถึงปัจจัยที่กำหนดการลงทุนและผลกระทบจากการลงทุนโดยตรงจากประเทศญี่ปุ่นในภาคอุตสาหกรรมของไทย โดยพิจารณาจากดุลการชำระเงินและการจ้างงานซึ่งเป็นการพิจารณาดุลยภาพทั้งภายในและภายนอกประเทศ จากการศึกษาพบว่า การลงทุนโดยตรงจากประเทศญี่ปุ่นในภาคอุตสาหกรรมของประเทศไทยมีผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างมากโดยมีมูลค่าเงินลงทุนไหลเข้ามาอย่างต่อเนื่องในอุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริม เมื่อแยกเป็นรายอุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน หมวดเครื่องกลอิเล็กทรอนิกส์ และคอมพิวเตอร์ได้รับผลกระทบในเชิงบวกต่อดุลการชำระเงินและการจ้างงานมากที่สุด สำหรับหมวดอื่นๆ เช่น อาหาร ผลิตภัณฑ์เกษตร เป็นต้น เน้นการใช้ปัจจัยแรงงานเป็นจำนวนมาก จึงควรส่งเสริมให้เกิดการลงทุนโดยตรงจากประเทศญี่ปุ่นในอุตสาหกรรมดังกล่าวเพื่อให้เกิดการจ้างงานภายในประเทศมากที่สุด

วิชานถ ตั้งเรื่อนรัตน์ (2550) ศึกษาถึงปัจจัยที่กำหนดการลงทุนโดยตรงของอินเดียในไทย จากการศึกษาได้แบ่งปัจจัยออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ 1) ปัจจัยผลักดัน และ 2) ปัจจัยดึงดูด โดยปัจจัยผลักดันการลงทุนโดยตรงของอินเดียในไทยคือ มูลค่าการส่งออก ซึ่งอินเดียมีมูลค่าการส่งออกสูง อินเดียจึงเข้ามาลงทุนในไทยเพื่อขยายฐานการผลิตและเป็นเครือข่ายในการกระจายสินค้าในแถบอาเซียน ประกอบกับอินเดียมีอัตราในการเปิดประเทศต่ำทำให้อินเดียต้องหาแหล่งลงทุนอื่นที่มีอุปสรรคทางการค้าน้อย ส่งผลให้การลงทุนของอินเดียเพิ่มสูงขึ้น สำหรับในแง่ของปัจจัยดึงดูดที่ทำให้อินเดียเข้ามาลงทุนในไทย เกิดจากการที่ไทยมีอัตราในการเปิดประเทศค่อนข้างสูงด้วยนโยบายดึงดูดเงินลงทุนจากต่างชาติแสดงให้เห็นว่าไทยมีโอกาสทางการค้ากับต่างประเทศมากประกอบกับผลิตภาพแรงงานที่มีประสิทธิภาพ นักลงทุนอินเดียจึงเข้ามาลงทุนในไทยเพิ่มมากขึ้น

นุชนารถ ปานทอง (2553) ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศและตัวแปรทางเศรษฐกิจมหภาคของไทย จากผลการศึกษาพบว่า การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศไม่ก่อให้เกิดการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในทางตรง ซึ่งการเจริญเติบโตจะมาจากทางอื่นๆ เช่นการส่งออก ประกอบกับขนาดของตลาดก็ไม่ได้ดึงดูดใจนักลงทุนจากต่างชาติเช่นกัน ซึ่งเหตุผลของการเข้ามาลงทุนโดยตรงจากความต้องการที่จะใกล้ชิดกับผู้บริโภค ดังนั้นวัตถุประสงค์หลักของการเข้ามาลงทุนคือ เพื่อส่งออกไปยังฐานของลูกค้า

อภิญา ภูมิชัยศักดิ์ (2553) ทำการศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศและการขยายตัวทางเศรษฐกิจ กรณีศึกษาประเทศไทย พบว่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่เข้ามาสู่ประเทศไทยในอดีตมีแนวโน้มที่สัมพันธ์กัน นับตั้งแต่ปี 1986 ซึ่งมีการลงทุนเพิ่มมากขึ้น อันเนื่องมาจากข้อตกลง Plaza Accord และผลของการเปลี่ยนแปลงนโยบายการค้าระหว่างประเทศที่เป็นกลาง ส่งผลให้ปริมาณการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศเพิ่มสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการขยายตัวของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมประเทศที่เพิ่มสูงขึ้นเช่นกัน แต่เมื่อเกิดวิกฤตการณ์ทางการเงินในประเทศไทย เมื่อปี 1997-1998 และวิกฤตการณ์ทางการเงินในสหรัฐอเมริกาหลังปี 2006 ทำให้มูลค่าเงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่เข้าสู่ประเทศไทยลดลง แสดงให้เห็นว่าภาวะเศรษฐกิจของโลกและอัตราแลกเปลี่ยนมีผลต่อการเข้ามาลงทุนของต่างชาติ

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเขตการค้าเสรี

นัฐยา ยวงใย (2542) ศึกษาถึงผลกระทบของการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA) ต่อปริมาณการลงทุนทางตรงจากต่างประเทศ (FDI) ที่เข้ามาลงทุนในกลุ่มอาเซียน และจากประเทศภายในกลุ่มด้วยตนเอง โดยใช้ข้อมูลในการวิจัย ดังนี้ กลุ่มประเทศในอาเซียน คือ สิงคโปร์ ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย และไทย สำหรับประเทศผู้เข้ามาลงทุนรายใหญ่ในอาเซียน ได้แก่ สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น ฮองกง และสิงคโปร์ ซึ่งจากการศึกษาพบว่า ในภาพรวมของการลงทุนจากประเทศสหรัฐอเมริกา ฮองกง และสิงคโปร์ ไม่มีผลต่อปริมาณการลงทุนที่เข้ามาในกลุ่มอาเซียน จะมีก็เพียงแต่ญี่ปุ่น และฮองกง เท่านั้นที่การจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของปริมาณการลงทุนในประเทศไทย สำหรับอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์ไฟฟ้า กับอุตสาหกรรมสิ่งทอที่มีส่วนช่วยให้นักลงทุนจากประเทศทั้งสองมีต้นทุนการผลิตที่ลดลงจากการลดอัตราภาษี สำหรับสาเหตุสำคัญที่ทำให้การจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนไม่ส่งผลกระทบต่อปริมาณการลงทุนนั้นเนื่องจากนักลงทุนสนใจเข้ามาลงทุนเพื่อการส่งออกมากกว่าเพื่อตลาดภายใน

อาเซียน อีกทั้งทุกประเทศต่างต้องการดึงดูดการลงทุนจากต่างชาติจึงได้ออกมาตรการเพื่อจูงใจ นักลงทุนให้เข้ามาลงทุนในประเทศของตน เป็นการแข่งขันกันเองทำให้การจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนไม่ทำให้ประเทศในกลุ่มอาเซียนมีความน่าลงทุนเพิ่มขึ้น

สิริพรรณ ปรักโกมโตม (2548) ศึกษาถึงผลกระทบจากการเปิดเขตการค้าเสรีระหว่าง ประเทศไทย-อินเดียในด้านอุตสาหกรรมยา กรณีศึกษาตัวยาสำคัญ “Pyrazinamide” ซึ่งเป็นตัวยา สำคัญในการผลิตยาสำเร็จสำหรับรักษาวัณโรค จากการศึกษาพบว่า ประเทศไทยนำเข้าสาร ดังกล่าวจากประเทศอินเดียเป็นหลัก เนื่องจากประเทศอินเดียเป็นตลาดใหญ่ จากความต้องการ ดังกล่าว เมื่อมีการเปิดเขตการค้าเสรีระหว่างประเทศไทยและอินเดียขึ้น จะส่งผลกระทบต่อ ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมยาด้วยกัน 2 ประการ ประการแรกคือ ผู้ประกอบการขาดความรู้ ความสามารถและเทคโนโลยีการผลิตพิเศษที่ทัดเทียมกับผู้ประกอบการในประเทศอินเดีย ประการ ที่สองคือ ผู้ประกอบการในประเทศอาจไม่สามารถต่อสู้กับราคายาสำเร็จรูปที่มีการนำเข้าจาก ประเทศอินเดียได้เนื่องด้วยภาชนะนำเข้าที่เป็นศูนย์จนอาจต้องยกเลิกกิจการไปในที่สุด

แบบจำลองที่ใช้ในการศึกษา

แนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการสร้างแบบจำลองในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้นำแนวคิดและทฤษฎี ของการสังเคราะห์ปัจจัยต่างๆ ที่กำหนดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศของดินนึ่ง (Dunning's Eclectic Theory) ซึ่งได้กล่าวเอาไว้ว่า ปัจจัยที่จะทำให้ นักลงทุนเข้ามาลงทุนภายในประเทศนั้นๆ ขึ้นอยู่กับปัจจัยที่สำคัญหลายปัจจัย นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับระดับของการพัฒนาเศรษฐกิจของ ประเทศนั้นๆ ด้วย อาทิเช่น นโยบายส่งเสริมการลงทุน มาตรการต่างๆ ที่ช่วยรองรับการสนับสนุน ธุรกิจ ตลอดจนปัจจัยทางด้านเศรษฐศาสตร์และสภาวะภายในประเทศนั้นๆ

จากทฤษฎีและแนวคิดดังกล่าว สามารถนำมาสร้างแบบจำลองในการทดสอบเพื่อหา ปัจจัยที่ส่งผลต่อการลงทุนโดยตรงจากทุกประเทศและจากอินเดีย ได้แก่ ระดับผลผลิตมวลรวม ภายในประเทศ ระดับผลผลิตมวลรวมภายในประเทศ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ระหว่างเงินบาทกับเงินดอลลาร์สหรัฐ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้รายเดือนของธนาคารพาณิชย์แห่ง ประเทศไทย การใช้จ่ายรวมของรัฐบาล ดัชนีต้นทุนแรงงานต่อหนึ่งหน่วยการผลิต และความตกลง การค้าเสรีอาเซียน-อินเดีย ด้วยสมการถดถอยเชิงซ้อน (Multiple Regression) วิธีกำลังสองน้อย ที่สุด (Ordinary Least Square: OLS) เพื่อหาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้ามาลงทุนโดยตรงจากทุก

ประเทศและจากอินเดียที่เข้ามาลงทุนในไทย ซึ่งแบบจำลองที่ใช้ในการศึกษาจะแบ่งออกเป็น 2 แบบจำลองดังนี้

$$FDI_{TOTAL} = f(GDP, FX(-1), IRL, AIFTA)$$

$$FDI_{INDIA} = f(GDP, FX(-1), IRL, AIFTA)$$

เมื่อ

FDI_{TOTAL} คือ ปริมาณเงินลงทุนโดยตรงจากทุกประเทศในไทย
(หน่วย: ล้านบาท)

FDI_{INDIA} คือ ปริมาณเงินลงทุนโดยตรงจากอินเดียในไทย
(หน่วย: ล้านบาท)

GDP คือ ระดับผลผลิตมวลรวมภายในประเทศ
(หน่วย: พันล้านบาท)

FX คือ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศระหว่างเงินบาท
กับเงินดอลลาร์สหรัฐฯ (หน่วย: บาท)

FX (-1) คือ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศระหว่างเงินบาท
กับเงินดอลลาร์สหรัฐฯย้อนหลัง 1 ช่วงเวลา
(หน่วย: บาท)

IRL คือ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ธนาคารพาณิชย์แห่งประเทศไทย
(หน่วย: ร้อยละ)

AIFTA คือ ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดีย
(เท่ากับ 1 ในช่วงเวลาภายหลังมีผลบังคับใช้ภาคการค้า
สินค้า ณ วันที่ 1 มกราคม 2553)

จากแบบจำลองข้างต้น สามารถเขียนในรูปแบบสมการแสดงความสัมพันธ์ได้ดังนี้

$$FDI_{TOTAL} = \beta_0 + \beta_1 GDP + \beta_2 FX + \beta_3 IRL + \beta_4 AIFTA + U$$

$$FDI_{INDIA} = \beta_0 + \beta_1 GDP + \beta_2 FX + \beta_3 IRL + \beta_4 AIFTA + U$$

โดยกำหนดให้

β_0	คือ	ค่าคงที่
$\beta_1, \beta_2, \beta_3, \beta_4$	คือ	ค่าสัมประสิทธิ์ ของตัวแปรอิสระ
U	คือ	ค่าคลาดเคลื่อน (Error term)

สมมติฐานที่ใช้ในการศึกษา

$$\frac{\partial FDI}{\partial GDP} > 0, \frac{\partial FDI}{\partial FX} < 0, \frac{\partial FDI}{\partial IRL} < 0, \frac{\partial FDI}{\partial AIFTA} > 0$$

จากเครื่องหมายตัวแปรข้างต้น สามารถอธิบายความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในภาพรวมและอินเดียในไทยได้ ดังนี้

1. $\frac{\partial FDI}{\partial GDP} > 0$, หมายความว่าระดับผลผลิตมวลรวมภายในประเทศ (GDP) มีผลต่อ

ปริมาณการลงทุนโดยตรงจากทุกประเทศและจากอินเดียในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ ระดับผลผลิตมวลรวมภายในประเทศเป็นการแสดงถึงขนาดตลาดเป็นปัจจัยที่สะท้อนถึงอำนาจซื้อของประชาชนในประเทศว่า มีมากน้อยเพียงใด เศรษฐกิจของประเทศเป็นไปในทิศทางใด หากระดับผลผลิตมวลรวมภายในประเทศมีระดับที่สูงแล้ว หมายความว่า เศรษฐกิจของประเทศมีอัตราการเติบโตที่ดี ประชาชนมีอำนาจซื้อสูง ส่งผลทำให้ปริมาณเงินลงทุนโดยตรงจากทุกประเทศและจากอินเดียมากขึ้น แต่ในทางตรงกันข้ามถ้าเศรษฐกิจของประเทศตกต่ำ อำนาจซื้อของประชาชนลดลง ทำให้นักลงทุนไม่กล้าเข้ามาลงทุนส่งผลให้ปริมาณเงินลงทุนโดยตรงจากทุกประเทศและจากอินเดียลดลงตามไปด้วย

2. $\frac{\partial FDI}{\partial FX} > 0$, หมายความว่าอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศระหว่างเงินบาทกับเงินดอลลาร์สหรัฐฯ (FX) มีผลต่อปริมาณการลงทุนโดยตรงจากทุกประเทศและจากอินเดียในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศระหว่างเงินบาทกับเงินดอลลาร์สหรัฐฯ เป็นปัจจัยที่ดึงดูดการลงทุนของนักลงทุนจากต่างประเทศและอินเดีย โดยเมื่อเงินบาทมีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น/แข็งค่า เป็นการแสดงถึงความมีเสถียรภาพทางการเงินของประเทศ ทำให้นักลงทุนสนใจเข้ามาลงทุนมากขึ้น

3. $\frac{\partial FDI}{\partial IRL} < 0$, หมายความว่า อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของธนาคารพาณิชย์แห่งประเทศไทย (IRL) ส่งผลต่อปริมาณการลงทุนโดยตรงจากอินเดียในทิศทางตรงกันข้าม กล่าวคือ ถ้าอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของธนาคารพาณิชย์แห่งประเทศไทยอยู่ในระดับต่ำ/มีการปรับลดลงจะเป็นแรงจูงใจให้นักลงทุนจากต่างประเทศและอินเดียนำเงินเข้ามาลงทุนในไทยมากขึ้น แต่หากอัตราดอกเบี้ยของธนาคารพาณิชย์แห่งประเทศไทยอยู่ในระดับที่สูง/มีการปรับตัวสูงขึ้นนักลงทุนย่อมเข้ามาลงทุนลดลง

4. $\frac{\partial FDI}{\partial AFTA} > 0$, หมายความว่า ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดีย (AFTA) มีผลต่อปริมาณการลงทุนโดยตรงจากอินเดีย กล่าวคือ การจัดทำความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดียเป็นแรงจูงใจให้นักลงทุนจากต่างประเทศและอินเดียเข้ามาลงทุนในไทยเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากการมีการทำความตกลงการค้าเสรีร่วมกันเป็นการเอื้ออำนวยในเรื่องการค้า การลงทุนระหว่างคู่เจรจา ลดอุปสรรคต่างๆ ระหว่างกัน ทำให้การค้า การลงทุนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

บทที่ 3

ความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน – อินเดีย สภาพทั่วไปและปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนโดยตรงจากอินเดีย

โลกในยุคปัจจุบันกำลังอยู่ในยุคของโลกไร้พรมแดนและโครงสร้างทางเศรษฐกิจที่เปิดเสรีมากขึ้น กระแสการค้าและการทำธุรกิจระหว่างประเทศจึงเข้ามามีบทบาทอย่างต่อเนื่อง ประเด็นที่กล่าวถึงกันมากและอยู่ในความสนใจของคนทั่วไปคงหนีไม่พ้นเรื่อง FTA หรือข้อตกลงการค้าเสรี

ความสำคัญของ FTA

FTA หรือ Free Trade Agreement เป็นความตกลงระหว่างประเทศตั้งแต่ 2 ประเทศหรือมากกว่านั้น วัตถุประสงค์ของการจัดทำ FTA ก็เพื่อขจัดอุปสรรคทางการค้า เกิดการค้าเสรีระหว่างกัน ซึ่ง FTA เกิดขึ้นจากการที่องค์การการค้าโลก (World Trade Organization: WTO) มีนโยบายให้ประเทศต่างๆ ทำการค้าเสรีและเป็นธรรม แต่เนื่องจากเวทีการค้าโลกเป็นเวทีขนาดใหญ่ที่ต้องมีการลงมติของประเทศสมาชิกอย่างเป็นเอกฉันท์ ทำให้ผลการเจรจาต่างๆ เป็นไปอย่างล่าช้า จึงได้ก่อให้เกิดความร่วมมือกันในระดับทวิภาคี (Bilateral) มากขึ้น

FTA เป็นเครื่องมือทางการค้าที่ประเทศต่างๆ ใช้ในการขยายโอกาสทางการค้า พันธมิตรทางเศรษฐกิจและการส่งเสริมเพิ่มความสามารถในการแข่งขันด้านราคาให้กับสินค้าของตน เพราะสินค้าที่ผลิตภายใต้ FTA จะมีการเก็บอัตราภาษีขาเข้าในอัตราที่ต่ำกว่าประเทศที่มีใช้สมาชิก FTA เป็นการลดอุปสรรคทางการค้าให้แก่กันทั้งในแง่การลดภาษีและการลดอุปสรรคอื่นๆ ที่มีใช้ภาษีสำหรับไทยเองก็ได้ลงนามในความตกลงการค้าเสรีกับประเทศคู่เจรจาไปแล้วหลายฉบับด้วยกัน ซึ่งหนึ่งในนั้น คือ ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดีย ที่ไทยได้ลงนามในฐานะสมาชิกอาเซียนประเทศหนึ่ง

ความเป็นมาของเขตการค้าเสรีอาเซียน – อินเดีย

แนวคิดในการจัดทำความตกลงการค้าเสรีระหว่างอาเซียนและอินเดียได้ริเริ่มขึ้นเมื่อปี 2539 จากการตระหนักถึงศักยภาพและผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจของแต่ละฝ่ายที่เอื้ออำนวยต่อกันในระยะยาวและความได้เปรียบในเชิงภูมิศาสตร์ที่ตั้งอยู่ใกล้ชิดกัน ทั้งสองฝ่ายจึงได้ร่วมกันจัดตั้งคณะผู้เชี่ยวชาญขึ้นมาเพื่อศึกษาความเชื่อมโยงในการขยายตัวทางการค้าและการลงทุนระหว่างอาเซียนและอินเดีย จากการศึกษาพบว่าปริมาณการค้าและการลงทุนระหว่างกันยังคงอยู่ในระดับต่ำแต่มีศักยภาพมากในการเชื่อมโยงการค้าระหว่างกัน จึงได้มีการเสนอแนะให้จัดทำเขตการค้าเสรีที่ครอบคลุมในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็น การค้าสินค้า บริการ การลงทุน การอำนวยความสะดวกทางการค้าและการลงทุน รวมไปถึงความร่วมมือในด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและท่องเที่ยว

ในเดือนพฤศจิกายน 2545 ผู้นำประเทศสมาชิกอาเซียนและอินเดียจึงได้เสนอแนะร่วมกันให้มีการจัดตั้งเขตการค้าการลงทุนเพื่อเชื่อมโยงเศรษฐกิจระหว่างกันในด้านต่างๆ ขึ้น โดยได้ลงนามกรอบความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดียเมื่อวันที่ 8 ตุลาคม 2546 ลงนามกรอบความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจด้านต่างๆ ระหว่างอาเซียนกับอินเดีย (Framework Agreement on Comprehensive Cooperation between ASEAN and INDIA) ณ เมืองบาห์ลี ประเทศอินโดนีเซีย ซึ่งเป็นการกำหนดแนวทางและมาตรการในขั้นพื้นฐานอย่างกว้างๆ สำหรับการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน-อินเดีย ที่ครอบคลุมไปถึงการลดและยกเลิกภาษีศุลกากร มาตรการและอุปสรรคที่มีใช้ภาษี การเปิดเสรีการค้าบริการ การลงทุน และการจัดทำกลไกระดับข้อพิพาท ตลอดจนความร่วมมือในการอำนวยความสะดวกการค้าและด้านอื่นๆ ภายหลังการลงนามความตกลงฯ ดังกล่าว จึงเริ่มต้นการเจรจาเพื่อจัดทำความตกลงว่าด้วยการค้าสินค้าระหว่างอาเซียนและอินเดียอย่างเป็นทางการเมื่อเดือนมีนาคม 2547 ทั้งนี้ทั้งสองฝ่ายได้เจรจาอย่างเป็นทางการรวมทั้งสิ้น 21 ครั้ง จึงสามารถบรรลุข้อตกลงลดและยกเลิกภาษีศุลกากรในภาคสินค้าได้ จึงได้จัดทำความตกลงว่าด้วยการค้าสินค้าและเอกสารประกอบเสร็จสิ้นเมื่อเดือนพฤศจิกายน 2551 ใช้เวลาทั้งสิ้น 4 ปี 8 เดือน ในการประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน-อินเดียครั้งที่ 7 (7th AEM-INDIA Consultations) เมื่อวันที่ 13 สิงหาคม 2552 รัฐมนตรีเศรษฐกิจของทั้ง 2 ฝ่ายได้ร่วมกันลงนามความตกลงการค้าสินค้า (Agreement on Trade in Goods) และเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยกำหนดให้เริ่มลดภาษีด้านสินค้าในวันที่ 1 มกราคม 2553

ภายหลังการลงนามกรอบความตกลงฯ ได้จัดตั้งคณะกรรมการเจรจาการค้าอาเซียน-อินเดีย (ASEAN – INDIA Trade Negotiating Committee: AITNC) ซึ่งประกอบไปด้วยผู้แทนจากประเทศสมาชิกอาเซียนซึ่งมีผู้แทนของมาเลเซียทำหน้าที่ประธานฝ่ายอาเซียนและผู้แทนจากอินเดียเพื่อทำหน้าที่ในการเจรจาจัดทำความตกลงการค้าเสรีโดยการแยกจากการเจรจาออกเป็นฉบับย่อยๆ โดยเริ่มจากภาคสินค้าเป็นภาคแรกรายงานต่อที่ประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านเศรษฐกิจอาเซียนและอินเดีย (SEOM - INDIA Consultations) และรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน-อินเดีย (AEM – INDIA Consultations) ตามลำดับ ส่วนการเจรจาเรื่องการเปิดเสรีภาคการค้าบริการและการลงทุน คณะทำงานด้านการค้าบริการและคณะทำงานด้านการลงทุนกำลังอยู่ในระหว่างการเจรจาจัดทำความตกลงการค้าบริการ ข้อเสนอการเปิดตลาดการค้าบริการ ซึ่งยังมีประเด็นที่ยังหาข้อสรุปไม่ได้ เช่นมาตรการปกป้อง การเคลื่อนย้ายบุคคล เป็นต้น เช่นเดียวกับด้านการลงทุนที่ยังคงอยู่ระหว่างการจัดทำความตกลงและมีประเด็นเรื่องการระงับข้อพิพาทระหว่างนักลงทุนกับรัฐที่ยังหาข้อสรุปไม่ได้เช่นกัน

สรุปสาระสำคัญของกรอบความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจ ระหว่างอาเซียนและอินเดีย

วัตถุประสงค์

1. เสริมสร้างและเพิ่มพูนความร่วมมือทางเศรษฐกิจ การค้าและการลงทุนระหว่างกลุ่มประเทศภาคี
2. เปิดเสรีอย่างก้าวหน้าและส่งเสริมการค้าสินค้าและการค้าบริการ รวมไปถึงการสร้างนโยบายการลงทุนที่โปร่งใส เปิดเสรีและอำนวยความสะดวกต่อการลงทุน
3. สำรวจสาขาความร่วมมือใหม่ๆ พัฒนามาตรการที่เหมาะสมสำหรับความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่ใกล้ชิดยิ่งขึ้น
4. อำนวยความสะดวกให้แก่ประเทศสมาชิกของอาเซียนในการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจที่มีประสิทธิภาพและลดช่องว่างของการพัฒนาเศรษฐกิจในกลุ่มประเทศภาคี

ภาคการค้าสินค้า

ให้มีการลดหรือยกเลิกภาษีศุลกากรและกฎระเบียบอื่นที่จำกัดการค้าโดยครอบคลุมการค้าสินค้าระหว่างกลุ่มประเทศภาคีตามที่กรอบเวลาได้กำหนดไว้ รวมทั้งให้ความยืดหยุ่นแก่ประเทศสมาชิกใหม่ของอาเซียน

ภาคการค้าบริการ

กำหนดให้ยกเลิกการเลือกปฏิบัติระหว่างกลุ่มประเทศภาคีและ/หรือละเว้นการใช้มาตรการใหม่ๆ ในการเลือกปฏิบัติและให้ขยายขอบเขตการเปิดเสรีที่กว้างขวางมากกว่าภายใต้ WTO รวมทั้งขยายความร่วมมือด้านบริการระหว่างกลุ่มประเทศภาคี

ภาคการลงทุน

ส่งเสริมการลงทุนและสร้างระบบการลงทุนที่เสรีมีการอำนวยความสะดวกในการลงทุนและมีความสามารถในการแข่งขัน โดยการเจรจาไปสู่การเปิดเสรีอย่างก้าวหน้า รวมไปถึงการให้ความคุ้มครองการลงทุน

ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ

มีการร่วมมือในสาขาต่างๆ เช่น การอำนวยความสะดวกทางการค้า การส่งเสริมการค้าและการลงทุน การดำเนินโครงการสร้างขีดความสามารถและความช่วยเหลือทางวิชาการแก่ประเทศสมาชิกใหม่ของอาเซียนในการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจและขยายการค้าการลงทุนกับอินเดีย โดยมีประเทศภาคีสมาชิกความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดีย ดังนี้

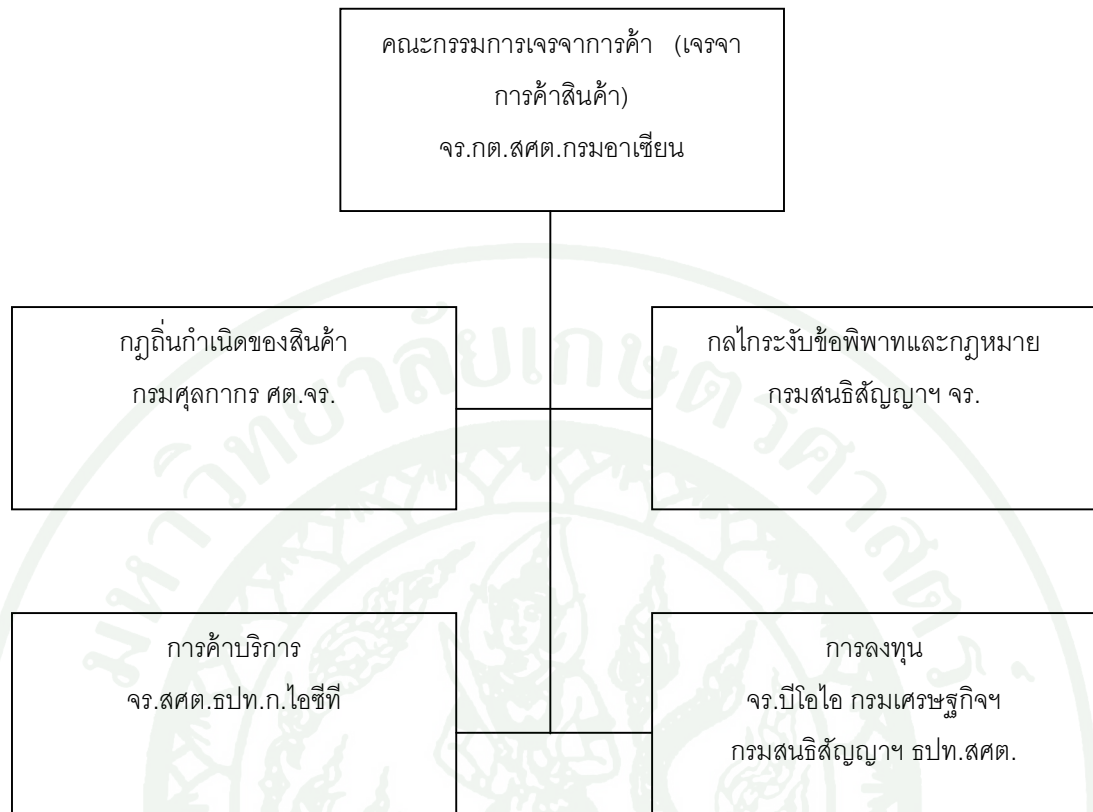
1. อาเซียน 10 ประเทศ ได้แก่

- 1.1 บรูไน
- 1.2 กัมพูชา
- 1.3 ลาว
- 1.4 อินโดนีเซีย
- 1.5 มาเลเซีย
- 1.6 พม่า
- 1.7 ฟิลิปปินส์
- 1.8 สิงคโปร์
- 1.9 ไทย
- 1.10 เวียดนาม

2. อินเดีย

จากการเจรจาของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในด้านต่างๆ ทำให้ได้โครงสร้างของการเจรจาภายใต้ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดีย ดังแสดงในภาพที่ 3.1 โดยมีคำอธิบายตัวย่อต่างๆ ดังนี้

- จร. กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ
- กต. กรมการค้าต่างประเทศ
- สคต. สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง
- ปีไอไอ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน
- กรมเศรษฐกิจฯ กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ
- กรมสนธิสัญญาฯ กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย
- ธปท. ธนาคารแห่งประเทศไทย
- ก.ไอซีที กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ภาพที่ 3.1 แผนผังโครงสร้างกลไกการเจรจาภายใต้ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดีย
ที่มา: กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ (2555)

สภาพทั่วไปและปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนโดยตรงจากอินเดีย

อินเดียเข้ามาลงทุนในไทยอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่ปี 2546 เป็นต้นมา ซึ่งปริมาณการลงทุนเป็นไปแบบผันผวน (ภาพที่ 3.1) ปี 2547 และ 2548 มีปริมาณการลงทุนลดลงร้อยละ 39 และ 59 ของปริมาณการลงทุนทั้งหมดของปี และปรับซบตัวสูงขึ้นในปี 2549 ถึง 1,849.6 ล้านบาท ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าถึงร้อยละ 216 ต่อมาปริมาณการลงทุนได้ปรับตัวลดลงในปี 2550 และ 2551 อีกครั้งโดยลดลงสองปีรวมกันทั้งสิ้น 1,117.3 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 41.4 ซึ่งปริมาณการลงทุนโดยตรงจากอินเดียจะมีความผันผวนในทุกๆ ปี จนในปี 2554 และ 2555 ที่ปริมาณการลงทุนโดยตรงจากอินเดียมีการปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2554 มีปริมาณการลงทุนอยู่ที่ 3,810 ล้านบาท มีการเปลี่ยนแปลงสูงขึ้นร้อยละ 66.9 จากปี 2553 และปี 2555 มีปริมาณการลงทุนสูงที่สุดในรอบ 10 ปี อยู่ที่ 18,415.6 ล้านบาท เปลี่ยนแปลงจากปี 2553 มากถึงร้อยละ 479.1 (ตารางที่ 3.1) ซึ่งเกิดจากการมีผลบังคับใช้ของความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดีย ในภาคการค้าสินค้า เมื่อวันที่ 1 มกราคม 2553 ประกอบกับนโยบายสนับสนุนของรัฐบาลในการเชื่อมความสัมพันธ์กับอินเดีย ในส่วนของความผันผวนของปริมาณโดยตรงจากอินเดีย มีสาเหตุมาจากขนาดของกิจการที่อินเดียเข้ามาลงทุน โดยนักลงทุนอินเดียส่วนใหญ่นิยมเข้ามาลงทุนในโครงการขนาดเล็ก มีปริมาณการลงทุนไม่เกิน 50 ล้านบาทและเป็นโครงการใหม่ๆ มากกว่าการขยายกิจการเพิ่มเติม ส่งผลให้ปริมาณการลงทุนยังไม่สูงมากนักเมื่อเทียบกับประเทศอื่นๆ ที่เข้ามาลงทุนในไทย

ในแง่ของหมวดธุรกิจที่อินเดียให้ความสนใจเข้ามาลงทุนโดยส่วนใหญ่จะอยู่ในภาคอุตสาหกรรม สามารถจำแนกออกเป็นสาขาตามการจำแนกของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (Board of Investment: BOI) ได้ดังนี้ 1) เคมีภัณฑ์ กระดาษและพลาสติก 2) อิเล็กทรอนิกส์ และเครื่องใช้ไฟฟ้า 3) อุตสาหกรรมเบา ทั้ง 3 สาขาเป็นสาขาที่อินเดียให้ความสนใจเข้ามาลงทุนอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่การลงทุนร่วมกัน มีปริมาณการลงทุนระหว่างปี 2546-2554 อยู่ที่ 8,406.60 ล้านบาท 2,910.50 ล้านบาทและ 642.10 ล้านบาทตามลำดับ (ตารางที่ 3.2) นอกจากสาขาที่กล่าวมาข้างต้นแล้ว อินเดียยังให้ความสนใจเข้ามาลงทุนในสาขาผลิตภัณฑ์โลหะ เครื่องจักร และอุปกรณ์ขนส่ง และ สาขาเหมืองแร่ เซรามิกส์ และโลหะขั้นมูลฐาน โดยสาขาผลิตภัณฑ์โลหะ เครื่องจักรและอุปกรณ์ขนส่ง มีปริมาณการลงทุนระหว่างปี 2546-2554 อยู่ที่ 3,091.70 และสูงที่สุดในปี 2550 มีปริมาณการลงทุนอยู่ที่ 2,147 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 79.5 ของปริมาณการลงทุนทั้งหมด (ตารางที่ 3.3) ส่วนสาขาเหมืองแร่ เซรามิกส์ และโลหะขั้นมูลฐานมี

การลงทุนที่ไม่สม่ำเสมอ ปริมาณการลงทุนอยู่ที่ 1,573.70 ล้านบาท ซึ่งปริมาณการลงทุนที่สูงที่สุดในสาขานี้อยู่ในปี 2549 อยู่ที่ 722 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 26.7 ของปริมาณการลงทุนทั้งหมด (ตารางที่ 3.2 และ ตารางที่ 3.3)

ตารางที่ 3.1 ปริมาณการลงทุนโดยตรงจากอินเดียในไทย ปี พ.ศ.2546 – 2555

(หน่วย : ล้านบาท)

ปี	ปริมาณการลงทุน	อัตราการเปลี่ยนแปลงจากปีก่อนหน้า	
		(ปริมาณ)	(ร้อยละ)
2546	3,444.5	-	-
2547	2,096.3	-1,349.2	-39.2
2548	856.1	-1,240.2	-59.2
2549	2,705.7	1,849.6	216.0
2550	2,699.4	-6.3	-0.2
2551	1,588.4	-1,111.0	-41.2
2552	4,659.7	3,071.3	193.4
2553	1,905.5	-2,754.2	-59.1
2554	3,810.0	1,274.5	66.9
2555	18,415.6	15,235.6	479.1

หมายเหตุ: ปริมาณการลงทุนมาจากการลงทุนรวมของโครงการที่อินเดียถือหุ้นอย่างน้อย 10%

ปริมาณการลงทุนอยู่ในชั้นขอรับการส่งเสริมการลงทุน

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (2555)

การเข้ามาลงทุนของอินเดียในอุตสาหกรรมสาขาต่างๆ ของไทยนั้น มุ่งเน้นผลิตเพื่อการส่งออกเป็นส่วนใหญ่ ถึงแม้ว่าอินเดียจะยังให้ความสนใจเข้ามาลงทุนในไทยไม่มากนักแต่ก็มีแนวโน้มที่คาดว่าจะปรับตัวสูงขึ้น อันมีเหตุผลสำคัญจากการจัดทำความตกลงการค้าเสรีไทย-อินเดีย ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดีย และการรวมตัวกันเป็นประชาคมอาเซียนของประเทศสมาชิกอาเซียนที่จะเกิดขึ้นในปี 2558 เป็นส่วนผลักดันให้อินเดียให้ความสนใจที่จะเข้ามาลงทุนในสาขาดังต่อไปนี้ ไอทีและซอฟต์แวร์, ชิ้นส่วนยานยนต์, เคมีภัณฑ์, สิ่งทอ, อัญมณี และยา ตามการส่งเสริมของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (สำนักงานความร่วมมือการลงทุนต่างประเทศ, 2554)

ตารางที่ 3.2 ปริมาณการลงทุนโดยตรงจากอินเดียที่เข้าสู่ไทยโดยจำแนกตามประเภทกิจการที่สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนให้การส่งเสริม
ปี พ.ศ. 2546-2554

(หน่วย : ล้านบาท)

หมวด	2546	2547	2548	2549	2550	2551	2552	2553	2554	รวม
1. เกษตรกรรม และผลผลิตจากการเกษตร	-	94.5	347.9	78.8	102.0	132.2	224.7	80.0	369.0	1,429.1
2. เหมืองแร่ เซรามิกส์ และโลหะขั้นมูลฐาน	-	75.2	-	722.0	-	146.5	-	630.0	-	1,573.7
3. อุตสาหกรรมเบา	1,837.6	115.0	55.0	464.8	139.5	46.9	7.7	207.1	36.9	2,910.5
4. ผลิตภัณฑ์โลหะ เครื่องจักร และอุปกรณ์ขนส่ง	-	62.5	-	522.0	2,147.0	287.6	45.0	24.8	2.8	3,091.7
5. อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้า	16.3	26.0	105.2	14.2	35.2	32.7	408.0	-	4.5	642.1
6. เคมีภัณฑ์ กระดาษ และพลาสติก	1,586.4	978.0	338.0	828.9	272.7	839.1	31.0	770.0	2,764.5	8,408.6
7. กิจการบริการ และสาธารณูปโภค	4.2	745.0	10.0	75.0	3.0	103.4	3,943.3	193.6	2.6	5,079.8
รวม	3,444.5	2,096.3	856.1	2,705.7	2,699.4	1,588.4	4,659.7	1,905.5	3,180.3	23,135.5

หมายเหตุ: ปริมาณการลงทุนมาจากการลงทุนรวมของโครงการที่อินเดียถือหุ้นอย่างน้อย 10%

ปริมาณการลงทุนอยู่ในขั้นขอรับการส่งเสริมการลงทุน

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (2555)

ตารางที่ 3.3 สัดส่วนการลงทุนโดยตรงจากอินเดียที่เข้าสู่ไทย จำแนกตามประเภทกิจการที่สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนให้การส่งเสริม
ปี พ.ศ. 2546-2554

(หน่วย : ร้อยละ)

หมวด	2546	2547	2548	2549	2550	2551	2552	2553	2554
1. เกษตรกรรม และผลผลิตจากการเกษตร	-	4.5	40.6	2.9	3.8	8.3	4.8	4.2	11.6
2.เหมืองแร่ เซรามิกส์ และโลหะขั้นมูลฐาน	-	3.6	-	26.7	-	9.2	-	33.06	-
3. อุตสาหกรรมเบา	53.3	5.5	6.4	17.2	5.2	3.0	0.2	10.87	1.2
4. ผลิตภัณฑ์โลหะ เครื่องจักร และอุปกรณ์ขนส่ง	-	3.0	-	19.3	79.5	18.1	1.0	1.3	0.1
5. อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้า	0.5	1.2	12.3	0.5	1.3	2.1	8.8	-	0.1
6. เคมีภัณฑ์ กระดาษ และพลาสติก	46.1	46.7	39.5	30.6	10.1	52.8	0.7	40.41	86.9
7. กิจการบริการ และสาธารณูปโภค	0.1	35.5	1.2	2.8	0.1	6.5	84.6	10.16	0.1
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

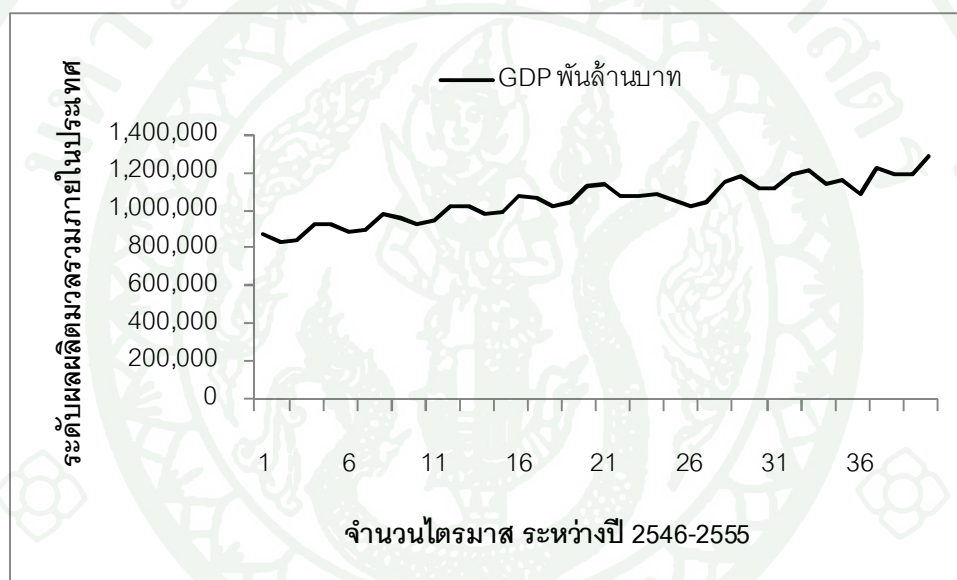
หมายเหตุ: ปริมาณการลงทุนมาจากการลงทุนรวมของโครงการที่อินเดียถือหุ้นอย่างน้อย 10%

ปริมาณการลงทุนอยู่ในขั้นขอรับการส่งเสริมการลงทุน

ที่มา: คำนวณจากตารางที่ 3.2

ระดับผลผลิตมวลรวมภายในประเทศ

ระดับผลผลิตมวลรวมภายในประเทศแสดงถึงการเติบโตทางเศรษฐกิจ เป็นการสะท้อนให้เห็นถึงอำนาจซื้อของประชาชนในประเทศ โดยระดับผลผลิตมวลรวมภายในประเทศของไทยระหว่างปี 2546 – 2555 ระยะเวลา 10 ปี รวมทั้งสิ้น 40 ไตรมาส มีการปรับตัวเพิ่มขึ้น/ลดลงอยู่ในระดับเดียวกันทุกปี โดยอยู่ที่ระหว่าง 800,000 – 1,300,000 พันล้านบาท โดยไตรมาสที่ 4 ของปี 2555 ระดับผลผลิตมวลรวมภายในประเทศอยู่ที่ 1,288,533 พันล้านบาท เพิ่มขึ้น 420,021 พันล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 48.36 จาก ไตรมาสที่ 1 ของปี 2546 (ภาพที่ 3.2)

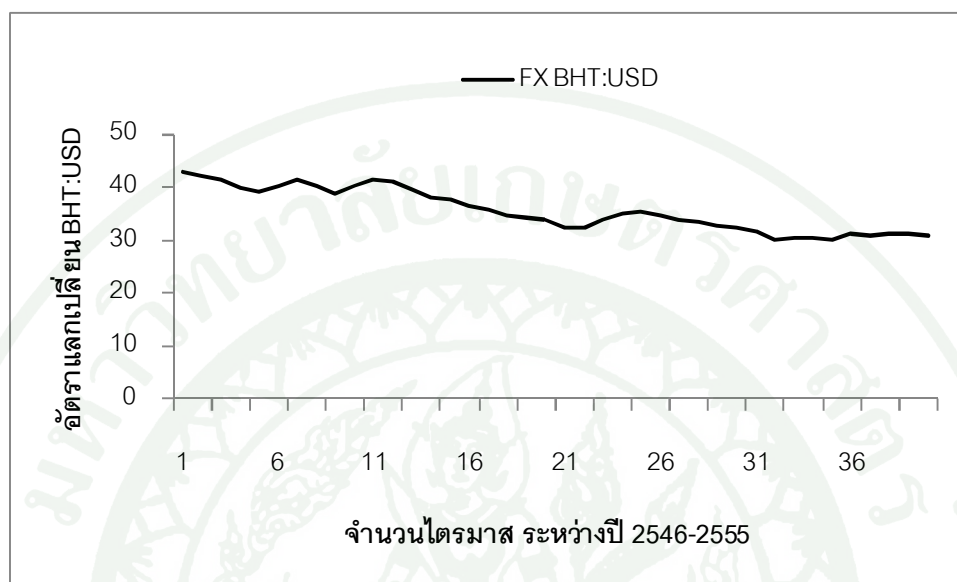
ภาพที่ 3.2 ระดับผลผลิตมวลรวมภายในประเทศของไทยระหว่างปี 2546-2555

ที่มา: สำนักงานพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2556)

อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ (เงินบาทกับเงินดอลลาร์สหรัฐฯ)

อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ (เงินบาทกับเงินดอลลาร์สหรัฐฯ) แสดงถึงการเปรียบเทียบอำนาจซื้อของเงินบาทกับเงิน 1 ดอลลาร์สหรัฐฯ โดยไตรมาสที่ 1 ของปี 2546 อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทกับเงินดอลลาร์สหรัฐฯ อยู่ที่ 42.80 บาท ต่อ 1 ดอลลาร์สหรัฐฯ ซึ่งถือว่าค่าเงินบาทมีอำนาจซื้อน้อย หรือที่เรียกว่า ค่าเงินอ่อนตัว และเริ่มมีอำนาจซื้อมากขึ้น หรือที่เรียกว่า ค่าเงินแข็งตัว นับตั้งแต่ ไตรมาสที่ 1 ของปี 2551 ที่อัตราแลกเปลี่ยน 32.42 บาท ต่อ 1 ดอลลาร์

สหรัฐฯ ซึ่งอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ระหว่างเงินบาทกับเงินดอลลาร์สหรัฐฯ มีการเพิ่มขึ้นและลดลงอยู่เสมอ (ภาพที่ 3.3)

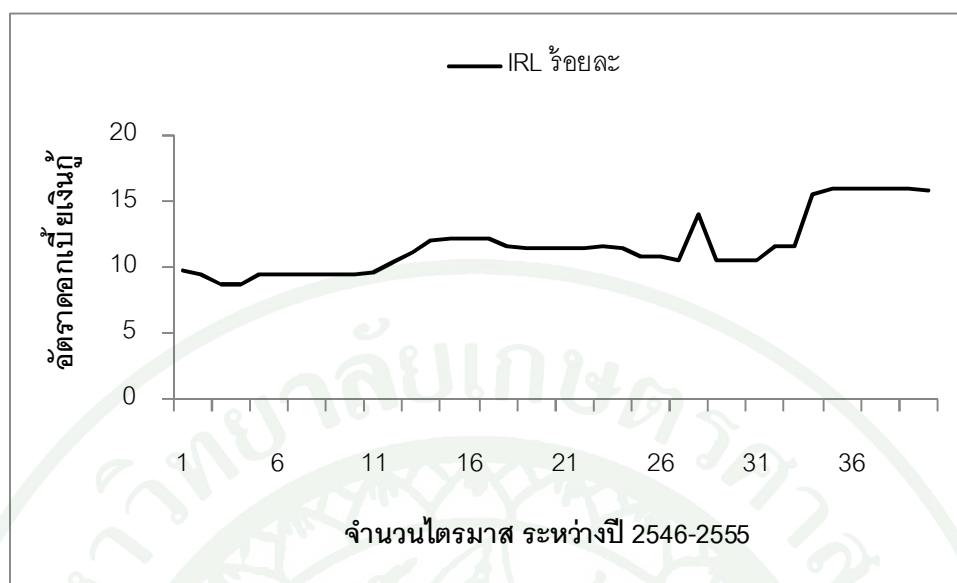

ภาพที่ 3.3 อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศระหว่างเงินบาทกับเงินดอลลาร์สหรัฐฯ ระหว่าง ปี 2546-2555

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย (2556)

อัตราดอกเบี้ยเงินกู้รายเดือนธนาคารพาณิชย์แห่งประเทศไทย

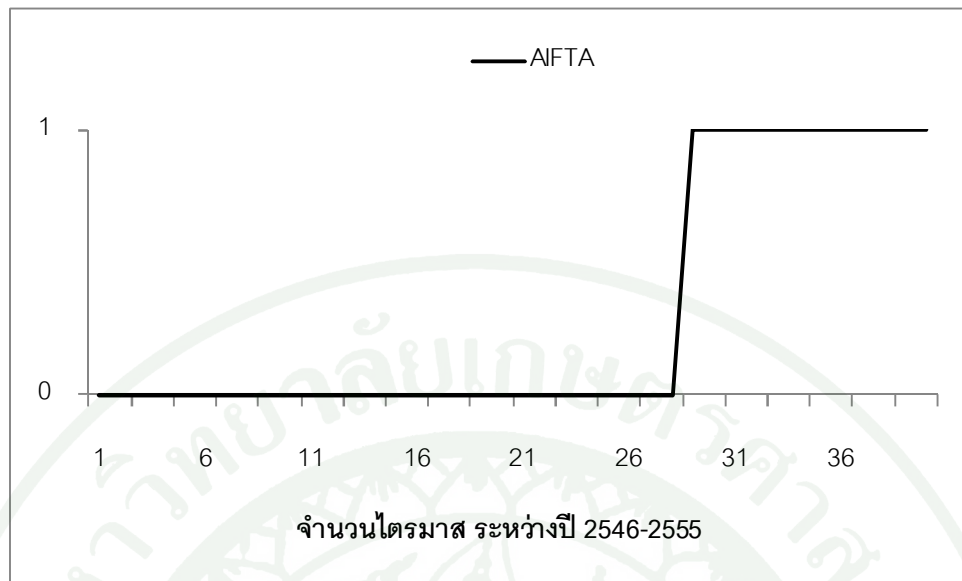
ปี 2546 ไตรมาสที่ 1 อัตราดอกเบี้ยเงินกู้รายเดือนธนาคารพาณิชย์แห่งประเทศไทย อยู่ที่ร้อยละ 9.75 และปรับตัวสูงขึ้นในปี 2548 ไตรมาสที่ 4 มาอยู่ที่ร้อยละ 10.33 และสูงสุดในปี 2555 ไตรมาสที่ 1 อยู่ที่ร้อยละ 15.92 โดยมีการเปลี่ยนแปลงจากปี 2546 ไตรมาสที่ 1 ร้อยละ 6.17 มีค่าเฉลี่ยระหว่างปี 2546 ไตรมาสที่ 1 ถึง ปี 2555 ไตรมาสที่ 4 อยู่ที่ร้อยละ 11.62 (ภาพที่ 3.4)

ภาพที่ 3.4 อัตราดอกเบี้ยเงินกู้รายเดือนธนาคารพาณิชย์ระหว่างปี 2546-2555
ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย (2556)

ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดีย

ปัจจัยสำคัญในการวิเคราะห์ผลต่อการเข้ามาลงทุนโดยตรงจากอินเดีย ซึ่งได้กำหนดให้เท่ากับ 0 ในช่วงเวลาที่ความตกลงฯ ยังไม่มีผลบังคับใช้ และกำหนดให้เท่ากับ 1 ในช่วงเวลาที่ความตกลงฯ มีผลบังคับใช้แล้วในภาคสินค้า เมื่อวันที่ 1 มกราคม 2553 (ภาพที่ 3.5) ส่วนในภาคการลงทุนและภาคบริการยังอยู่ในระหว่างการเจรจาร่วมกัน จึงมิได้นำภาคทั้งสองมาใช้กำหนดช่วงเวลาในการวิเคราะห์ครั้งนี้

ภาพที่ 3.5 ช่วงเวลาของความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดียมีผลบังคับใช้

หมายเหตุ: 0 = ยังไม่มีผลบังคับใช้

1 = มีผลบังคับใช้ในภาคสินค้า วันที่ 1 มกราคม 2553

ที่มา: จากการวิเคราะห์ (2556)

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษานี้มีผลต่อการลงทุนโดยตรงจากอินเดีย ภายใต้ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดีย เป็นการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) และเชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) โดยในบทนี้จะเป็นการนำเสนอถึงผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในภาพรวมและปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนโดยตรงของอินเดีย แล้วนำปัจจัยของทั้งสองส่วนมาเปรียบเทียบกันว่ามีความเหมือน/แตกต่างกันอย่างไร ด้วยเครื่องมือทางเศรษฐมิติ ด้วยการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงเส้น (Multiple Regression) วิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Squares: OLS) โดยใช้แบบจำลองในการศึกษาตามที่ได้กล่าวไว้ในบทที่ 2 ดังนี้

$$FDI_{TOTAL} = \beta_0 + \beta_1 GDP + \beta_2 FX + \beta_3 IRL + \beta_4 AIFTA + U$$

$$FDI_{INDIA} = \beta_0 + \beta_1 GDP + \beta_2 FX + \beta_3 IRL + \beta_4 AIFTA + U$$

จากการประมาณสมการถดถอยสำหรับแบบจำลองข้างต้น ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด สามารถเขียนเป็นฟังก์ชันการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในภาพรวม ภายใต้ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดีย ได้ดังนี้ (ภาคผนวก ก)

$$FDI_{Total} = -449273.6 + 0.2728 GDP + 720.3153 FX(-1) + 18276.32 IRL - 38313.30 AIFTA$$

(-0.5730) (0.7084) (0.0396) (1.8059)** (-0.6277)

หมายเหตุ: R-squared = 0.429097

Adjusted R-squared = 0.209519

Durbin-Watson stat = 1.637786

หมายเหตุ (ต่อ):

ค่าในวงเล็บ = ค่า T-Statistic ของค่าสัมประสิทธิ์ ของ
ค่าตัวแปรอิสระ

1) สมการถดถอยที่ประมาณได้ ได้ผ่านการทดสอบสมมติฐานหลักตามเงื่อนไขการใช้วิธีกำลังสองน้อยที่สุด อันได้แก่ Normality Test, Autocorrelation, Heteroscedasticity และ Multicollinearity

2) ค่าในวงเล็บคือค่า t-statistic ของค่าสัมประสิทธิ์ ของค่าตัวแปรอิสระ

3) ** แสดงถึง การมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

เนื่องจากความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดียเพิ่งมีผลบังคับใช้อย่างเป็นทางการได้เพียง 3 ปีเท่านั้น ซึ่งเป็นระยะเวลาที่ค่อนข้างสั้น ดังนั้นจึงทำการทดสอบและวิเคราะห์การลงทุนโดยตรงจากอินเดียเพิ่มเติมโดยตัดตัวแปรความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดียออกไป สามารถเขียนเป็นฟังก์ชันการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในภาพรวมได้ดังนี้

ฟังก์ชันการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในภาพรวมที่ตัดตัวแปรความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดีย (ภาคผนวก ก)

$$\text{FDI}_{\text{Total}} = -568896.3 + 0.1593\text{GDP} + 7071.518 \text{FX}(-1) + 19810.01\text{IRL}$$

(-0.7574) (0.4990) (0.4692) (2.0518)**

หมายเหตุ: R-squared = 0.411475

Adjusted R-squared = 0.243325

Durbin-Watson stat = 1.552275

หมายเหตุ (ต่อ):

F-statistic = 2.447071

Prob(F-statistic) = 0.094890

ค่าในวงเล็บ = ค่า T-Statistic ของค่าสัมประสิทธิ์ ของ
ค่าตัวแปรอิสระ

1) สมการถดถอยที่ประมาณได้ ได้ผ่านการทดสอบสมมติฐานหลักตามเงื่อนไขการใช้วิธีกำลังสองน้อยที่สุด อันได้แก่ Normality Test, Autocorrelation, Heteroscedasticity และ Multicollinearity

2) ค่าในวงเล็บคือค่า t-statistic ของค่าสัมประสิทธิ์ ของค่าตัวแปรอิสระ

3) ** แสดงถึง การมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ทำการทดสอบ Coefficient Tests ด้วย Wald Coefficient Restrictions สำหรับค่าสัมประสิทธิ์ ของตัวแปรความตกลงการค้าเสรีอาเซียนอินเดีย ในฟังก์ชันการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในภาพรวม ว่าเท่ากับ 0 หรือไม่ จากการทดสอบพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ ของตัวแปรความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดีย มีค่าแตกต่างไปจาก 0 ที่นัยสำคัญ 0.05 ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 การทดสอบ Wald Coefficient Restrictions สำหรับการลงทุนโดยตรงจาก
ต่างประเทศในภาพรวม

Equation: EQ_TOTAL_AIFTA

Null Hypothesis: C(4) = 0

F-Statistic	0.394014	Probability	0.541067
-------------	----------	-------------	----------

Chi-Square	0.394014	Probability	0.530197
------------	----------	-------------	----------

ที่มา: จากการทดสอบ

จากผลการศึกษาข้างต้น พบว่ามีเพียงอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ธนาคารพาณิชย์แห่งประเทศไทยเท่านั้นที่ส่งผลต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในภาพรวมเช่นเดียวกันกับฟังก์ชันที่มีตัวแปรความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดีย

อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ธนาคารพาณิชย์แห่งประเทศไทย (IRL) สามารถอธิบายการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในภาพรวม ได้อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ในทิศทางเดียวกัน คือ เมื่ออัตราดอกเบี้ยเงินกู้ธนาคารพาณิชย์แห่งประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะส่งผลให้การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในภาพรวมเพิ่มขึ้นประมาณ 19,810 ล้านบาท ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่วางไว้ เนื่องจากนักลงทุนจะให้ความสนใจเข้ามาลงทุนเพิ่มมากขึ้นเมื่ออัตราดอกเบี้ยเงินกู้ธนาคารพาณิชย์แห่งประเทศไทยอยู่ในระดับต่ำมีการปรับลดลง

สำหรับปัจจัยที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์แต่ไม่สามารถอธิบายการเข้ามาลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในภาพรวมได้ ได้แก่ ระดับผลผลิตมวลรวมภายในประเทศ (GDP) อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศระหว่างเงินบาทกับเงินดอลลาร์สหรัฐฯ ย้อนหลัง 1 ช่วงเวลา (FX(-1))

อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาการทดสอบ Overall F-Test ซึ่ง F-statistic เท่ากับ 2.447071 แสดงให้เห็นว่า ตัวแปรทุกตัวในแบบจำลองนี้สามารถอธิบาย FDI ในภาพรวมจากต่างประเทศได้พร้อมๆ กัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.10 นั่นคือ สามารถใช้แบบจำลองนี้มาใช้อธิบาย FDI ในอนาคตได้

สำหรับฟังก์ชันการลงทุนโดยตรงจากอินเดีย ภายใต้ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดีย ได้ดังนี้ (ภาคผนวก ก)

$$FDI_{IN} = -42334.64 + 0.0151GDP + 713.9213 FX(-1) + 276.7073 IRL - 529.5758 AIFTA$$

(-3.2485) (2.3937)** (2.4027)** (1.7509) (-0.5428)

หมายเหตุ: R-squared = 0.456944

Adjusted R-squared = 0.248077

หมายเหตุ (ต่อ):

Durbin-Watson stat = 1.810891

ค่าในวงเล็บ = ค่า T-Statistic ของค่าสัมประสิทธิ์ ของ
ค่าตัวแปรอิสระ

1) สมการถดถอยที่ประมาณได้ ได้ผ่านการทดสอบสมมติฐานหลักตามเงื่อนไขการใช้วิธีกำลังสองน้อยที่สุด อันได้แก่ Normality Test, Autocorrelation, Heteroscedasticity และ Multicollinearity

2) ค่าในวงเล็บคือค่า t-statistic ของค่าสัมประสิทธิ์ ของค่าตัวแปรอิสระ

3) ** แสดงถึง การมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ในส่วนของฟังก์ชันการลงทุนโดยตรงจากอินเดียที่ตัดตัวแปรความตกลงการค้าเสรี อาเซียน-อินเดีย เป็นดังนี้ (ภาคผนวก ก)

$$\text{FDI}_{IN} = -43841.22 + 0.0132\text{GDP} + 807.6737\text{FX}(-1) + 295.0808\text{IRL}$$

(-3.5899) (2.5780)** (3.4661)** (1.9994)**

หมายเหตุ: R-squared = 0.445062

Adjusted R-squared = 0.286508

Durbin-Watson stat = 1.786745

F-statistic = 2.807011

Prob(F-statistic) = 0.066700

หมายเหตุ (ต่อ):

ค่าในวงเล็บ = ค่า T-Statistic ของค่าสัมประสิทธิ์ ของ
ค่าตัวแปรอิสระ

1) สมการถดถอยที่ประมาณได้ ได้ผ่านการทดสอบสมมติฐานหลักตามเงื่อนไขการใช้วิธีกำลังสองน้อยที่สุด อันได้แก่ Normality Test, Autocorrelation, Heteroscedasticity และ Multicollinearity

2) ค่าในวงเล็บคือค่า t-statistic ของค่าสัมประสิทธิ์ ของค่าตัวแปรอิสระ

3) ** แสดงถึง การมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

และทำการทดสอบ Coefficient Tests ด้วย Wald Coefficient Restrictions สำหรับค่าสัมประสิทธิ์ ของตัวแปร ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดีย ในฟังก์ชันการลงทุนโดยตรงจากอินเดียว่าเท่ากับ 0 หรือไม่ จากการทดสอบพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ ของตัวแปร ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดีย มีค่าแตกต่างไปจาก 0 ที่นัยสำคัญ 0.05 ดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 การทดสอบ Wald Coefficient Restrictions สำหรับการลงทุนโดยตรงจากอินเดีย

Equation: EQ_INDIA_ AIFTA			
Null Hypothesis: C(4) = 0			
F-Statistic	0.294718	Probability	0.596398
Chi-Square	0.294718	Probability	0.587213

ที่มา: จากการทดสอบ

จากผลการศึกษาข้างต้น พบว่าทุกปัจจัยที่นำมาทดสอบส่งผลต่อการลงทุนโดยตรงจากอินเดีย ดังนี้

ระดับผลผลิตมวลรวมภายในประเทศ (GDP) สามารถอธิบายการลงทุนโดยตรงจากอินเดีย ภายใต้ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดียได้อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ในทิศทางเดียวกัน โดยเมื่อระดับผลผลิตมวลรวมภายในประเทศเพิ่มขึ้น 1 พันล้านบาท จะส่งผลให้การลงทุนโดยตรงจากอินเดียเพิ่มขึ้น 13,200 ล้านบาท ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่วางไว้ เนื่องจากระดับผลผลิตมวลรวมภายในประเทศเป็นสัญญาณถึงการเติบโตของตลาดภายในประเทศ ประชาชนมีอำนาจซื้อเพิ่มสูงขึ้น เศรษฐกิจของประเทศมีการเติบโต ซึ่งตรงกับความต้องการของนักลงทุนที่ต้องการขยายตลาดออกไป ทำให้นักลงทุนสนใจเข้ามาลงทุนมากขึ้น

อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศระหว่างเงินบาทกับเงินดอลลาร์สหรัฐฯ ย้อนหลัง 1 ช่วงเวลา (FX(-1)) สามารถอธิบายการลงทุนโดยตรงจากอินเดีย ได้อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ในทิศทางเดียวกัน โดยเมื่อเงินบาทมีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น/แข็งค่า จะส่งผลให้ปริมาณการลงทุนโดยตรงจากอินเดียเพิ่มขึ้น 807.67 ล้านบาท ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่วางไว้ เนื่องจากการที่เงินบาทมีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น/แข็งค่านั้น เป็นการสะท้อนถึงควมมีเสถียรภาพทางการเงินของประเทศ ทำให้นักลงทุนเกิดความมั่นใจที่จะเข้ามาลงทุน

อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ธนาคารพาณิชย์แห่งประเทศไทย (IRL) สามารถอธิบายการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในภาพรวมได้อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ในทิศทางเดียวกัน คือ เมื่ออัตราดอกเบี้ยเงินกู้ธนาคารพาณิชย์แห่งประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะส่งผลให้การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในภาพรวมเพิ่มขึ้นประมาณ 295.08 ล้านบาท ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่วางไว้ เนื่องจากนักลงทุนจะให้ความสนใจเข้ามาลงทุนเพิ่มมากขึ้นเมื่ออัตราดอกเบี้ยเงินกู้ธนาคารพาณิชย์แห่งประเทศไทยอยู่ในระดับต่ำมีการปรับลดลง

อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาการทดสอบ Overall F-Test ซึ่ง F-statistic เท่ากับ 2.807011 แสดงให้เห็นว่า ตัวแปรทุกตัวในแบบจำลองนี้สามารถอธิบาย FDI จากอินเดียได้ พร้อมๆ กัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.10 นั่นคือ สามารถใช้แบบจำลองนี้มาใช้พยากรณ์ FDI ในอนาคตได้

จากการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในภาพรวมและการลงทุนโดยตรงจากอินเดียสามารถสรุปเป็นตารางได้ดังนี้

ตารางที่ 4.3 ตารางสรุปการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศใน
ภาพรวม และการลงทุนโดยตรงจากอินเดีย

ปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนโดยตรง	ภาพรวม	อินเดีย	สมมติฐาน
1. ระดับผลผลิตมวลรวม ภายในประเทศ (GDP)	X	√	เป็นไปตามสมมติฐาน
2. อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ระหว่างเงินบาทกับเงินดอลลาร์สหรัฐฯ (IRL)	X	√	เป็นไปตามสมมติฐาน
3. อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ธนาคารพาณิชย์ แห่งประเทศไทย (IRL)	√	√	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน
ที่มา: จากการวิเคราะห์ (2556)			

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุป

ปัจจุบันโลกเข้าสู่ความเป็นเสรีมากขึ้นมีการรวมตัวกันทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศในวงกว้างขวางเพื่อความจำเป็นทางเศรษฐกิจร่วมกัน การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศเป็นส่วนหนึ่งที่มักจะถูกพูดถึงและรวมเข้าไว้ใน การรวมตัวกันทางเศรษฐกิจของประเทศต่างๆ เพื่อประโยชน์ในการแลกเปลี่ยนทรัพยากร แรงงานและเงินทุนระหว่างกัน ภายใต้เงื่อนไขและกติกาที่จะทำให้ทุกฝ่ายได้รับประโยชน์สูงสุด

อินเดียเป็นประเทศหนึ่งที่กำลังเข้าสู่ความเป็นมหาอำนาจทางเศรษฐกิจที่โลกต้องจับตามองด้วยความได้เปรียบในหลากหลายด้าน ดังนั้นอาเซียนจึงให้ความสำคัญในการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับอินเดียเพื่อความเจริญทางเศรษฐกิจของภูมิภาค จึงได้เกิดเป็นความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดียขึ้นในปี 2546 และมีผลบังคับใช้ในภาคการค้าสินค้าในปี 2551 โดยก่อนการทำความตกลงการค้าอินเดียมีการเข้ามาลงทุนในไทยอย่างต่อเนื่องถึงแม้จะยังเป็นสัดส่วนที่ไม่มากเท่าใดนักต่อมาภายหลังการลงนามความตกลงฯ เสร็จสิ้น อินเดียได้เข้ามาลงทุนในไทยเพิ่มสูงขึ้น โดยลงทุนในกิจการขนาดเล็กที่มีเงินลงทุนไม่เกิน 50 ล้านบาท ถึงแม้ว่าปริมาณการลงทุนที่เข้ามาจะมีความผันผวน แต่เมื่อนำปริมาณการลงทุนในปี 2548 มาเปรียบเทียบกับปี 2555 จะเห็นได้ว่าอินเดียให้ความสนใจเข้ามาลงทุนในไทยเพิ่มขึ้นถึง 17,559.5 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 509.64 โดยมีปริมาณการลงทุนเฉลี่ยอยู่ที่ 4,501.3 ล้านบาท คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 99.5

การศึกษาในครั้งนี้ต้องการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการเข้ามาลงทุนโดยตรงจากอินเดีย ภายใต้ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดีย ซึ่งจากการวิเคราะห์เชิงประจักษ์ พบว่า ระดับผลผลิตมวลรวมภายในประเทศ (GDP) และอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศระหว่างเงินบาทกับเงินดอลลาร์สหรัฐฯ ย้อนหลัง 1 ช่วงเวลา (FX(-1)) มีผลต่อการเข้ามาลงทุนโดยตรงจากอินเดีย ในขณะที่ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดียกลับไม่มีผลแต่อย่างใด โดยระดับผลผลิตมวลรวมภายในประเทศและอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศระหว่างเงินบาทกับเงินดอลลาร์สหรัฐฯ

ย้อนหลัง 1 ช่วงเวลา เป็นปัจจัยทางเศรษฐกิจที่สอดคล้องตามตรรกะทางทฤษฎีในการวิเคราะห์ โดยสามารถแยกรายละเอียดแต่ละตัวแปรได้ดังนี้

1) ระดับผลผลิตมวลรวมภายในประเทศ (GDP) การเติบโตของระดับผลผลิตมวลรวมภายในประเทศเป็นตัวชี้ที่สำคัญที่นักลงทุนจากอินเดียพิจารณาเป็นปัจจัยต้นๆ ที่จะตัดสินใจเข้ามาลงทุนในไทย เนื่องจากเมื่อระดับผลผลิตมวลรวมภายในประเทศเติบโตขึ้นเป็นการแสดงถึงการเติบโตของตลาดภายในประเทศ ประชาชนมีกำลังซื้อที่เพิ่มสูงขึ้น ตลาดเกิดการขยายตัว ย่อมเป็นโอกาสของนักลงทุนที่จะเข้ามาขยายตลาด ซึ่งการเติบโตของผลผลิตมวลรวมภายในประเทศส่งผลให้การลงทุนโดยตรงจากอินเดียภายใต้ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดียเพิ่มขึ้นด้วย

2) อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศระหว่างเงินบาทกับเงินดอลลาร์สหรัฐ ย้อนหลัง 1 ช่วงเวลา (FX(-1)) เป็นตัวชี้ที่สำคัญที่อินเดียให้ความสนใจ โดยเมื่อเงินบาทมีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น/แข็งค่า เป็นสัญญาณที่แสดงถึงความมีเสถียรภาพทางการเงินของประเทศ เป็นการสร้างความมั่นใจให้กับนักลงทุนที่จะเข้ามาลงทุนมากยิ่งขึ้น ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานต่อการเข้าลงทุนของนักลงทุนจากอินเดีย

ตัวแปรทุกตัวที่ใช้ในแบบจำลองนี้ใช้อธิบายมูลค่าการลงทุนโดยตรงจากอินเดียในไทยซึ่งเป็นเครื่องมือพยากรณ์อย่างง่าย อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้สนใจสามารถมองเห็นแนวโน้มการลงทุนโดยตรงจากอินเดียในอนาคต อันจะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนเชิงกลยุทธ์ต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

ในการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาถึงปัจจัยภายในประเทศที่มีผลต่อการลงทุนโดยตรงจากอินเดียเท่านั้น ครอบคลุมกับระยะเวลาที่ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดียมีผลบังคับใช้เพียงแค่ 3 ปีเท่านั้น (นับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2553 เป็นต้นมา ในภาคการค้าสินค้า) อย่างไรก็ตาม การศึกษาในครั้งต่อไปควรมีการศึกษาถึงปัจจัยอื่นๆ ทั้งในระดับมหภาคและจุลภาคที่อาจส่งผลต่อการลงทุนโดยตรงจากอินเดียได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ปัจจุบันความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดีย

ภาคการลงทุน ยังอยู่ระหว่างการเจรจาข้อบริบท่วมกัน โดยยังไม่ได้ข้อสรุปที่ชัดเจน ซึ่งเมื่อใดที่มีความตกลงฯ ในภาคดังกล่าวมีผลบังคับใช้จะเป็นทางการควรมีการนำปัจจัยในเรื่องของความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดีย มาวิเคราะห์ถึงการเข้ามาลงทุนโดยตรงจากอินเดียอีกครั้งหนึ่ง

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

กรมเจรจาการค้า กระทรวงพาณิชย์. 2551. **สรุปสาระสำคัญของความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดีย**. นนทบุรี: กระทรวงพาณิชย์.

_____. 2555. **ศูนย์ข้อมูล** (Online). <http://www.thaifta.com/ThaiFTA>, 18 ธันวาคม 2555.

ฐาปนา จีนไพศาล 2549. **การจัดการธุรกิจระหว่างประเทศ**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัดยงพลเทรดดิ้ง 871.

นิฐิตา เบญจมสุทิน และ นงนุช พันธกิจไพบูลย์. 2548. **เศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศ**. พิมพ์ครั้งที่ 21. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นัฐยา ยวงใย. 2542. **การศึกษาผลกระทบของการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA) ต่อปริมาณการลงทุนทางตรงจากต่างประเทศ (FDI) ในอาเซียน**. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

นฤมล ดอกพิกุล. 2549. **รุกและรับกับ FTA**. ศูนย์ข้อมูลอัญมณีและเครื่องประดับ, สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ (องค์การมหาชน).

นุชนารถ ปานทอง. 2553. **ความสัมพันธ์ระหว่างการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศและตัวแปรทางเศรษฐกิจมหภาคของไทย**. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

นุชนารถ ราชคมนตรี. 2551. **รายงานการวิจัยศักยภาพการแข่งขันของสินค้าส่งออกของไทยในออสเตรเลีย ในช่วงการทำข้อตกลงเขตการค้าเสรี ไทย - ออสเตรเลีย ระหว่างปี 2546 – 2550**. รายงานเสนออาจารย์ ดร.ประพัฒน์ จริยะพันธุ์. กุมภาพันธ์ 2551. เชียงใหม่: ม.ป.ท.

บุญทวารวณ วจิวอน. 2550. **ตัวกำหนดการตัดสินใจของผู้ประกอบการไทยในการเลือกรูปแบบการลงทุนโดยตรงในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว.** วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ (บริหารธุรกิจ), มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

พิทยา สุวคันธ์. 2549. **การลงทุนจากต่างประเทศของจีนในไทยและผลกระทบต่อความสัมพันธ์ไทย-จีน.** วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาสหวิทยาการ, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 2554. **เอกสารประกอบการเรียนวิชาเศรษฐศาสตร์.** คณะเศรษฐศาสตร์ ศรีราชา. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา.

เยาวเรศ ทับพันธุ. 2553. **เศรษฐศาสตร์การค้าระหว่างประเทศ.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน. 2555. **ศูนย์ข้อมูล** (Online). http://www.boi.go.th/upload/content/T.INDIA12_58279.pdf, 18 ธันวาคม 2555.

สำนักสิทธิประโยชน์ทางการค้า. 2555. **ศูนย์ข้อมูล** (Online). http://www.dft.go.th/Web_ASEAN-India_1@20110808-1815124774, 18 ธันวาคม 2555.

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม สำนักงานอุตสาหกรรมรายสาขา 2. 2553. **รายงานการศึกษาฉบับสมบูรณ์ (Final Report) โครงการพัฒนาฐานข้อมูลอุตสาหกรรมเชิงเปรียบเทียบเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันสาขาอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ.** กรุงเทพฯ: สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

สถาบันอุตสาหกรรมสิ่งทอ สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม. 2551. **รายงานการศึกษาฉบับสมบูรณ์ ยุทธศาสตร์และแผนแม่บทเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันสำหรับอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม 2550-2554.** กรุงเทพฯ: สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม.

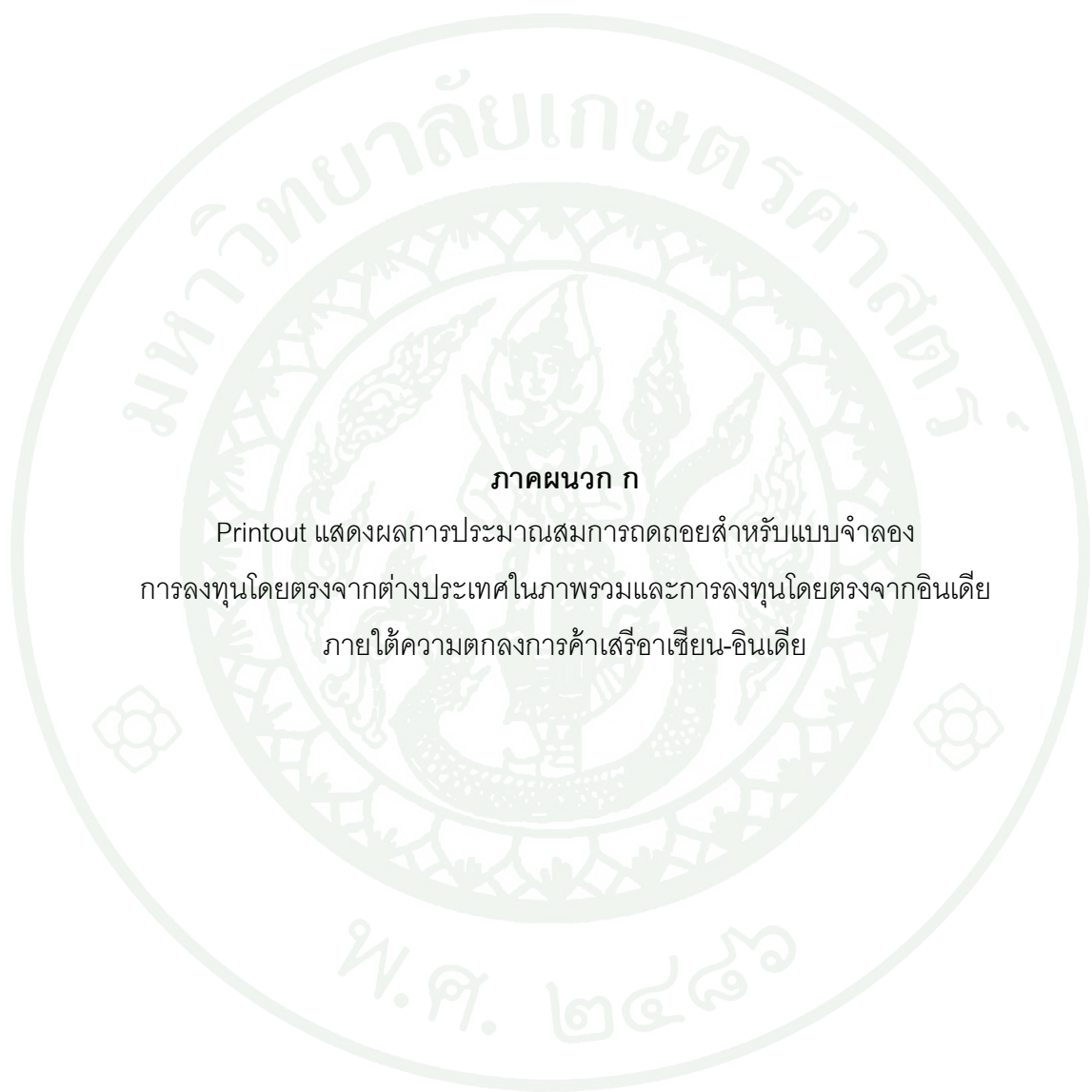
สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย. รายงานผลวิเคราะห์ขีดความสามารถในการเข้าสู่
ประชาคมเศรษฐกิจประชาคมอาเซียน (AEC). กรุงเทพฯ:
สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

อภิญา ภูมิชัยศักดิ์. การศึกษาระหว่างความสัมพันธ์การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ
และการขยายตัวทางเศรษฐกิจ: กรณีศึกษาประเทศไทย. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตร์
มหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

The World Bank. 2010. GDP of India (Online). www.worldbank.org., August 20, 2011.

World Trade Organization. 2011. India (Online). www.wto.org/english/thewto_e/countries_e/india_e.htm., August 20, 2011

ภาคผนวก ก

Printout แสดงผลการประมาณสมการถดถอยสำหรับแบบจำลอง
การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในภาพรวมและการลงทุนโดยตรงจากอินเดีย
ภายใต้ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดีย

การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในภาพรวมภายใต้ความตกลง

ตารางผนวกที่ ก 1 Printout แสดงผลการประมาณสมการถดถอยสำหรับแบบจำลอง
การค้าเสรีอาเซียน-อินเดีย

Dependent Variable: FDITOTAL_AIFTA

Method: Least Squares

Date: 08/26/13 Time: 23:29

Sample(adjusted): 2551:2 2555:4

Included observations: 19 after adjusting endpoints

Convergence achieved after 12 iterations

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
GDP	0.272880	0.385184	0.708439	0.4912
FX(-1)	720.3153	18159.22	0.039667	0.9690
IRL	18276.32	10120.16	1.805932	0.0941
AIFTA	-38313.30	61037.06	-0.627706	0.5411
C	-449273.6	783967.1	-0.573077	0.5764
AR(1)	0.160302	0.376307	0.425987	0.6771
R-squared	0.429097	Mean dependent var		94315.02
Adjusted R-squared	0.209519	S.D. dependent var		72306.57
S.E. of regression	64287.06	Akaike info criterion		25.23219
Sum squared resid	5.37E+10	Schwarz criterion		25.53044
Log likelihood	-233.7058	F-statistic		1.954187
Durbin-Watson stat	1.637786	Prob(F-statistic)		0.153241
Inverted AR Roots	.16			

ที่มา: จากการทดสอบ (2556)

ตารางผนวกที่ ก 2 Printout แสดงผลการประมาณสมการถดถอยสำหรับแบบจำลอง
การลงทุนโดยตรงจากอินเดียภายใต้ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดีย

Dependent Variable: FDIINDIA_AIFTA

Method: Least Squares

Date: 08/26/13 Time: 23:28

Sample(adjusted): 2551:2 2555:4

Included observations: 19 after adjusting endpoints

Convergence achieved after 12 iterations

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
GDP	0.015145	0.006327	2.393784	0.0325
FX(-1)	713.9213	297.1217	2.402791	0.0319
IRL	276.7073	158.0355	1.750919	0.1035
AIFTA	-529.5758	975.4938	-0.542880	0.5964
C	-42334.64	13032.05	-3.248503	0.0063
AR(1)	-0.254066	0.328449	-0.773533	0.4530
R-squared	0.456944	Mean dependent var		1217.597
Adjusted R-squared	0.248077	S.D. dependent var		1514.970
S.E. of regression	1313.683	Akaike info criterion		17.45115
Sum squared resid	22434923	Schwarz criterion		17.74939
Log likelihood	-159.7859	F-statistic		2.187724
Durbin-Watson stat	1.810891	Prob(F-statistic)		0.118612
Inverted AR Roots	-0.25			

ที่มา: จากการทดสอบ (2556)

ตารางผนวกที่ ก 3 Printout แสดงผลการประมาณสมการถดถอยสำหรับแบบจำลอง
การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ

Dependent Variable: FDITOTAL

Method: Least Squares

Date: 09/01/13 Time: 19:51

Sample(adjusted): 2551:2 2555:4

Included observations: 19 after adjusting endpoints

Convergence achieved after 11 iterations

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
GDP	0.159320	0.319241	0.499058	0.6255
FX(-1)	7071.518	15069.06	0.469274	0.6461
IRL	19810.01	9654.723	2.051847	0.0594
C	-568896.3	751115.7	-0.757402	0.4614
AR(1)	0.200036	0.354806	0.563788	0.5818
R-squared	0.411475	Mean dependent var		94315.02
Adjusted R-squared	0.243325	S.D. dependent var		72306.57
S.E. of regression	62897.37	Akaike info criterion		25.15733
Sum squared resid	5.54E+10	Schwarz criterion		25.40587
Log likelihood	-233.9946	F-statistic		2.447071
Durbin-Watson stat	1.552275	Prob(F-statistic)		0.094890
Inverted AR Roots	.20			

ที่มา: จากการทดสอบ (2556)

ตารางผนวกที่ ก 4 Printout แสดงผลการประมาณสมการถดถอยสำหรับแบบจำลอง
การลงทุนโดยตรงจากอินเดีย

Dependent Variable: FDIINDIA

Method: Least Squares

Date: 08/26/13 Time: 23:26

Sample(adjusted): 2551:2 2555:4

Included observations: 19 after adjusting endpoints

Convergence achieved after 10 iterations

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
GDP	0.013299	0.005159	2.578005	0.0219
FX(-1)	807.6737	233.0161	3.466171	0.0038
IRL	295.0828	147.5851	1.999408	0.0654
C	-43841.22	12212.06	-3.589994	0.0030
AR(1)	-0.288491	0.328601	-0.877937	0.3948
R-squared	0.445062	Mean dependent var		1217.597
Adjusted R-squared	0.286508	S.D. dependent var		1514.970
S.E. of regression	1279.671	Akaike info criterion		17.36753
Sum squared resid	22925815	Schwarz criterion		17.61606
Log likelihood	-159.9915	F-statistic		2.807011
Durbin-Watson stat	1.786745	Prob(F-statistic)		0.066700
Inverted AR Roots	-.29			

ที่มา: จากการทดสอบ (2556)

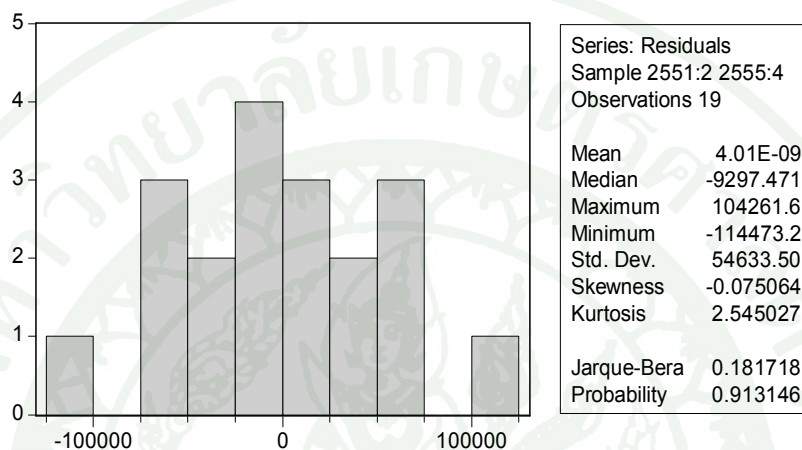

ภาคผนวก ข

ผลการทดสอบสมมติฐานหลักตามเงื่อนไขการใช้วิธีกำลังสองน้อยที่สุด

ผลการทดสอบสมมติฐานหลักตามเงื่อนไขการใช้วิธีกำลังสองน้อยที่สุด

แบบจำลองการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในภาพรวมภายใต้ความตกลงการค้าเสรี
อาเซียน-อินเดีย (FDITOTAL_AIFTA)

ภาพผนวกที่ ข 1 Normality Test

ที่มา: จากการทดสอบ (2556)

ตารางผนวกที่ ข 1 การทดสอบปัญหา Autocorrelation โดยวิธี Breusch-Godfrey
Serial Correlation

F-statistic	4.621876	Probability	0.034919
Obs*R-squared	8.675827	Probability	0.013064

ที่มา: จากการทดสอบ (2556)

ตารางผนวกที่ ข 2 การทดสอบปัญหา Heteroscedasticity โดยวิธี White Heteroskedasticity

F-statistic	3.101962	Probability	0.045816
Obs*R-squared	12.61125	Probability	0.082166

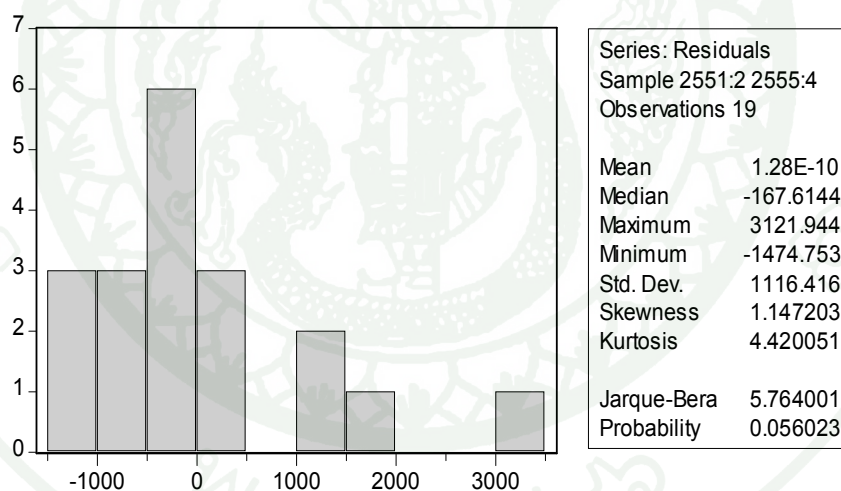
ที่มา: จากการทดสอบ (2556)

ตารางผนวกที่ 3 การทดสอบปัญหา Multicollinearity โดยประเมินจาก Correlation Matrix

	FDITOTAL	GDP	FX(-1)	IRL	AIFTA
FDITOTAL	1.000000	0.424734	-0.380425	0.611718	0.256272
GDP	0.424734	1.000000	-0.623971	0.533992	0.692519
SFX(-1)	-0.380425	-0.623971	1.000000	-0.681637	-0.778670
IRL	0.611718	0.533992	-0.681637	1.000000	0.489392
AIFTA	0.256272	0.692519	-0.778670	0.489392	1.000000

ที่มา: จากการทดสอบ (2556)

แบบจำลองการลงทุนโดยตรงจากอินเดียภายใต้ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดีย (FDIINDIA_AIFTA)

ภาพผนวกที่ 2 Normality Test

ที่มา: จากการทดสอบ (2556)

ตารางผนวกที่ ข 4 การทดสอบปัญหา Autocorrelation โดยวิธี Breusch-Godfrey
Serial Correlation

F-statistic	2.676387	Probability	0.112955
Obs*R-squared	6.219293	Probability	0.044617

ที่มา: จากการทดสอบ (2556)

ตารางผนวกที่ ข 5 การทดสอบปัญหา Heteroscedasticity โดยวิธี White Heteroskedasticity

F-statistic	9.232404	Probability	0.000754
Obs*R-squared	16.23643	Probability	0.023042

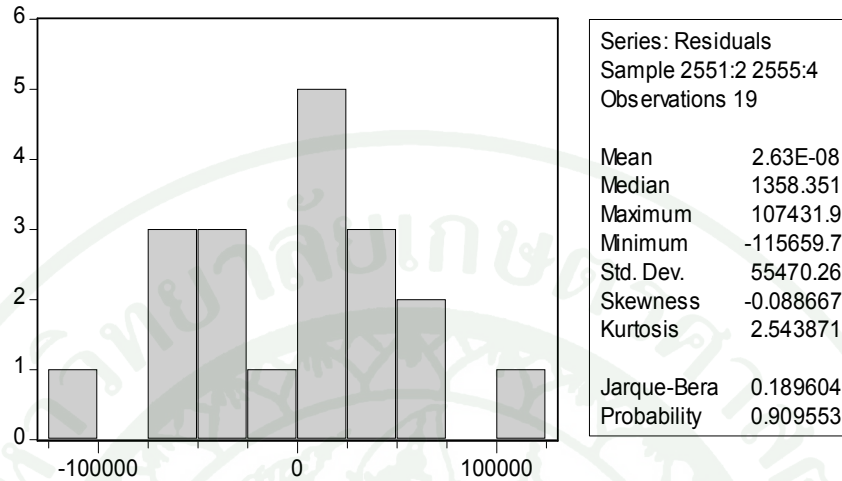
ที่มา: จากการทดสอบ (2556)

ตารางผนวกที่ ข 6 การทดสอบปัญหา Multicollinearity โดยประเมินจาก Correlation Matrix

	FDIINDIA	GDP	FX(-1)	IRL	AIFTA
FDIINDIA	1.000000	0.310122	0.110269	0.233237	-0.023958
GDP	0.310122	1.000000	-0.623971	0.533992	0.692519
FX(-1)	0.110269	-0.623971	1.000000	-0.681637	-0.778670
IRL	0.233237	0.533992	-0.681637	1.000000	0.489392
AIFTA	-0.023958	0.692519	-0.778670	0.489392	1.000000

ที่มา: จากการทดสอบ (2556)

แบบจำลองการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในภาพรวม (FDITOTAL)

ภาพผนวกที่ ข 3 Normality Test

ที่มา: จากการทดสอบ

ตารางผนวกที่ ข 7 การทดสอบปัญหา Autocorrelation โดยวิธี Breusch-Godfrey Serial Correlation

F-statistic	5.147168	Probability	0.024318
Obs*R-squared	8.773187	Probability	0.012443

ที่มา: จากการทดสอบ

ตารางผนวกที่ ข 8 การทดสอบปัญหา Heteroscedasticity โดยวิธี White Heteroskedasticity

F-statistic	3.807467	Probability	0.023289
Obs*R-squared	12.45670	Probability	0.052522

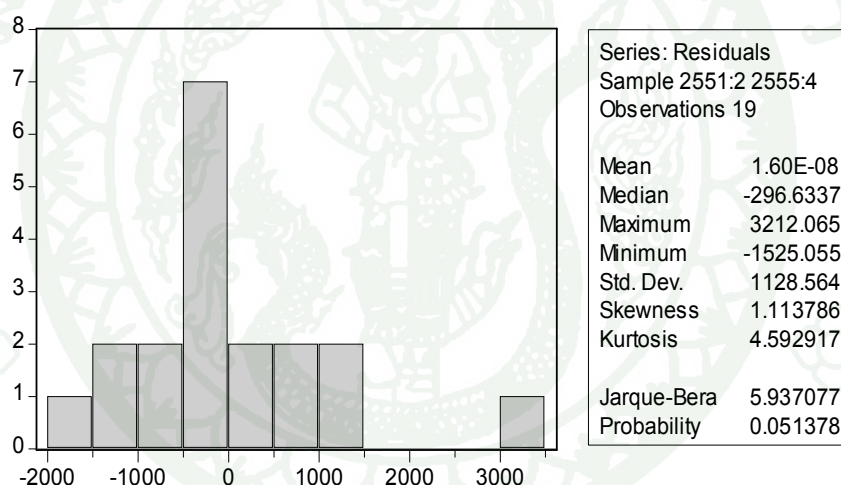
ที่มา: จากการทดสอบ

ตารางผนวกที่ ข 9 การทดสอบปัญหา Multicollinearity โดยประเมินจาก Correlation Matrix

	FDITOTAL	GDP	FX(-1)	IRL
FDITOTAL	1.000000	0.424734	-0.380425	0.611718
GDP	0.424734	1.000000	-0.623971	0.533992
FX(-1)	-0.380425	-0.623971	1.000000	-0.681637
IRL	0.611718	0.533992	-0.681637	1.000000

ที่มา: จากการทดสอบ

แบบจำลองการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในภาพรวม (FDIINDIA)

ภาพผนวกที่ ข 4 Normality Test

ที่มา: จากการทดสอบ

ตารางผนวกที่ ข 10 การทดสอบปัญหา Autocorrelation โดยวิธี Breusch-Godfrey
Serial Correlation

F-statistic	2.619908	Probability	0.113734
Obs*R-squared	5.774800	Probability	0.055721

ที่มา: จากการทดสอบ

ตารางผนวกที่ ข 11 การทดสอบปัญหา Heteroscedasticity โดยวิธี

White Heteroskedasticity

F-statistic	13.72037	Probability	0.000094
Obs*R-squared	16.58275	Probability	0.010945

ที่มา: จากการทดสอบ

ตารางผนวกที่ ข 12 การทดสอบปัญหา Multicollinearity โดยประเมินจาก Correlation Matrix

	FDIINDIA	GDP	FX(-1)	IRL
FDIINDIA	1.000000	0.310122	0.110269	0.233237
GDP	0.310122	1.000000	-0.623971	0.533992
FX(-1)	0.110269	-0.623971	1.000000	-0.681637
IRL	0.233237	0.533992	-0.681637	1.000000

ที่มา: จากการทดสอบ

ภาคผนวก ค

สาระสำคัญความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดีย ภาคการค้าสินค้า
สรุปผลการประชุมคณะทำงานด้านการลงทุนอาเซียน-อินเดีย และ
ผลกระทบจากความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดีย

สาระสำคัญของความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดีย ภาคการค้าสินค้า

ความตกลงว่าด้วยการค้าสินค้าภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่ครอบคลุมด้านต่างๆ ระหว่างอาเซียนและอินเดียหรือที่เรียกกันว่า “ความตกลงการค้าสินค้าอาเซียน – อินเดีย (AIFTA)” ประกอบด้วยบทบัญญัติที่ครอบคลุมมาตรการที่เกี่ยวข้องในการเปิดการค้าเสรีภาคสินค้า อันได้แก่ การลดและยกเลิกภาษีศุลกากร กฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดของสินค้า มาตรการปกป้องความโปร่งใสในการเผยแพร่กฎหมาย ข้อบังคับ และการอำนวยความสะดวกทางการค้า เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีเอกสารประกอบความตกลงภายใต้การค้าสินค้าอีก 2 ฉบับ ได้แก่

1. ความเข้าใจว่าด้วยการยกเลิกภาษีศุลกากรที่เกี่ยวข้องกับการใช้มาตรการจัดการของเสียอันตราย
2. ความตกลงว่าด้วยกลไกระงับข้อพิพาท ซึ่งใช้ในการระงับข้อพิพาททุกกรณีที่เกิดขึ้นระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนกับอินเดีย

โดยสามารถสรุปสาระสำคัญของความตกลงการค้าสินค้าได้ ดังนี้

จากความตกลงฯ ได้มีการกำหนดตารางข้อผูกพันทางภาษีให้แก่ประเทศภาคีทั้งหมดภายใต้กำหนดระยะเวลาในการลดอัตราภาษีศุลกากรให้ร้อยละ 0 แตกต่างกันไป มาเลเซีย บรูไน สิงคโปร์ อินโดนีเซียและไทย จะเป็นกลุ่มแรกที่เริ่มปฏิบัติตามตารางข้อผูกพันทางภาษีดังกล่าว โดยมีกำหนดระยะเวลา 5 ปี คือภายในปี 2556 ส่วนประเทศภาคีที่เหลือ ไม่ว่าจะเป็นลาว กัมพูชา พม่า เวียดนาม และฟิลิปปินส์ มีกำหนดระยะเวลาภายในปี 2561 โดยในภาพรวมของสินค้าที่นำมาลด/ยกเลิกภาษีระหว่างไทยและอินเดียคิดเป็นกว่าร้อยละ 90 ของรายการสินค้าทั้งหมดที่ทำการค้าระหว่างกันซึ่งมีผลบังคับใช้ในวันที่ 1 มกราคม 2553

รูปแบบการลดภาษี แบ่งออกดังนี้

1. สินค้าปกติ (Normal Track: NT) เป็นการลดภาษีของสินค้ารวม 80% ของพิกัดศุลกากร 6 หลักและมีมูลค่าอย่างน้อย 75% ของมูลค่านำเข้า แบ่งออกเป็น 2 รอบ คือ

1.1 สินค้าปกติ 1 (Normal Track 1) ลดภาษีของสินค้าให้เป็น 0% ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2555 คิดเป็น 70% ของพิกัดศุลกากร

1.2 สินค้าปกติ 2 (Normal Track 2) ลดภาษีของสินค้าให้เป็น 0% ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 คิดเป็น 10% ของพิกัดศุลกากร

2. สินค้าอ่อนไหว (Sensitive List: SL) คิดเป็น 15% ของพิกัดศุลกากร โดยวันที่ 31 ธันวาคม 2559 จะลดภาษีของสินค้าให้เป็น 5% สำหรับสินค้าอ่อนไหวใน Track ที่ 1 (Sensitive Track ที่ 1) และสินค้าอ่อนไหวในบางรายการจะคงอัตราภาษีไว้ที่ 5% สำหรับ Track ที่ 2 (Sensitive Track 2)

3. สินค้าอ่อนไหวมาก (Highly Sensitive List: HSL) จะลดภาษีลง 20-50% ไม่เกินกว่ามูลค่านำเข้าสินค้าอ่อนไหวมากของอินเดียมีผลกระทบต่อประเทศไทย และกำหนดระยะเวลาเพื่อลดภาษีระหว่างกันในปี 2556 อินเดียจะลดภาษีสำหรับสินค้าอ่อนไหวมากทั้งหมด 40 รายการ สำหรับสินค้าจำนวน 5 รายการจะกำหนดอัตราภาษีพิเศษ ดังนี้ น้ำมันปาล์มดิบ อัตราภาษี 37.5% น้ำมันปาล์มดิบสกัด อัตราภาษี 45% ชาดำและกาแฟ อัตราภาษี 45% และพริกไทย อัตราภาษี 50% ซึ่งสินค้าทั้ง 5 รายการนั้นเป็นสินค้าเกษตรที่มีความอ่อนไหวสูงทั้งทางด้านการเมืองและเศรษฐกิจของอินเดีย จึงควบคุมและคุ้มครองเป็นพิเศษ

โดยการลดภาษีระหว่างฟิลิปปินส์และอินเดียจะช้ากว่าที่อินเดียลดให้กับประเทศอื่นอย่างน้อยเป็นเวลา 3 ปี สำหรับ ลาว พม่า กัมพูชา และเวียดนามได้รับการผ่อนผันระยะเวลาสำหรับการลดภาษีนานขึ้นโดยช้ากว่าประเทศอื่นๆ 5 ปี เนื่องจากเป็นประเทศอาเซียนใหม่ต้องใช้เวลาในการเตรียมความพร้อม

4. สินค้าไม่ผูกพันภาษี (Exclusive List: EL) ภายใต้ความตกลงฯ อนุโลมให้ไม่ลดภาษีศุลกากรได้ไม่เกิน 489 รายการสำหรับข้อผูกพันของอินเดีย และ 463 รายการสำหรับข้อผูกพันของ

ไทย โดยต้องไม่เกินสัดส่วนของมูลค่าที่อีกฝ่ายนำเข้า ทั้งนี้จะทำการทบทวนรายการสินค้าสำหรับกลุ่มนี้ทุกปีเพื่อทำการปรับปรุงระดับการเปิดตลาด

ตารางข้อผูกพันทางภาษีศุลกากรของอินเดียและไทย

ซึ่งมีรายละเอียดดังแสดงในตารางผนวกที่ ค 1

ตารางผนวกที่ ค 1 ข้อผูกพันทางภาษีศุลกากรของอินเดียและไทย

ข้อผูกพันทางภาษีของอินเดีย (5,242 รายการ)	ข้อผูกพันทางภาษีของไทย (5,224 รายการ)
1. สินค้าปกติ 1 (Normal Track 1) จำนวน 70% ของสินค้าทั้งหมดและจะทยอยลดภาษีให้เหลือ 0% ภายในปี 2556	1. สินค้าปกติ (Normal Track) จำนวน 70% ของสินค้าทั้งหมดและจะทยอยลดภาษีให้เหลือ 0% ภายในปี 2556
2. สินค้าปกติ 2 (Normal Track 2) จำนวน 10% ของสินค้าทั้งหมดและจะทยอยลดภาษีให้เหลือ 0% ภายในปี 2559	2. สินค้าปกติ 2 (Normal Track 2) จำนวน 10% ของสินค้าทั้งหมดและจะทยอยลดภาษีให้เหลือ 0% ภายในปี 2559
3. สินค้าอ่อนไหว 1 (Sensitive Track 1) ลดภาษีให้เหลือ 5% ภายในปี 2559	3. สินค้าอ่อนไหว 1 (Sensitive Track 1) ลดภาษีให้เหลือ 5% ภายในปี 2559
4. สินค้าอ่อนไหว 2 (Sensitive Track 2) คงภาษีไว้ที่ 5%	4. สินค้าอ่อนไหว 2 (Sensitive Track 2) คงภาษีไว้ที่ 5%
5. สินค้าอ่อนไหวมาก (Highly Sensitive List: HSL) ลดภาษีลง 20-25% ในปี 2556 โดย 5 รายการจะเป็นภาษีอัตราพิเศษ ได้แก่ น้ำมันปาล์มดิบ, น้ำมันปาล์มดิบสกัด, ชาดำ, กาแฟ และพริกไทย	5. สินค้าอ่อนไหวมาก (Highly Sensitive List: HSL) ลดภาษีลง 20-25% ในปี 2556 โดยเป็นรายการพิเศษ 14 รายการ
6. สินค้าไม่ผูกพันภาษี (Exclusive List: EL) ไม่ลดภาษี 489 รายการ	6. สินค้าไม่ผูกพันภาษี (Exclusive List: EL) ไม่ลดภาษี 463 รายการ

หมายเหตุ: 1) ตารางข้อผูกพันของประเทศอาเซียนใหม่ ได้แก่ ลาว กัมพูชา พม่า และเวียดนามจะลดภาษีต่ำกว่าประเทศอื่น 5 ปี

2) อินเดียกับฟิลิปปินส์จะลดภาษีให้เท่ากันต่ำกว่าที่อินเดียลดภาษีให้กับประเทศอื่นอย่างน้อยเป็นเวลา 3 ปี

ที่มา: สำนักสิทธิประโยชน์ทางการค้า (2555)

การลดภาษีของอินเดียทำให้ไทยสามารถส่งออกสินค้าในหลายรายการได้มากขึ้น อาทิ เช่น เครื่องใช้ไฟฟ้า อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เครื่องปรับอากาศและชิ้นส่วน อัญมณีและเครื่องประดับ ชิ้นส่วนและอุปกรณ์ยานยนต์ เป็นต้น ซึ่งมีตัวอย่างสินค้าที่อินเดียยกเลิกภาษีศุลกากร ดังแสดงรายละเอียดในตารางผนวกที่ ค 2 และ ตารางผนวกที่ ค 3

ตารางผนวกที่ ค 2 ตัวอย่างสินค้าที่อินเดียยกเลิกภาษีศุลกากร

สินค้า	ภาษ้นำเข้า	ปีที่ยกเลิกภาษี
- ส่วนประกอบเครื่องปรับอากาศ	10%	2556
- อัญมณีและเครื่องประดับ	10%	2556
- น้ำผลไม้และผลไม้แปรรูปอื่นๆ	30%	2556
- สิ่งปรุงรสอาหาร	30%	2556
- เหล็กและผลิตภัณฑ์	10%	2556
- ผลิตภัณฑ์พลาสติก	10%	2559
- เฟอร์นิเจอร์และส่วนประกอบ	10%	2556/2559
- กระดาษและผลิตภัณฑ์	5,10%	2556/2559
- เม็ดพลาสติก	5,7.5,10%	2556/2559
- ผลิตภัณฑ์ยาง	7.5,10%	2556/2559

ที่มา: สำนักสิทธิประโยชน์ทางการค้า (2555)

ตารางผนวกที่ ค 3 ตัวอย่างสินค้าที่อินเดียยกเลิกภาษีศุลกากรให้เหลือ 5% ในปี 2559

สินค้า	ภาษ้นำเข้า
- เครื่องปรับอากาศ	10%
- เครื่องยนต์ดีเซล	7.5%
- ปูนซีเมนต์	10%
- เคมีภัณฑ์	7.5%
- ผ้าทอฝ้าย ด้าย และด้ายใยสังเคราะห์	7.5, 10%

ที่มา: สำนักสิทธิประโยชน์ทางการค้า (2555)

ตารางผนวกที่ ค 4 ตัวอย่างสินค้าพิเศษของอินเดีย

สินค้า	ภาชนะนำเข้า	อัตราการลดภาษี
- น้ำมันปาล์มดิบ	80%	37.5% ในปี 2562
- น้ำมันปาล์มสกัด	90%	45% ในปี 2562
- ชาดำ	100%	45% ในปี 2562
- กาแฟ	100%	45% ในปี 2562
- พริกไทย	70%	50% ในปี 2562

ที่มา: กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ (2551)

ตารางผนวกที่ ค 5 ตัวอย่างสินค้าไม่ผูกพันของอินเดีย

สินค้า	ภาชนะนำเข้า
-ปลา กุ้ง ไก่ นม ผักผลไม้ หัวหอม	30-100%
-ข้าว น้ำตาล มันสำปะหลัง สุรา ยาสูบ	30-150%
-น้ำมันเบนซิน เคมีภัณฑ์	5, 7.5%
-น้ำยาล้างจาน ยางแผ่นรมควัน	10-70%
-มอเตอร์ไฟฟ้า สตาร์ทเตอร์	7.5%

ที่มา: กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ (2551)

สำหรับสินค้าของไทยที่ทำการยกเลิกภาษีนั้นเป็นสินค้าที่อยู่ในอัตราที่ต่ำและเป็นสินค้าที่นำมาใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตสินค้าต่อเนื่อง ทำให้เป็นการลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของสินค้าไทยในการส่งออก ซึ่งมีตัวอย่างสินค้าที่ไทยยกเลิกภาษีศุลกากร ดังแสดงรายละเอียดในตารางผนวกที่ ค 6 และ ตารางผนวกที่ ค 7

ตารางผนวกที่ ค 6 ตัวอย่างสินค้าที่ยกเลิกภาษีของไทย

สินค้า	ภาษีนำเข้า	ปีที่ยกเลิกภาษี
- ปลา (แชดมอล พูน่า ค็อด)	5%	2556
- ไขมันและน้ำมันพืช	5%	2558
- น้ำมันหล่อลื่น น้ำมันเบรก	0-20%	2556/2559
- เคมีภัณฑ์	0-5%	2556
- อัญมณี	0-1%	2556
- เม็ดพลาสติก	5-30%	2556/2559
- ด้ายที่ใช้ในการทอ	5%	2556

ที่มา: กรมเจรจาการค้าต่างประเทศ (2551)

ตารางผนวกที่ ค 7 ตัวอย่างสินค้าอ่อนไหวของไทยที่ลดอัตราภาษีเหลือ 5% ในปี 2559

สินค้า	ภาษีนำเข้า
- ผลไม้กระป๋อง น้ำผลไม้	30%
- ผลิตภัณฑ์พลาสติก	11.25-15%
- ยางยานพาหนะ	5-30%
- กระจกนิรภัย กระจกเงา	10%
- เพลซับอื่นๆ	10%

ที่มา: กรมเจรจาการค้าต่างประเทศ (2551)

สำหรับสินค้าอ่อนไหวที่ไทยยังคงอัตราภาษีไว้ที่ 5% มีจำนวนทั้งสิ้น 91 รายการ เพื่อเป็นการชดเชยผลประโยชน์ให้กับอินเดียที่ยกเลิกภาษีให้ไม่มากนัก ซึ่งเป็นการคุ้มครองภาษีสินค้าอ่อนไหวของไทยได้หลายรายการ ดังแสดงในตารางผนวกที่ ค 8 และ ตารางผนวกที่ ค 9

ตารางผนวกที่ ค 8 ตัวอย่างสินค้าอ่อนไหวของไทยที่คงอัตราภาษีไว้ที่ 5%

สินค้า	ภาษีนำเข้า	อัตราการลดภาษี
- เครื่องแต่งกายทำด้วยไหม	60%	45% ในปี 2562
- เครื่องประดับเงิน	20%	15% ในปี 2562
- รองเท้าแตะ	60%	45% ในปี 2562
- รถจักรยาน ล้อและส่วนประกอบ	30%	22.5% ในปี 2562

ที่มา: กรมเจรจาการค้าต่างประเทศ (2551)

ตารางผนวกที่ ค 9 ตัวอย่างสินค้าไม่ผูกพันของไทย

สินค้า	ภาษีนำเข้า
- ปลา กุ้ง ไก่ นมและผลิตภัณฑ์	5-40%
- ชา กาแฟ หอม กระเทียม ข้าว	40-60%
- น้ำตาล มันสำปะหลัง กากน้ำมันในถั่วเหลือง	6-40%
- ไหม รองเท้า หนังสือ เครื่องหนัง	5-40%
- รถยนต์ เครื่องยนต์ เบรก ใช้อัพ หม้อน้ำ	10-80%
- เหล็กและผลิตภัณฑ์	7.5%

ที่มา: กรมเจรจาการค้าต่างประเทศ (2551)

ในการลงนามความตกลงฯ นั้น ประเทศภาคีสมาชิกได้ลงนามเอกสารอีกฉบับหนึ่งและมีผลบังคับใช้พร้อมกับความตกลงว่าด้วยการค้าสินค้าเพื่อเป็นการยืนยันถึงความเข้าใจร่วมกันของประเทศภาคีเกี่ยวกับข้อผูกพันในการลดและยกเลิกอัตราภาษีศุลกากร เพื่อป้องกันการขัดขวางการใช้มาตรการตามทื่องค์การการค้าโลก (World Trade Organization: WTO) ได้กำหนดไว้ในหัวข้อการยกเว้นทั่วไป ซึ่งคุ้มครองชีวิตหรือสุขภาพอนามัยของมนุษย์ สัตว์ และสิ่งแวดล้อม อีกทั้งยังมีการระบุสิทธิของประเทศภาคีในการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการของเสียอันตรายภายในประเทศตามสนธิสัญญาบาเซลว่าด้วยการควบคุมการเคลื่อนย้ายข้ามแดนของของเสียอันตรายและการกำจัด

กฎว่าด้วยการกำเนิดสินค้า

ได้มีการกำหนดไว้ในความตกลงฯ ในเรื่องของกฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้าที่จะได้รับสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรภายใต้ AFTA นั้นต้องเป็นสินค้าที่ถิ่นกำเนิดภายในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนและอินเดียตามเกณฑ์ที่กำหนด ดังแสดงในตารางผนวกที่ 18

ตารางผนวกที่ ค 10 หลักเกณฑ์ในการพิสูจน์ถิ่นกำเนิดภายใต้ AFTA

หลักเกณฑ์

- 1) ต้องเป็นสินค้าที่ผลิตขึ้นหรือใช้วัตถุดิบทั้งหมดในประเทศผู้ส่งออก (Wholly Produced or Obtained)
- 2) สินค้าที่ผลิตขึ้นโดยใช้วัตถุดิบจากประเทศนอกกลุ่มอาเซียนและอินเดีย (Not Wholly Produced or Obtained)

(ก) กฎทั่วไป (General Rule) ใช้เกณฑ์การเปลี่ยนแปลงพิกัด ศุลกากร 6 หลัก และมีสัดส่วนของวัตถุดิบที่มีถิ่นกำเนิดจากประเทศสมาชิกอาเซียนและอินเดีย เรียกว่า “RVC” อย่างน้อยร้อยละ 35 ของราคาสินค้าที่ส่งมอบ ณ ท่าเรือต้นทาง (ราคา FOB)

(ข) มีถิ่นกำเนิดตามกฎเกณฑ์เฉพาะสินค้า (Product Specific Rule: PSRs)

- 3) สูตรในการคำนวณสัดส่วนมูลค่าของอาเซียน-อินเดีย สามารถคำนวณได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม ดังนี้

(ก) ทางตรง RVC (%) = ต้นทุนวัตถุดิบในอาเซียนและอินเดีย

+ ค่าแรงทางตรง

+ ต้นทุนค่าดำเนินการผลิตโดยตรง

+ ต้นทุนอื่นๆ

+ $\frac{\text{กำไร}}{\text{ราคา FOB}} \times 100\% \geq 35\%$

ราคา FOB

ตารางผนวกที่ ค 10 (ต่อ)

หลักเกณฑ์

(ข) ทางอ้อม

$$\text{RVC (\%)} = \frac{\text{มูลค่านำเข้าวัสดุจากประเทศนอกกลุ่มอาเซียนและอินเดีย} + \text{มูลค่านำเข้าของวัสดุขึ้นส่วน หรือ ผลิตผลที่ระบุถิ่นกำเนิดไม่ได้}}{\text{ราคา FOB}} \times 100\% \geq 65\%$$

ที่มา: กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ (2551)

โดยสินค้าที่ได้ประโยชน์ในประเทศภาคีหนึ่งและถูกใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตในอีกประเทศหนึ่ง ให้ถือว่าได้ถิ่นกำเนิดในประเทศภาคีที่มีกระบวนการผลิตขั้นสุดท้าย จะได้รับสิทธิประโยชน์ในเรื่องของการสะสมถิ่นกำเนิดสินค้า ซึ่งในการอ้างถิ่นกำเนิดสินค้านั้นไม่สามารถนำกระบวนการผลิตขั้นต่ำมาอ้างได้ อาทิเช่น การบรรจุหีบห่อ การติดฉลาก รวมไปถึงกระบวนการอย่างง่าย ไม่ว่าจะเป็น การตัด การผสม หรือการประกอบ ฯลฯ ในการอ้างถิ่นกำเนิดของสินค้านั้นจะใช้เอกสารประกอบที่เรียกว่า “หนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า หรือ FORM AI” ที่ออกให้โดยกรมการค้าต่างประเทศ

นอกจากนี้ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดีย ยังได้ขจัดมาตรการต่างๆ ที่มีใช้ภาษีเพื่อป้องกันการค้ากีดกันการนำเข้าและส่งออกสินค้าระหว่างกัน ยกเว้นแต่มาตรการนั้นจะอยู่ภายใต้กรอบขององค์การการค้าโลก ส่วนพิธีการศุลกากรนั้นประเทศภาคีสมาชิกได้ปรับเปลี่ยนให้มีความแน่นอนและโปร่งใส มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางด้านศุลกากร อาทิเช่น กฎหมายศุลกากร พิธีการนำเข้า-ส่งออกของประเทศสมาชิก ตลอดจนความร่วมมือในการอำนวยความสะดวกด้านการค้าระหว่างกัน ส่งเสริมมาตรการป้องกัน (Safeguard Measures) ภายใต้ AFTA เนื่องจากการลด/ยกเลิกมาตรการทางภาษีศุลกากรอาจส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมในประเทศสมาชิกที่มีการผลิตสินค้าประเภทเดียวกัน ซึ่งมาตรการป้องกันจะใช้บังคับสำหรับสินค้านำเข้าที่มีการลด/ยกเลิกศุลกากรจากประเทศสมาชิกเท่านั้น ทั้งนี้ห้ามใช้มาตรการปกป้องภายใต้ความตกลงฯ กับสินค้าที่ได้ถิ่นกำเนิดในประเทศภาคีสมาชิกหากมีปริมาณการนำเข้าไม่เกินร้อยละ 3 ของปริมาณนำเข้าสินค้านั้นรวมกันจากประเทศภาคีสมาชิกทั้งหมด นอกจากนี้ความตกลงฯ ได้กำหนดกลไกที่จะใช้

ระงับข้อพิพาทระหว่างประเทศภาคีในเรื่องที่เกิดจากผลของการตีความตามความตกลงฯ ที่ทำให้ประเทศใดประเทศหนึ่งเสียผลประโยชน์ (กรมเจรจาการค้าต่างประเทศ, 2551)

นอกจากนี้ ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดียได้มีการกำหนดให้ทำการทบทวนการดำเนินการตามความตกลงฯ ตารางข้อผูกพันทางภาษี ตลอดจนสินค้าที่ยังไม่มีการผูกพันทางภาษี (Exclusion List) ตามเวลาที่เหมาะสมเพื่อให้ทั้งอาเซียนและอินเดียได้มีโอกาสในการกำหนดมาตรการที่จำเป็นและเจรจาเพื่อขอขบเขตการเปิดเสรีทางการค้า (กรมเจรจาการค้าต่างประเทศ, 2551)

สรุปผลการประชุมคณะทำงานด้านการลงทุนอาเซียน-อินเดีย

การเจรจาความตกลงการค้าอาเซียน-อินเดียด้านการลงทุนได้เริ่มต้นขึ้นเมื่อเดือนตุลาคม 2551 ปัจจุบันยังคงอยู่ในระหว่างการเจรจาและหาข้อสรุปร่วมกัน ซึ่งมีการประชุมของคณะทำงานร่วมกันทั้งสิ้น 10 ครั้ง สามารถสรุปสาระสำคัญของการเจรจาได้ดังนี้

ครั้งที่ 1 จัดประชุมระหว่างวันที่ 20-22 ตุลาคม 2551 ณ กรุงมะนิลา ประเทศฟิลิปปินส์ มีผู้แทนจากประเทศบรูไน ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ อินโดนีเซีย มาเลเซีย และไทย เข้าร่วมประชุม ได้หารือเกี่ยวกับรูปแบบและขอบเขตของความตกลง โดยเฉพาะการจัดทำตารางข้อผูกพัน ซึ่งอาเซียนและอินเดียต่างมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันมาก โดยสรุปที่ประชุมมีความเห็นให้เปิดเสรีการลงทุนครอบคลุมทั้ง 5 สาขา ได้แก่ ประมง เหมืองแร่ ป่าไม้ และอุตสาหกรรมการผลิต

ครั้งที่ 2 จัดประชุมระหว่างวันที่ 12-16 มกราคม 2552 ณ กรุงนิวเดลี ประเทศอินเดีย ที่ประชุมได้แลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นด้วย 2 ประเด็นหลัก คือ 1) ร่างข้อบทความตกลงการลงทุน และ 2) การยื่นตารางข้อผูกพัน/การสงวนการเปิดตลาด โดยในประเด็นของร่างข้อบทความตกลงการลงทุน อาเซียนเสนอให้ใช้ร่างข้อบทที่อาเซียนเคยจัดทำกับประเทศคู่เจรจาอื่นและระหว่างอาเซียนด้วยกันเป็นพื้นฐาน อาทิเช่น ACIA ACFTA เป็นต้น ในขณะที่ทางอินเดียเสนอร่างข้อบทที่ใช้ความตกลง Singapore-India FTA เป็นพื้นฐาน ส่วนการยื่นตารางข้อผูกพัน/การสงวนการเปิดตลาด อินเดียต้องการใช้ Positive list approach และจะยื่นตารางทั้งหมด 10 ตารางให้กับอาเซียนทั้ง 10

ประเทศ ซึ่งความตกลงอื่นๆ ที่อาเซียนเคยทำนั้นจะยื่นข้อผูกพันเพียง 1 ตารางให้กับอาเซียน จึงต้องยกประเด็นนี้ให้กับที่ประชุมระดับหัวหน้าคณะเจรจา (AITNC) เป็นผู้ตัดสินใจ

ครั้งที่ 3 จัดประชุมระหว่างวันที่ 12-15 ตุลาคม 2552 ณ กรุงนิวเดลี ประเทศอินเดีย ที่ประชุมได้หารือถึงประเด็นหลักที่ยังคงติดค้างในการประชุมครั้งก่อน คือ 1) รูปแบบการจัดทำข้อผูกพันการเปิดตลาดการลงทุน 2) จำนวนตารางข้อผูกพันระหว่างอาเซียนและอินเดีย นอกจากนี้ที่ประชุมยังได้พิจารณารายละเอียดของร่างข้อบทของทั้งอาเซียนและอินเดีย เพื่อพยายามจัดทำร่างความตกลงร่วม มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) แนวทางการจัดทำข้อผูกพันการเปิดตลาด (Approach to Scheduling)

อาเซียนทุกประเทศ ยกเว้น ไทยต้องการใช้ Negative list ในขณะที่อินเดียยังคงยืนยันที่จะใช้ Positive list

2) ที่ประชุมหัวหน้าคณะเจรจาอาเซียน-อินเดีย (AITNC) เสนอแนวทางว่าแต่ละประเทศสามารถยื่นข้อเสนอเปิดตลาดได้แตกต่างกัน แต่ที่ประชุม Caucus ไม่เห็นด้วยกับการยื่นข้อเสนอของตารางข้อผูกพันในรูปแบบที่แตกต่างกันของอาเซียนและอินเดีย ในประเด็นนี้จะมีการประชุมหารือเพื่อหาทางออกต่อไป

3) จำนวนตารางข้อผูกพัน ทั้งอาเซียนและอินเดียยังคงยืนยันทำที่เดิมของตน ได้แก่ อินเดียต้องการทำตารางข้อผูกพัน 10 ตารางให้กับอาเซียนแต่ละประเทศ ในขณะที่อาเซียนจะยื่น 10 ตารางต่ออินเดียเพียง 1 ตาราง โดยอ้างอิงจากการทำความตกลงกับคู่เจรจาก่อนหน้านี้ ซึ่งที่ประชุมยังคงไม่สามารถหาข้อสรุปในประเด็นนี้ได้

ครั้งที่ 4 จัดประชุมวันที่ 1-4 กุมภาพันธ์ 2553 ณ กรุงจาการ์ตา ประเทศอินโดนีเซีย การประชุมครั้งนี้เป็นการหาข้อสรุปใน 2 ประเด็น คือ 1) แนวทางการเปิดเสรีการลงทุน 2) ร่างข้อบทร่วมของความตกลงด้านการลงทุนระหว่างอาเซียนและอินเดีย โดยมีสาระสำคัญดังนี้

1) แนวทางการเปิดเสรีการลงทุน ประเทศอาเซียนอื่นยังคงกดดันให้ไทยยอมรับแนวทางการเปิดเสรีแบบ Negative list approach เพื่อให้สามารถผลักดันกับอินเดียได้ แต่ไทยยังคง

ยืนยันที่จะใช้แบบ Positive list approach แต่ไม่ชัดเจนที่อาเซียนจะผลักดันอินเดีย ในขณะที่อินเดียก็ยังคงยืนยันด้วยท่าทีเดิมที่ต้องการเปิดเสรีแบบ Positive list approach ที่มีความคุ้นเคยและมีประสบการณ์ในการจัดทำ แต่อย่างไรก็ดีอาเซียนก็ยังคงผลักดันให้อินเดียเปิดเสรีแบบ Negative list approach เนื่องจากอินเดียเคยเปิดเสรีแบบนี้กับเกาหลีมาแล้ว อินเดียจึงได้นำเสนอแนวทางการเปิดเสรีแบบ Hybrid approach เหมือนที่อินเดียทำกับสิงคโปร์ คืออินเดียเปิดแบบ Positive list approach และอาเซียนเปิดแบบ Negative list approach ซึ่งถ้าอาเซียนยอมใช้แบบ Hybrid approach อินเดียจะยอมยืดหยุ่นเรื่องตารางข้อมูลพันธแบบ 10 ต่อ 1 ได้ ต่างฝ่ายต่างยืนยันตัวอย่างตารางข้อมูลพันธที่เคยทำกับประเทศภาคีอื่น

2) ร่างข้อบทร่วมของความตกลงด้านการลงทุน ในประเด็นนี้มีความซับซ้อนเป็นอย่างมาก โดยสามารถจัดทำร่างข้อบทร่วม (Consolidated text) และสามารถปลดวงเล็บในร่างข้อบทได้ในระดับหนึ่ง อย่างไรก็ตามก็ยังคงต้องมีการเจรจาในครั้งต่อไปเนื่องจากยังมีอีกหลายประเด็นที่ทั้งสองฝ่ายยังไม่สามารถหาข้อสรุปร่วมกันได้

ครั้งที่ 5 จัดประชุมวันที่ 16-19 มีนาคม 2553 ณ กรุงนิวเดลี ประเทศอินเดีย เป็นการประชุมเพื่อหาข้อสรุปประเด็น 1) แนวทางการเปิดเสรีการลงทุน 2) ร่างข้อบทร่วมของความตกลงด้านการลงทุนระหว่างอาเซียนและอินเดีย ในประเด็นที่ติดค้างในวงเล็บ สรุปสาระสำคัญดังนี้

1) แนวทางการเปิดเสรีการลงทุน ไทยจะร่วมกับอาเซียนผลักดันให้อินเดียยอมรับการเปิดเสรีแบบ Negative list approach แต่จะขอสงวนสิทธิในการใช้ Positive list approach หากอินเดียยืนยันที่จะใช้ Hybrid approach ในขณะที่อินเดียยังคงยืนยันที่จะใช้ Positive list approach และไม่ชัดเจนหากจะใช้แบบ Hybrid approach ต่างฝ่ายต่างยืนยันในความต้องการของตนจึงทำให้ยังหาข้อสรุปในประเด็นนี้ไม่ได้

2) ร่างข้อบทร่วมของความตกลงด้านการลงทุน อินเดียแจ้ง 3 ประเด็นที่เป็น bottom line และอินเดียไม่มีความยืดหยุ่นในประเด็นนี้กับอาเซียน ได้แก่

-การมีข้อบทให้การปฏิบัติเยี่ยงชาติได้รับความอนุเคราะห์ยิ่ง (Most Favoured Nation Treatment: MFN)

-การใช้ถ้อยคำ “Cover Investment” ในความตกลงด้านการลงทุน อินเดียไม่เคยยอมรับการใช้ถ้อยคำนี้ในความตกลงใดมาก่อน

-การให้การปฏิบัติพิเศษและแตกต่างแก่ประเทศ CLMV (Special and differential treatment for the newer ASEAN member states) อินเดียให้ความเห็นว่าการเข้าร่วมจัดทำความตกลงการค้าเสรีประเทศภาคีควรมี High ambition และพร้อมที่จะเปิดตลาด

ครั้งที่ 6 จัดประชุมวันที่ 28-30 เมษายน 2553 ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย ที่ประชุมได้หารือ 3 ประเด็นหลัก ดังนี้

1) แนวทางการจัดทำข้อผูกพันการเปิดตลาดการลงทุน (Approach to Scheduling) อาเซียนต้องการให้ทั้งสองฝ่ายเปิดการลงทุนด้วยแนวทาง Negative list approach แต่อินเดียยังคงยืนยันกรานที่จะใช้ Positive list approach หรือ Hybrid approach

2) จำนวนตารางข้อผูกพันระหว่างอาเซียนและอินเดีย (Number of reservation list/Schedule of commitment) อาเซียนยังคงยืนยันท่าทีเดิมที่ต้องการให้อินเดียมี 1 ตารางข้อผูกพัน ในขณะที่อาเซียนแต่ละประเทศจะมีประเทศละ 1 ตารางให้อินเดีย ซึ่งอินเดียแจ้งว่าหากอาเซียนยอมเปิดเสรีแนวทาง Positive list approach อินเดียจะยอมมีเพียง 1 ตาราง

3) ร่างข้อบทความตกลงด้านการลงทุนอาเซียน-อินเดีย ในการประชุมครั้งนี้มีความคืบหน้าเพียงเล็กน้อย ความคืบหน้าสำคัญ ได้แก่ อินเดียยอมรับที่จะใช้คำว่า “Juridical person” ของอาเซียน โดยยอมถอนคำว่า “Enterprise” ที่อินเดียนำเสนอ

ครั้งที่ 7 จัดประชุมระหว่างวันที่ 15-18 มิถุนายน 2553 ณ กรุงนิวเดลี ประเทศอินเดีย ที่ประชุมยังคงหารือเพื่อหาข้อสรุปใน 3 ประเด็นหลัก สามารถสรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้

1) แนวทางการเปิดตลาดการลงทุน อินเดียแจ้งท่าทีสุดท้ายต่ออาเซียนในการเปิดเสรีด้วยแนวทาง Positive list approach เพื่อให้สามารถสรุปความตกลงได้ทันตามกำหนด ในขณะที่อาเซียนยังคงยืนยันกรานที่จะเปิดเสรีด้วยแนวทาง Negative list approach โดยให้เหตุผลว่า

อาเซียนไม่มีประสบการณ์ในการเปิดเสรีโดยใช้แนวทาง Positive list approach มาก่อน หากต้องใช้แนวทางนี้อาจไม่ทันตามกำหนดเวลา โดยร้องขอให้อินเดียแสดงความยืดหยุ่นในการใช้แนวทาง Negative list approach ที่อินเดียเคยทำกับเกาหลีมาแล้ว เพราะมีความโปร่งใสและแน่นอน สำหรับนักลงทุนมากกว่า อินเดียได้ชี้แจงในประเด็นนี้ว่าอาเซียนสามารถเปิดเสรีด้วยแนวทาง Positive list approach หรือ Negative list approach ก็ได้ตามที่แต่ละประเทศในอาเซียนต้องการ การที่อินเดียนั้นจะใช้แนวทาง Positive list approach นั้น เนื่องจากอินเดียต้องการให้มี Policy space สำหรับ new and emerging industries และมองเห็นว่าการใช้แนวทาง Negative list approach ไม่สามารถกำจัดปัญหานี้ได้ เพราะยากที่จะจำกัดความคำว่า “New and emerging industries” ซึ่งการใช้ Positive list approach จะไม่กระทบกับการเปิดตลาดของอินเดีย

2) จำนวนตารางข้อมูลผูกพัน อินเดียแจ้งอาเซียนว่าหากอาเซียนใช้แนวทาง Positive list approach อินเดียจะมี 1 ตารางข้อมูลผูกพันให้กับอาเซียนเพียง 1 ตารางเท่านั้น

3) ร่างข้อบทรความตกลงด้านการลงทุนอาเซียน-อินเดีย มีความซับซ้อนค่อนข้างน้อย เนื่องจากใช้เวลาในการหารือเรื่องแนวทางในการเปิดเสรีเป็นส่วนใหญ่ ทั้งสองฝ่ายมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันในเรื่องของคำนิยาม 2 คำ คือ Investment และ Covered Investment ในขณะที่อินเดียต้องการให้มีคำนิยามเพียงคำเดียว

ครั้งที่ 8 จัดประชุมวันที่ 12-16 กรกฎาคม 2553 ณ กรุงเทพฯ ประเทศไทย ในการประชุมครั้งนี้ ประธานฝ่ายอาเซียนขอหารือภายในอาเซียน 2 วันเต็มเพื่อสรุปประเด็นท่าทีของสมาชิกที่มีความเห็นแตกต่างกันให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ทั้งนี้ไทยได้ถูกกดดันในเรื่องของแนวทางในการเปิดเสรีการลงทุนและเรื่องการปฏิเสธการให้สิทธิประโยชน์ตามความตกลง สามารถสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

1) แนวทางการเปิดเสรีการลงทุน (Modalities) ประธานคณะทำงานได้เรียกร้องให้ไทยเปลี่ยนท่าทีเรื่องแนวทางในการเปิดเสรีการลงทุนจาก Positive list approach เป็น Negative list approach ซึ่งเป็นท่าทีที่อาเซียนใช้เจรจามาตลอด เพราะการใช้แบบ Hybrid approach ตามที่อินเดียเสนออาจเกิดความซับซ้อน อย่างไรก็ตามไทยยืนยันท่าทีเดิมว่าจะไม่ชัดเจนถ้าอาเซียนจะ

ผลักดันให้อินเดียใช้ Negative list approach แต่หากอินเดียใช้ Positive list approach ไทยก็จะใช้แนวทางนี้ด้วย

2) การปฏิเสธการให้สิทธิประโยชน์ตามความตกลง (Denial of Benefits) ไทยปฏิเสธที่จะให้สิทธิประโยชน์กับประเทศที่มีคู่ภาคีสัญญาซึ่งสิงคโปร์ไม่เห็นด้วยเนื่องจากบริษัทข้ามชาติมาลงทุนในสิงคโปร์เป็นจำนวนมากและสิงคโปร์ต้องการให้ประเทศเหล่านี้สามารถใช้สิทธิประโยชน์ได้ด้วย สิงคโปร์จึงได้ผลักดันให้ไทยประเทศเดียวยอมรับพันธกรณีพิเศษว่าต้องหารือกับคู่ภาคีก่อนจึงจะสามารถปฏิเสธสิทธิประโยชน์ตามความตกลงได้ ในขณะที่ไทยได้อ้างถึงกฎหมายของฟิลิปปินส์ซึ่งเหมือนกับไทย ดังนั้นไทยจึงควรได้รับการปฏิบัติที่เท่าเทียมกันกับฟิลิปปินส์

ในส่วนของการเจรจาระหว่างอาเซียนกับอินเดียนั้น มีด้วยกัน 2 ประเด็นหลัก คือ

1) แนวทางการเปิดเสรีการลงทุน (Modalities) อินเดียยืนยันท่าที่เดิมในการใช้แนวทาง Positive list approach ในการเปิดเสรีการลงทุน

2) ร่างข้อบทร่วมของความตกลงด้านการลงทุน (Draft consolidated text) อาเซียนมีโอกาสหารือร่างข้อบทความตกลงเรื่องการลงทุนกับฝ่ายอินเดียทั้งฉบับ ถึงแม้ว่าอินเดียจะไม่สามารถเจรจาได้ในบางประเด็นเนื่องจากต้องรอท่าที่ในระดับนโยบาย เช่น ขอบเขตและคำนิยามคำว่า Covered investment และ Natural person of a party ก็ตาม แต่อินเดียก็ยอมรับร่างของอาเซียนในหลายๆ เรื่อง โดยเฉพาะข้อบทการยุติข้อพิพาทระหว่างรัฐและนักลงทุน (Investor State Dispute Settlement: ISDS)

ครั้งที่ 9 จัดประชุมวันที่ 31 สิงหาคม – 2 กันยายน 2553 ณ กรุงนิวเดลี ประเทศอินเดีย การประชุมครั้งนี้เป็นการประชุมเพื่อหาข้อสรุปในประเด็นดังต่อไปนี้

1) แนวทางการเปิดเสรีการลงทุน (Modalities) ประธานอาเซียนพยายามกดดันให้อินเดียเปลี่ยนท่าที่เรื่องแนวทางการเปิดเสรีจาก Positive list approach เป็น Negative list approach โดยอ้างผลการประชุม SOE-India ครั้งที่ 17 โดยอาเซียนขอให้อินเดียดูความตกลงอื่นที่อาเซียนทำกับประเทศอื่นที่ใช้ Negative list approach เช่น ความตกลงอาเซียน-เกาหลี อย่างไรก็ตาม

อินเดียยังคงยืนยันที่จะใช้แนวทาง Positive list approach เพื่อจะได้มี Policy space สำหรับ new and emerging industries

สำหรับเรื่องจำนวนข้อผูกพัน/ข้อสงวนสำหรับการเปิดเสรี ปรธานอาเซียนได้เสนอว่าแต่ ละภาคีควรมีการยื่นเพียงตารางเดียว คือ อาเซียน 10 ประเทศ จะยื่นตาราง 10 ตารางเพื่อแลกกับ ตารางของอินเดีย 1 ตาราง ในขณะที่อินเดียอ้างถึงการให้หลักต่างตอบแทน คือหากอาเซียนยื่น 10 ตาราง อินเดียก็ควรมี 10 ตารางให้กับอาเซียนเช่นกัน ผู้แทนอินเดียได้ให้ความเห็นว่าหากอาเซียน มีความยืดหยุ่นเรื่องแนวทางการเปิดเสรีเป็น Positive list approach อินเดียจะพิจารณายืดหยุ่น เรื่องตารางข้อผูกพัน

2) ร่างข้อบทร่วมของความตกลงการลงทุน (Consolidated Draft Text) อินเดียได้เปลี่ยน คณะเจรจาเรื่องการลงทุนทั้งหมด ทำให้ไม่สามารถแจ้งท่าทีเพิ่มเติม รวมทั้งยืนยันว่าไม่สามารถ ยอมรับข้อเสมอของอาเซียนเรื่องแนวทางการใช้ Negative list approach ได้ การประชุมในครั้งนี้ หรือได้เพียง 8 ข้อบทเท่านั้น ปรธานฝ่ายอาเซียน (มาเลเซีย) จึงตัดสินใจเลิกประชุมโดยมิได้ถาม ความเห็นจากสมาชิกแต่อย่างใด

ครั้งที่ 10 จัดประชุมวันที่ 17-18 พฤษภาคม 254 ณ กรุงบันดาร์เสรีเบกาวัน ประเทศ บรูไน ในการประชุมครั้งนี้ได้หารือถึง 3 ประเด็นหลัก คือ

1) แนวทางการเปิดตลาดการลงทุน (Modalities) อินเดียยืนยันที่จะไม่ตกลงยอมรับแนว ทางการเปิดการลงทุนด้วย Negative list approach หากอาเซียนต้องการอินเดียยอมรับแนวทาง นี้ อาเซียนจะต้องยอมพิจารณา 3 ข้อ ได้แก่ 1) การไม่ใช้คำนิยาม covered investment 2) ตัด เรื่องความคุ้มครองการลงทุนกรณีถูกเวนคืนทางอ้อมโดยใช้มาตรการภาษีและ 3) ตัดเรื่องการ ปฏิบัติให้เท่าเทียมกันทุกประเทศ (Most Favoured National Treatment) ซึ่งอาเซียนจะต้องยอม ทำทั้ง 3 ข้อ อินเดียถึงจะยอมรับการใช้แนวทาง Negative list approach ในการเปิดตลาดการ ลงทุน

2) จำนวนตารางข้อผูกพัน อินเดียยังไม่ได้ตัดสินใจในประเด็นนี้ โดยจำนวนตารางข้อ ผูกพันของอินเดียจะขึ้นอยู่กับ Implication และ Practicality

3) ร่างข้อบทความตกลงการลงทุน อินเดียได้เปลี่ยนผู้เจรจาใหม่โดยได้เสนอร่างข้อบทใหม่เพิ่มหลายข้อและปรับร่างข้อบทเดิมให้อำนาจรัฐในการออกมาตรการต่างๆ และให้ความสำคัญคุ้มครองนักลงทุนน้อยลง ทำให้การประชุมไม่คืบหน้าเท่าที่ควร เนื่องจากอินเดียเปิดประเด็นที่ได้ปิดไปแล้วขึ้นมาเจรจาใหม่หลายประเด็น

ผลกระทบจากความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดีย

คณะผู้เจรจาได้คำนึงถึงผลกระทบในทางบวกและลบที่มีผลมาจากการจัดทำความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดีย ซึ่งทั้งสองฝ่ายได้ทำการศึกษาความเป็นไปได้ของความตกลงฯ ตั้งแต่ปี 2544 โดยแต่งตั้งคณะผู้แทนมาจากทั้งภาครัฐและเอกชนตลอดจนนักวิชาการเข้าร่วมศึกษาจนได้จัดทำความตกลงร่วมกันที่ครอบคลุมทั้งภาคการค้าสินค้า การค้าบริการ การลงทุน และการอำนวยความสะดวกทางการค้า

ในส่วนของไทยนั้น กระทรวงพาณิชย์ได้ว่าจ้างนักวิจัยจากคณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทำการศึกษาถึงความพร้อมของไทยในการจัดทำความตกลงฯ ซึ่งจากการวิจัยพบว่าผลกระทบที่เกิดขึ้นจะเป็นไปในทางบวกต่อสวัสดิการสังคมของไทยเพิ่มขึ้นคิดเป็นมูลค่าราว 23,400 ล้านบาท (กรมเจรจาการค้าต่างประเทศ, 2551) อันเกิดจากการลดภาษีนำเข้าของไทยที่ส่งผลให้ราคาสินค้าและต้นทุนการผลิตลดลงจนเกิดการขยายตัวเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ยังคาดว่าปริมาณการส่งออกของไทยไปยังอินเดียจะเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 113.87 โดยเฉพาะเคมีภัณฑ์ ยางพลาستيك โลหะ อุปกรณ์ไฟฟ้า และชิ้นส่วนยานยนต์ จากการลดภาษีนำเข้าของอินเดีย

สามารถสรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้

การปรับลดและยกเลิกภาษีศุลกากรระหว่างกันของประเทศภาคีสมาชิกภายใต้ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดีย จะส่งผลกระทบทางบวกต่อเศรษฐกิจโดยรวมของไทย ทำให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ (GDP) ของไทยเพิ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะชิ้นส่วนและอะไหล่ยนต์ อุปกรณ์สื่อสาร และอุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้า ส่วนสาขาที่ได้รับผลกระทบในทางลบ เช่น เคมีภัณฑ์ สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม และผลิตภัณฑ์โลหะ สำหรับสินค้าทางการเกษตรไม่ได้รับผลกระทบจาก

ความตกลงฯ แต่อย่างไร เนื่องจากทั้งไทยและอินเดียต่างปกป้องสินค้าเกษตรของตนด้วยการใช้มาตรการภาษีในระดับสูงและมาตรการที่มีใช้ภาษี

นอกจากนี้ความตกลงฯ ยังเปิดโอกาสให้ผู้ส่งออกได้ถิ่นกำเนิดสินค้าและสามารถใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีจากการนำเข้าวัตถุดิบที่ได้ถิ่นกำเนิดจากประเทศในอาเซียนและอินเดียเพื่อสะสมถิ่นกำเนิดสินค้าซึ่งเป็นการสนับสนุนให้เกิดเครือข่ายการผลิตสินค้าและการลงทุนระหว่างไทย สมาชิกออสเตรเลีย และอินเดีย

การเข้าร่วมความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดียก่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดี ทำให้ไทยซึ่งมีฐานะเป็นหนึ่งในสมาชิกออสเตรเลียมีอำนาจในการต่อรองในเวทีการค้าโลกเพิ่มมากขึ้นและกระชับความสัมพันธ์กับประเทศอื่นๆ ในเอเชียได้ง่ายขึ้น ซึ่งไม่ได้ก่อให้เกิดผลกระทบในทางลบต่อการเมืองภายในประเทศและการเมืองระหว่างประเทศแต่อย่างใด

เนื่องจากในช่วงที่คณะผู้วิจัยได้ทำการศึกษาวิเคราะห์ผลกระทบจากความตกลงการค้าอาเซียน-อินเดียที่มีผลกระทบต่อไทยนั้น การจัดทำข้อมูลพื้นฐานต่างๆ ของความตกลงฯ ยังไม่เสร็จสมบูรณ์ ดังนั้นทางคณะผู้วิจัยฯ จึงได้ประเมินผลดีและผลเสียจากความตกลงฯ เพิ่มเติมดังต่อไปนี้

1) อินเดียเป็นประเทศที่โดดเด่นมีศักยภาพทางเศรษฐกิจและสำคัญต่อภูมิภาคเอเชียเป็นอันดับที่ 3 รองจากญี่ปุ่น และจีน จากเศรษฐกิจที่มีอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจเฉลี่ยร้อยละ 8 ต่อปี ประชากรมีรายได้สูงและตลาดบริโภคเป็นตลาดขนาดใหญ่ที่มีกำลังซื้อในระดับปานกลาง-สูง

2) อินเดียมีอัตราภาษีนำเข้าและมาตรการกีดกันทางการค้าสูงกว่าอาเซียน จึงนับได้ว่าความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดีย ก่อให้เกิดโอกาสในการเข้าสู่ตลาดอินเดียของไทย เพราะอุปสรรคทางการค้าและการลงทุนจะลดลง/ถูกขจัดออกไป นอกจากนี้ยังเป็นการเชื่อมโยงการพาณิชย์ของไทยสู่ประเทศในกลุ่มเอเชียใต้และแอฟริกา

3) เป็นการรักษาศักยภาพสินค้าส่งออกของไทยไปยังอินเดีย เช่น เครื่องใช้ไฟฟ้า เม็ดพลาสติก อิเล็กทรอนิกส์ และชิ้นส่วนยานยนต์ มีการแข่งขันกันสูงในตลาดอินเดียจากคู่แข่ง

อย่างจีนและประเทศสมาชิกอาเซียนด้วยกัน ประกอบกับอินเดียทำความตกลงทางการค้ากับหลายประเทศ เช่น สิงคโปร์ มาเลเซีย อินโดนีเซีย ออสเตรเลีย เป็นต้น

4) ความตกลงการค้าอาเซียน-อินเดีย ในด้านการค้าสินค้าเป็นพื้นฐานสำคัญในการส่งเสริมการค้าและการลงทุนระหว่างกันด้วยกลไกทางการค้าที่มีมาตรฐานและอยู่บนพื้นฐานเดียวกัน เป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ประกอบการและนักลงทุน สร้างโอกาสในการแข่งขันที่เป็นธรรมมากขึ้นแก่ธุรกิจไทย ซึ่งอินเดียต้องปฏิบัติต่อสินค้านำเข้าของไทยในรูปแบบเดียวกันกับสินค้าที่ผลิตและจำหน่ายในอินเดีย

5) การลดภาษีของไทยจากความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดีย ทำให้มีการนำเข้าสินค้าจากอินเดียเพิ่มมากขึ้น ซึ่งเป็นสินค้าจำพวก เคมีภัณฑ์ ด้ายและเส้นใย ยาและผลิตภัณฑ์ยา เป็นต้น ถึงแม้การลดอัตราภาษีจะช่วยให้ต้นทุนในการผลิตลดลงอย่างต่อเนื่องก็ตาม

ความตกลงการค้าอาเซียน-อินเดียได้ส่งผลกระทบต่อทั้งทางบวกและทางลบทั้งกับไทยและประเทศภาคีสมาชิก แต่ถือได้ว่าเป็นจุดเริ่มต้นที่ดีในการเข้าสู่ช่องทางที่จะใช้เป็นโอกาสในการขยายการค้า การลงทุน ระหว่างไทยและอินเดีย

ประวัติการศึกษา และการทำงาน

ชื่อ - นามสกุล	นางสาวอาวีณา ช่างประดิษฐ์
วัน เดือน ปี ที่เกิด	วันที่ 16 มิถุนายน พ.ศ. 2526
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	บริหารธุรกิจบัณฑิต (ธุรกิจระหว่างประเทศ) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	เจ้าหน้าที่วางแผน (พิเศษ)
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	บริษัทมีด จอห์นสัน นูทริชั่น (ประเทศไทย) จำกัด